המחיר 130 אג'

20.8.1969 ,ד' אלול תשכ"ט

שנה 33

מספר 1668

העולם הזה

הם דרשו „תמורה" -

והתכוונו לכסאות, לא לשינויים

הקנייה של דיין

קורא יקר,

לפני כחודשיים פירסם העולם הזה (1658) כתבת־שער, תחת הכותרת „מרתף עינויים במשטרת תל־אביב". דובר בה בשני צעירים, שנעצרו על־ידי משטרת תל־אביב, נלקחו למטה המחוז, ושם הוכו קשות.

מסתבר, כי לא רק אנחנו זועזענו מן המיקרה. כאשר הגיע לידי־עתו של מפקד־המחוז החדש של משטרת תל־אביב, ניצב יהודה פראג, הוא הורה לערוך חקירה. השבוע פורסמה הודעה רשמית, כי כתוצאה מחקירה פנימית זו, הוחלט להעמיד את שלושת השוטרים שהשתתפו בהכאה בפני בית־דין משמעתי של המשטרה.

רצה המיקרה, שבעמוד 34 של הגליון שבידיך, תמצא ידיעה אחרת. על השימוש באקדח גאזים בידי המשטרה, נגד אזרח. אני מקווה שגם סוג זה של פעולה יזכה לתשומת ליבם של מפקדי המשטרה, ולחקירה מדוקדקת על טיב הנשק הזה ועל הרשות להשתמש בו בכלל.

★ מכתב שמקומו בסל

מדור המכתבים־למערכת פתוח בפני כל קורא, ובוודאי בפני קורא המבקש להגיב על חומר שפורסם אודותיו.

על כן, כאשר הגיע השבוע מכתב חתום בידי ראשי קבוצת מצפן, האדונים משה מחובר, רמי היילברון ועקיבא נוף מלונדון, ניתן היה להניח שהוא יזכה ביחס המקובל למכתבים למערכת.

עורך מדור המכתבים מצא לנכון להעביר את המכתב אלי — לא

הגב' קרניצי והמועמדים הסופיים

בשל תוכנו דווקא, אלא בשל שתי שורות שהוספו בכתב־יד, בסוף המכתב.

במכתב עצמו מצהירים ראשי מצפן כי אין להם קשרים פוליטיים, אירגוניים או כספיים עם אירגון אל־פתח או עם ממשלה ערבית כל־שהי, ועוד הצהרות מסוג זה. ואילו בשתי השורות האחרונות נאמר: „במיקרה שכבודו יסרב לפרסם מכתב זה במלואו, נדאג לפרסם עובדה זו (בתוספת המכתב עצמו) בכתבי העולם".

מעניין לדעת מה חשבו להם אותם פאטריוטים בגולה, כאשר כתבו את האיום הזה? אני, על כל פנים, ראיתי בשורות אלה נסיון מטופש של סחיטה. זרקתי את מכתבם לסל הניירות!

★ ...ומשהו משמח יותר

השבוע מלאו כל חדרי המערכת ילדים והורים נרגשים. היו אלה המועמדים הסופיים לכתר הנסיך והנסיכה של ישראל, שבאו לפגישת היכרות עם חבר השופטים, בראשותה של הגברת שרה קריניצי.

את המיבצע יזמו עורכי מדור עולם האשה, שהגיעו למסקנה כי הצברים שלנו ראשים לייצוג נכבד יותר מעל דפי העיתון. תגובת ההורים היתה כה נלהבת, שהמערכת הוצפה במאות תמונות של ילדים. מארגני התחרות התלבטו קשות, כדי לקבוע את 29 המועמ־דים הסופיים, שישתתפו בנשף ההכתרה ביום רביעי זה בפארק ה־לאומי ברמת־גן. זאת לא תהיה התחרות במובן המקובל, אלא חגיגה בהשתתפות מיטב האמנים.

אני מקווה שמעמד זה יהפוך למסורת חברתית שלא תיפול מ־מסורת בחירת מלכת היופי או מלכת המים של ישראל.

ולסיום: עוד הופעת־בכורה שלנו. במשך ארבע השנים האחרונות יכולת לעקוב מעל דפי העולם הזה אחרי פעולתו של אורי אבנרי בכנסת. פירסום דו״ח לבוחר היה פרעון של שטר, עליו חתם אב־נרי במערכת־הבחירות הקודמת. השבוע יצא לאור ספר שיאפשר לך לראות את כל ארבע השנים הללו יחד — ולשפוט כיצד עמד בהבטחתו.

1 מול 119 נכתב בידי אמנון זכרוני, שליווה את אורי אבנרי מיומו הראשון בכנסת, ואשר באי הבית קוראים לו „חבר־הכנסת ה־121". קראתי את הספר, המכיל 416 עמודים, והוא נקרא כמו סיפור מרתק. ממליץ עליו בכל לב.

שלום כהן

השנה היא מקורי

שלח „פוטו קרד"

השנה לקראת החגים שלח לכל ידידך, כמקובל בחו"ל, כרטיס ברכה מקורי כשעליו מודפסת תמונתך, תמונת ילדיך, תמונת משפחתך או כל צלום שתשלח.
מחיר הפוטו־קרד זול אפילו ממחיר כרטיס ברכה רגיל הנמכר בחנות —
כ־30 אג' בלבד לכל כרטיס ברכה פוטו־קרד גדול, עם מעטפה, מודפס בצבעים על נייר משובח כאשר התמונה ששלחת מודפסת בשיטת האופסט המדוייקת יחד עם ברכת שנה טובה.
שלח הזמנתך עוד היום.

לכב' „פוטו פרינט", מלצ'ט 38, ת.ד. 33180, ת"א
נא לשלוח לי 30 כרטיסי „פוטו קרד" כולל מעטפות במחיר 9.20 ל"י + 80 אג' לכיסוי הוצאות משלוח — סה"כ —.10 ל"י. תמונה להדפסה רצו"ב.
רצ"ב סך של .... ל"י.
שם .... עיר ....
רחוב .... מספר ....

תיאטרון דגן מציג

להקת פיקוד רדזינגר

במוי: דני ליטאי מוסיקה: יאיר רוזנבלום
מערבונים: דן אלמגור

תל־אביב „אהל־שם"

יום ג' 19.8 ב־8.30 ● מוצ"ש 23.8 ב־7.15—9.30 ● יום ג' 26.8 ב־8.30

עפולה „קול־רון" יום ד' 20.8 ב־8.30
חיפה „אורה" יום ו' 22.8 ב־9.00
רעננה „אורות" יום ב' 25.8 ב־8.30

פרסום בלקין

חדש
מאמריקה
NO·CAL
נו-קל
ORANGE
המשקה
התוסס
והמרווה
אך לא
משמין!
ללא סוכר-ללא קלוריות
עכשיו גם
בישראל
שלושה טעמים טבעיים
נו-קל
תשתה
ותשתה
ותשתה -
ובמשקל
לא
תעלה!
NO·CAL®
ORANGE
COLA
LEMON
* ללא פקדון • נו־קל משווק בבקבוק חד־פעמי • אין מחזירים אותו

חדש! מבית ארטיק

סדרת מוצרי גלידה עפ"י ידע

איטלקי

ארטיק גאה להגיש, לראשונה בישראל את סידרת הגלידות החדשות בטעמים מגוונים ונפלאים ובאריזות מרהיבות ושימושיות.

טרטופו

גלידה על טהרת השמנת בגביע פלסטי נאה ושימושי

פאג'וגו

ספל גלידה ענקי בטעם וניל תות
עשויה בשומן צמחי

מקסיקופה

גלידה משובחת בטעם תות וניל ושוקו וניל בגביע פלסטי שימושי ונאה

סואג'ו

גלידה משומן צמחי בטעם תות וניל ושוקו וניל בגביע פלסטי מאורך עם מקלון עזר מיוחד להנאת המשתמשים

דרשו
בקיוסקים
במכולות
ובבתי קפה

פרסום ארמון בע"מ

טורט רויאל

טורט גלידה נפלא בטעמו בקופסה מיוחדת הניתנת לשימוש חוזר עם גמר הגלידה.
אל תזרקי את הקופסה! תוכלי לשמור בה מצרכים אחרים במצב חם או קר כרצונך.

מבית artic

מכתבים

„חיילי צה״ל — ממזרים״

החזן בבית־הכנסת שלנו, בשיכון עמידר בקריית־אתא, הוא אברך הלומד באחת ה־ישיבות בקריה. בשבת האחרונה היה בית־הכנסת מלא במיוחד גברים ונשים, לרגל עלייתו לתורה של אחד התושבים, שנעשה חתן.

כשהגיע תור הברכות, נתבקש החזן לב־רך מי שברך גם את חיילי צה״ל. תשובתו, באידיש צחה, היתה: „אינני עושה ברכה בשביל ממזרים.״

רק מפאת קדושת המקום, ולאחר התער־בותן של הנשים, נמנעה עשיית לינץ׳ בחזן בידי קהל המתפללים הנזעם.

משה רוזנאייז, קריית אתא

דיין מתנדנד — והמדינה איתו

הסיפור דיין מתנדנד (העולם הזה 1667) חזר והשאיר אותי פעור־פה נוכח מעלליו של שר־הביטחון.

גרוס

אינני חדל מלהת־פעל כיצד הצליח ה־איש הזה לתמרן את עצמו לעמדה לא־תאומן כזו, שבה הוא מחזיק את כל גאוני הפוליטיקה ש־לנו סביב אצבעו, או נכון יותר, שבה הוא תקוע כעצם בגרונם, לא לבלוע ולא להקיא.

אני חוזר וסוקר את ההיסטוריה של האיש מאז ערב מלחמת ששת־הימים — ופשוט אינני מסוגל להבין כיצד הוא הצ־ליח בכך.

רוני גרוס, חיפה

אנטי האנטי־דיפלומטים

מאמרו של אורי אבנרי האנטי־דיפלומטים (העולם הזה 1666) היה מרגיז ממש. במשך מאות שנים היה השתדלן היהודי מתרוצץ ומלחך את אחוריהם של אלו שבעטו בנו. אין ספק, היתה זו תוצאה אובייקטיבית של המציאות העגומה בה היה העם היהודי נתון. יחד עם זאת, שתדלנות זו רק הזמינה סחטנות ונגישות נוספות.

והנה עתה, עם קום המדינה, חל סוף סוף שינוי במציאות זו. העולם אמנם נשאר קר ואנוכי כשהיה — ותמיד כמובן במסווה של אידיאלים, צדק, ומוסר — אבל מדינת־ישראל הצליחה להגיע למצב שבו אין היא צריכה להצטדק ולהתפייס. ובעומדו ליד אותו שולחן באו״ם, שעליו דפק בזמנו כרושצ׳וב בנעלו, טוב דווקא עושה שגרי־רנו יוסף תקוע כאשר הוא משמיע בצורה ברורה את אשר בליבנו. מילים יפות וגי־נוני דיפלומטיה בין כה לא יועילו, כיוון שהחלטות האו״ם מוכתבות ממילא על־ידי יחסי־הכוחות והאינטרסים של המדינות ה־שונות.

נחמיה תנא, תל־אביב

● הברירה איננה בין יחס נכנע של שתדלן מתחנף ובין יחס עויין של ישראלי גא — אלא בין יחס עויין של ישראלי גא ובין יחס ידידותי של ישראלי גא.

מסורת ההתעללות בבתי־הכלא

שלא כמותכם, לא הופתעתי מגילוייכם אודות הרצח והרוצ־חים בשירות בתי־הסוהר (העולם הזה 1666). אנוכי למדתי אודות רוצחים אלו עוד לפני 14 שנה, כאשר אדם, ללא כל עבר פלילי, הושלך לבית־הסוהר על אי־תשלום חוב. האיש סבל ממחלה בחוט־השדרה, אשר לא איפשרה לו אז לנוע. הוא ביקש עזרה רפואית ותנאים מת־אימים לעשות צרכיו ולא נענה, אף שהראה לסוהרים צילומי־רנטגן ותעודות מרופאי

דגני

(המשך בעמוד 6)

מכתבים

(המשך מעמוד 5)

צה״ל, שהוכיחו את מחלתו. ברם, הוא לא הובא בפני רופא. כאשר, לאחר התאפקות וייסורים רבים, נפלטה צואתו על מיטתו בתא הכלא, הוא הושלך לצינוק למשך שלושה ימים. כל שאפשר היה לשמוע מהצינוק, היו צעקותיו ותחינותיו לעזרה רפואית. גם דרישותיו ליתן לו נייר ומכשירי־כתיבה על־מנת שיפנה לבית־המשפט הגבוה לצדק, לא נענו.

לאחר שלושה ימים בצינוק, הועבר האסיר לאגף המיוחד של ד״ר רוזנר, כרגיל במיקרים אלו, כדי שהסוהרים יוכלו להתחמק מנתינת הדין על מעשיהם, בכך שיתלו באסיר חוסר־שפיות. אך לפעמים יש צדיקים גם בסדום, ועוזרו של ד״ר רוזנר, אשר בדק את האסיר, אמר לו: „לאחר שיחתנו, אני אומר לך, בכל לב, שהיה יותר מתאים, כי אני אבדק על־ידך — מאשר אתה על־ידי!״

אז קיבל האסיר מכשירי כתיבה לפנות לבג״צ. ברם, פנייתו לא נשלחה מייד לבית־המשפט על־ידי שילטונות בית־הסוהר, אלא רק כשבועיים לאחר־מכן, כאשר שוחרר כבר והבקשה הפכה למה שמכונה בלשון בג״צ „בלתי־אקטואלית״.

אשר לפרשת יצחק יחזקאל עצמו. ברצוני להציג שאלה אחת: על פי החוק, רשאים שופטים להיכנס לכל בית־כלא בישראל, ללא כל הודעה מוקדמת. כיצד אם כן אירע הדבר שבמשך שלושה חודשים ארוכים, שבהם גווע יצחק ממחלת הסרטן לעיני כל חבריו, לא הבחין בו אף שופט־מבקר?

יצחק א. דגני, מושבה כינרת

■ בריכת־שחייה —
ליהודים בלבד

אצלנו בכרמיאל החלו לבנות לפני למעלה משנתיים בריכת־שחייה. היא אומנם לא גמורה עדיין, אך כבר עתה תלוי עליה שלט: בריכת שחייה לימודית.

הסיבה לשלט המוזר, כפי שמתלחשים ביניהם כל תושבי המקום: הרצון למנוע את כניסתם של ערביי הסביבה לבריכה, לכשתיפתח. ברגע שהבריכה נחשבת ללימודית, יוכלו לאסור כניסתם של חלקי־ציבור מסויימים.

שיטה נוספת מסוג זה — אשר כנראה תופעל: מכירת כרטיסי־מנוי לבריכה. מי שלא יהיה לו כרטיס מנוי לא יוכל להיכנס. ומה יותר קל מאשר להגיד לערבי, המעוניין לקנות כרטיס־מנוי, שכבר נמכרה כל המיכסה?

מלר יוסף, כרמיאל

■ פורנוגרפיה?
לא ולא!

בהעולם הזה 1659 התפרסמה תמונה שלי בשעת עבודתי, בצירוף סיפור על שהשתתפתי בפאריז ביצירת סרט פורנוגרפי כביכול, שיגיע בקרוב ארצה. אין זה נכון: הצילום מראה אותי כשאני מפסל יציקות בעירום — ובכך אין שום פורנוגרפיה,

צייר נוימן בפעולה

כמו שאין גם בסרט הזה שום פורנוגרפיה. לידיעתכם, אני מייצג את ישראל בביאנלה בסאו־פאולו, עם קרוב ל־40 יצירות. כן מוצגות יצירותי בחמישה מוזיאונים, ביניהם המוזיאון לאמנות מודרנית

העלאת שכר!

לא העלאת רווחי ההון

חופש שביתה!

לא צווי ריתוק ובוררות חובה

שלום יציב!

לא סיפוחים ומלחמה

רק״ח

הרשימה הקומוניסטית החדשה בישראל

ערב
פאראפסיכולוגי
עם
חנן אברהם
בהרצאה על:
ריפוי מגנטי
במגע־יד ובמרחקים

ההרצאה תלווה בהדגמות של ריפוי במגע־יד ודיאגנוזה ואיבחון מחלות באמצעותה מטוטלת

בבית סוקולוב ביום חמישי, ה־21 לאוגוסט, בשעה 8.30. לחיילים הנחה.

בברקלי בקליפורניה, המוזיאון המודרני ב־שטוקהולם, ומוזיאון ישראל בירושלים — ויצירותי בכל המוזיאונים האלו הן על נושאי עירום. עירום־של־אמנות — לא פור־נוגרפיה.

יהודה נוימן, פאריז

■ תחרות הצילומים

אני שולח לכם בזאת צילום של שני חתולים נלחמים על פני גדר תיל.

תמונת השבוע

אני מציע לתת את הכותרת: „המאבק על הגבול".

אבינועם גליק, ירושלים

● תמונת השבוע מזכה את הקורא גליק בסך 10 ל"י.

■ נקמת המכשפים

כאשר קראתי את הסיפור נקמת המכש־פים (העולם הזה 1667), חשבתי לעצמי כי זה סיפור יפה, אך לא מציאותי. ומה נד־המתי כעבור ימים מיספר, כאשר קראתי בעיתונות שגם משטרת לוס־אנג׳לס שוקלת את האפשרות שייתכן שזוהי אכן הסברה הנכונה.

אלא שקיימת עובדה אחת הסותרת סברה זו: מעשה הרצח השני, של זוג מבוגר, שבוצע כעבור ימים מיספר בשיטות דומות, לא הרחק מחווילתה של השחקנית שרון טייט.

עידן כץ, תל־אביב

● ככל שייראה הדבר מדהים, מחזקת עובדה זו את הסברה, לא סותרת אותה: שם האשה שנרצחה, במיקרה הרצח השני, היה רוזמרי. בכך, לפי סברה זו, רמזו הרוצחים לסרט תינוקה של רוזמרי, שהיה הסיבה לנקמתם.

■ לא מומחה למחלות־מין

בהעולם הזה 1666, במדור רחל המרחלת, נכתב בסיפור על דני ויינשטיין כי הוא בנו של ד"ר ויינשטיין, מומחה למחלות־מין.

זוהי טעות. אני מומחה למחלות פנימיות, לא למחלות־מין.

ד"ר ב. ויינשטיין, תל־אביב

קוראים השולחים מכתבים, מתבקשים לנסח אותם בק־צרה. עדיפות תינתן ל־מכתבים קצרים.

זכות קדימה תינתן למכ־תביהם של קוראים המצר־פים תצלומיהם למכתבים.

הכל הולך חלק...

...עם
פֶּרְמָה שַׁרְפּ
PERMA-SHARP
SUPER STAINLESS
הרב מכר בין סכיני הגילוח מפלדת אל-חלד
שחם לפרסום אילון

האגודה למען החייל בישראל - בנק לאומי לישראל בע"מ

מכריזים על

מבצע בל"ל
ספר לחייל

הרחק במוצבים ובמעוזים עומדים חיילי צה"ל על משמרתם. חיילים אלה צמאים לחומר קריאה. החסרון בספרים ובשבועונים מצויירים חוזר והולך, כי בתנאי שדה אין הספר נשמר כמו בכוננית בבית.

מתוך רצון לספק את צרכיו של החייל בחומר קריאה מענין ומרתק, מבדר ומחנך, הוכרז על „מבצע בל"ל — ספר לחייל". למטרה זו מעמיד בנק לאומי את רשת 180 סניפיו הפזורים בכל הארץ וצוות עובדיו אשר ידאג לאיסוף הספרים וכתבי העת והעברתם ליעדם.

בכל אחד מסניפי הבנק מוצב שולחן לאיסוף ספרים לחיילים. כל אזרח מוזמן לנצל שרות איסוף זה ולהרים תרומתו הצנועה אך החשובה — ספר לחייל. לרשות התורם הרוצה לקיים קשר אישי ישיר עם החייל המקבל את הספר, מעמיד הבנק תוית מיוחדת שתודבק על כל ספר בציון שמו וכתובתו של השולח.

למי שאין ברשותו ספרים מתאימים למטרה זו, מאפשר הבנק לרכוש המחאות שי ע"ש קצין חינוך ראשי צה"ל — „מבצע ב.ל.ל. ספר לחייל" ובכסף זה יקנו ספרים בשמו לחיילים. את התוויות והמחאות השי ניתן להשיג בכל אחד מ־180 סניפי בנק לאומי.

„נאה דורש נאה מקיים" — הנהלת בנק לאומי לישראל פותחת את המבצע במשלוח 15 אלף ספרים לחיילים.

אנו בטוחים כי מבצע זה יתקבל בעין יפה וביד רחבה על ידי כל הציבור.

תודתנו בשם חיילי צה"ל היקרים והאמיצים נתונה מראש.

בעולם

גרמניה

כיצד לטהר בישוף שרצח

ביום השלישי, ה־13 ליולי, הופיע אורח בכפר האיטלקי הנידח פילטו די־קמארדה. היה זה הכומר מהכפר הסמוך, אסרגי, אשר בא לפילטו כדי לשאת דרשה בכנ־סיה, במקום הכומר הקבוע.

היתה זו דרשה מיוחדת במינה. פילטו הוא הכפר שבו נרצחו לפני 25 שנה 17 גברים מקומיים, בידי סרן בצבא הגרמני בשם מתיאס דפראגר. כיום דפראגר מכהן במינכן כבישוף הכנסיה הקתולית. למרות שהודה בפישעו, הצהיר דפראגר כי הוא חש עצמו חף מפשע מבחינה מוסרית, מא־חר שרק מילא פקודה. גם הכנסיה הקתו־לית חשבה כך, יצאה להגנתו, טענה שלא

אחותו של נרצח מרקוצ'י
אז הוא רצח —

רוצח־בישוף דפראגר
— עכשיו הוא הפסיק

חשוב מה עשה בעבר, העיקר שכעת הוא „אדם חדש״. בעיקבות כך, הוטל על הכומר מאסרגי תפקיד לא נעים ביותר: להצדיק את הבישוף שרצח — לעיני בני משפחו־תיהם של הנרצחים.

הנימוק האחרון. דממה מוחלטת שררה בכנסיה הקטנה עם תחילת הדרשה. כל בני הכפר התכנסו שם. ביניהם היתה גם מאריה מרקוצ'י, שאחיה בן ה־17 היה אחד מקבוצת ההרוגים. אחד מחבריו של ההרוג, שחזה בהוצאה לפועל ממקום סית־רו, צייר לאחר מכן את החווייה המזעזעת, נתן למאריה את התמונה, התלוייה בביתה עד היום. כן נכחו בכנסיה גם ויטוריו ג'אני וג'וליו ספצה, שנמלטו ממוות כאשר זינקו ישר נוכח כיתת־היורי וחמקו מבעד לשורת החיילים. כזה היה הקהל שבפניו נועד הכומר לשאת דרשתו.

אך הכומר עבר תידרוך מדוקדק ביותר. בדרשתו, הוא דיבר מעט מאוד על הבישוף הרוצח. לעומת זאת הוא דיבר הרבה מאוד על אהבת האלוהים. הוא דיבר אפילו הר־בה יותר על העיתונאים השקרנים, המש־מיצים ומגזימים ומסלפים. כשהוא מנופף בידיו קיטעי עיתונות שכיסו את הפרשה, הביא הכומר המטיף הוכחות מוחשיות ל־דבריו:

„הנה העיתונאים כתבו שאין לכם פה ב־כפר אפילו טלפון, וזה הלא שקר, כי יש לכם,״ קרא בלהט קדוש. „כתבו שיש פה באר קטנה ועלובה — ולכם יש באר גדולה ומפוארת, ממש פה ברחבת־הכניסה לכנ־סיה. אתם רואים אם כן שהרבה מאוד כותבים על פילטו, אבל מעט מאוד מזה הוא אמת.״

הוא לא הסתפק בטיעונים אלו. כאשר נוכח, מהבעות פניהם הקפואות של בני־הכפר, שדרשתו לא הצליחה לטהר את ה־בישוף הגרמני בעיניהם, הוסיף נימוק אח־רון ומוחץ:

„יבורך האל על שמתיאס דפראגר נהיה לבישוף. כי עתה, מעמדתו הקדושה הזו, הוא לא יירה יותר לעולם באנשים.״

אנגליה

תינוקת תמורת פטיפון

ארתור טורן (26), פועל־נקיון בעיר פטרבורו, אנגליה, ואשתו שירלי (24), היו חובבי־מוזיקה מושבעים. אולם מצבם ה־כלכלי לא הירשה להם לקנות לעצמם כל מותרות. שכניהם, ג'ופרי ופאט באטלר, לעומת זאת, היו קצת יותר אמידים. מאי־דך, היה הזוג באטלר חשוך־ילדים, ואילו לזוג טורן היתה ילדה בת שנתיים, ז'אקלין, ותינוקת נאה, בת חמישה חודשים בלבד, בשם טרייסי.

כך הגיעו שני זוגות השכנים לעיסקת־חליפין מקורית: ז'אקלין בת השנתיים נמ־סרה במתנה לזוג באטלר — תמורת הפטי־פון הנהדר שלהם. עתה נהנו הטורנים ממוזיקה מלבבת, והבאטלרים מילדתם הח־דשה.

אך אושרם לא נמשך זמן רב. כעבור שלושה חודשים התחרטה שירלי טורן על העיסקה, תבעה את ילדתה בחזרה. כאשר סירבו לכך בני הזוג באטלר, מאחר שנפ־שם נקשרה בינתיים בילדה, פנו הזוג טורן ללישכת הסעד, וזו אילצה את ההורים ה־מאמצים להחזיר את התינוקת הרכה לבית הוריה.

הם לא זכו אפילו לקבל את הפטיפון שלהם בחזרה. שירלי טורן מכרה אותו ב־25 ל״י, כדי לקנות חלב בשביל טרייסי הפעוטה.

איטליה

רוצה אוויר? תשלם!

סוף־סוף נמצאו האנשים שאזרו אומץ ל־החליט כי לא ייתכן שהאוויר יהיה חופשי וניתן לכל ללא מחיר. האיגוד המיקצועי של עובדי תחנות־הדלק באיטליה החליט כי מעתה ייתבעו נהגי המכוניות האיטלקיים לשלם עבור האוויר שהם צורכים לשם מי־לוי צמיגי־מכוניותיהם.

לאיטלקים יעלה עכשיו אוויר לארבעה צמיגים בסכום של 200 לירטות (כלירה ו־15 אגורות). בבולוניה כבר הופעלה ה־תקנה החדשה והיא תיכנס לתוקפה בימים הקרובים בכל רחבי־איטליה.

נהגי המכוניות האיטלקיים ניסו למחות, ללא הצלחה, נגד המס החדש: „עכשיו לוק־חים כסף בשביל אוויר לגלגלים,״ אמרו, „מחר הם עשויים לתבוע כסף בשביל אוויר לנשימה.״

הסכנה בתקדים האיטלקי היא שוודאי יימצאו מדינות נוספות בעולם שימהרו לחקותו. לאוצר הישראלי, המחפש דרכים למילוי הקופה הריקה, זה יהיה ודאי רעיון מעורר.

סלון פריס לכלות
(רח׳ השוק — נצרת)
- שמלות חופה בהשכרה ובמכירה
- דברי קוסמטיקה
- מתנות לכלות.

סיסמתנו: הקליינטים הם חברינו!

„העולם הזה״, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע״מ, תל־אביב, רח׳ פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע״מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע״מ.

בעולם

ויאטנאם

איך יוצאים מכאן, לעזאזל?

השבוע התנפצה הרגיעה בפעילות הצבאית שחלה לאחרונה בויאטנאם, כאשר כוחות ה־ויאסקונג תקפו קרוב למאה מחנות צבא אמריקאיים. יחד איתה התנפצה גם האמונה שהאמריקאים, אם אינם מסוגלים לנצח ב־מלחמה בויאטנאם, יכולים לפחות להסתלק משם לכשירצו.

בהתקפתם המחודשת השבוע הוכיחו הכו־חות הקומוניסטיים שהם נחושים בהחלטתם להשיג הסדר מדיני שיניח את דעתם — ולא, יציקו לאמריקאים ללא הרף, ולמרות המחיר הנורא שהם משלמים, לא יאפשרו להם לצאת בכבוד.

מן הפח אל הפחת. השיקול של ה־ויאטקונג בייזום ההתקפה הגדולה היה משו־לש:

- להוכיח כי כוחו עדיין במותניו, כי אם לא יתפתחו שיחות פאריז כרצונו, יוכל לחדש את המלחמה.
- לא לאפשר לגנראל תיו, ראש ממשלת דרום ויאטנאם, לחזק את מעמדו בעיני ה־עם, לקראת בחירות אפשריות. ואכן, ההת־קפה הגדולה נערכה בדיוק כאשר גנראל תיו עמד להציג את ממשלתו החדשה. הגיב על כך נציג דיפלומאטי בסייגון: „הויאטקונג גרמו לפיחות במטבע החדשה שלו, עוד לפני שהוא הוציא אותה לשוק.“
- גרימת אבידות לאמריקאים. הקומו־ניסטים מאמינים שככל שירבו אבידות ה־אמריקאים, יגבר הלחץ בארצות־הברית על ה־ממשלה להסתלק מויאטנאם — דבר שישת־קף בנכונותם לוויתורים של נציגי ארצות־הברית לשיחות פאריז.

מבחינה זו לפחות, דווקא אין הוויאטקונג מעוניינים כרגע בהסתלקות האמריקאים, כי אז יאבדו את אחד הקלפים החזקים שבידם.

כתוצאה, עומדים עתה האמריקאים בפני שתי ברירות שכל אחת מהן גרועה מן ה־שנייה: הם יכולים להמשיך במלחמה — עד אין־סוף. או שהם יכולים לצאת ממנה ב־כבוד מפוקפק — רק במחיר ויתורים לא סבירים לקומוניסטים.

ארה״ב

רווחים קודמים לבטיחות

עורך־הדין האמריקאי הצעיר ראלף נאדר זיעזע את כל אמריקה, כאשר גילה כי ה־מכונית האמריקאית — סמל התעשייה של ארצות־הברית — הינה למעשה מלכודת־מוות במיקרי חירום, בלתי־בטוחה בכל המהירויות.

נגד מטוסים מתוצרת ארצות־הברית, ל־עומת זאת, לא הועלתה מעולם טענת אי־בטיחות. המחשבה בלבד, כי דבר כזה אפ־שרי — הינה מדהימה: עתה, מסתבר, נת־גלה כי אורח המחשבה של היצרנים, לפיו שיקולי הבטיחות אינם תמיד העיקריים, הת־פשט גם לענף תעשיית המטוסים. ומדהימה במיוחד העובדה, שהפרשה הראשונה שנת־גלתה בהקשר זה נוגעת לא למטוסי נוס־עים, אלא למטוסי־קרב.

„סתום את הפה“. הפרשה התפו־צצה לאוויר העולם כתוצאה מעדותו בפני ועדת־הסינאט של כתב טכני לשעבר בחברת גודריץ׳. בדבריו, טען הכתב קרמיט ואנדי־בייה, שהאחראי עליו אילץ אותו לזייף דו״ח בטיחות הנוגע למעצורי מטוס־הקרב החדיש של חיל־האוויר האמריקאי, האי־7־די. הדו״ח, שהוגש לחיל־האוויר, הכיל, לדבריו, 80 עוב־דות בלתי־נכונות, לא הכיל, מאידך, עובדה אחת: שהמהנדס האחראי הביע את חששותיו שהמעצור עלול לגרום למותו של הטייס.

כאשר ניסה ואנדיבייה להתנגד לכתיבת ה־דו״ח המזוייף, ציווה עליו, לדבריו, ראסל ליין, מנהל המיפעל: „כתוב — וסתום את הפה.“

ואנדיבייה כתב — אך לא סתם את הפה. הוא מיהר למשרד הקרוב של האף־בי־איי, סיפר שם את הסיפור, והביא איתו, לחיזוק דבריו, גם את המהנדס שקבע לראשונה כי המעצורים אינם בסדר. כתוצאה, הוגשה ה־שבוע נגד חברת גודריץ׳ תביעה משפטית על מעשה הזיוף.

לואנדיבייה עלה מעשה האזרחות הטוב במקום עבודתו, כפי שניתן היה לצפות.

הפאנטום. ממטוסי הקרב הרב־משימתיים המודרניים בעולם. מהירותו בגובה פני הים כ־1,450 קמ״ש ובגובה 16 ק״מ כ־2,905 קמ״ש. נושא 7 טון תחמושת, טווח מבצעי כ־1,500 ק״מ.

סיגריה מודרנית

תערובת מודרנית • קופסא מודרנית • פילטר מודרני

הנדון:

חזרה לחושך

יש להודות לאיסר הראל על כך ש־החזיר אותנו לראשית ימי החמישים.

כי רבים שכחו. רבים היו אז צעירים מדי, או רחוקים מדי, כדי לדעת. ורבים אינם רוצים לדעת.

חשוב מאוד לזכור את הימים ההם. כי הם יכולים לחזור.

ואיסר הראל עצמו פועל כמיטב יכולתו כדי להחזירם.

בראש הרשימה שלו מתנוסס שמו של דויד בן־גוריון, איש המסמל את העבר.

אך בראשו של איסר הראל עצמו מת־גלגל שמו של מישהו אחר, שאינו שייך לעבר כלל וכלל.

ואותו מישהו, כך מקווה איסר הראל, וכך מקווים שותפיו־חבריו, יחזיר את הימים כקדם.

★ ★ ★

איזו ימים היו אלה? מה היתה דמותה של החברה, שבה יכול היה איש כמו איסר הראל לשלוט בכיפה ולהטיל את חיתתו על גדולים וטובים?

היו אלה ימי פולחן־האישיות — ולא רק בברית־המועצות.

שם, בארץ הסובייטים, נערך הפולחן ל־מנהיג הגדול, „שמש כל העמים", האיס־טראטג הגאוני, גדול המדענים, אלוף התי־אוריה המרכסיסטית.

(מי ידע אז כי ניהל את המערכה נגד היטלר בעזרת אטלס של בית־ספר, ואת ענייני המדינה במסיבות זלילה־ושתייה שנמ־שכו יום־יום עד עלות השחר?)

כאן, בארץ, נערך הפולחן למני־היג הגדול, אדריכל המדינה, ה־בלשן הגאוני, חוקר־התנ"ך הדגול, אלוף המדעים והשפות, מצביא חילות צה"ל ואבי ביטחון ישראל.

(מי ידע אז שהוא עקב אחרי ענייני ה־ביטחון בעזרת המפה בלוח־הכיס של הקרן־הקיימת? מי זוכר היום את הפרופסורים הדגולים ואת ראשי המדינה, שהשמיטו את המילה „את", כדי לדמות למנהיג?.)

בימים ההם היה מלך ישראל, ואיסר הראל מילא תפקיד מרכזי בממלכתו.

★ ★ ★

על רקע זה, הבה ונבדוק את הגילויים המרעישים של איסר, שהופיעו במילים זהות בשני עיתוני־הערב.

איסר מודה שהוא ציוה להטמין את מכ־שיר־ההאזנה בשולחן־הכתיבה של מאיר יערי. מי נתן לו את ההוראה לכך?

מדבריו ברור לחלוטין: אף לא אחד. איסר הוא שהחליט.

על פי איזה חוק?

לא היה קיים חוק — ואין חוק עד עצם היום הזה. מותר לכל אדם להטמין מכשיר־האזנה אצל רעהו. איסר מוסיף באופן גראנדיוזי: „אני נושא באחריות".

יפה מאוד. אמיץ מאוד. אבל נשאלת השאלה: אחריות בפני מי?

רק אדם אחד היה אחראי על איסר — ראש־הממשלה ושר־הביטחון, דויד בן־גור־יון. ובימים ההם, היה בן־גוריון משוחרר בענייני ביטחון מכל אחריות כלפי מישהו. הוא נתן יד חופשית לאיסר, איש־אמונו.

במילים אחרות: דבריו של איסר שהוא „נושא באחריות" הם מי־לים ריקות. הוא לא היה אחראי בפני שום מוסף, ושום מוסד לא יכול היה לתבוע אותו לאחריות.

במדינת־ישראל לא היה קיים אז, ואינו קיים גם כיום, שום חוק המסדיר את ה־זכויות והחובות של שרותי־הביטחון למי־ניהם. יש חוק הקובע סמכויות ברורות למש־טרה, ותוק המסדיר איכשהו את ענייני בתי־הסוהר. אך אין חוק לשרותי־הביטחון.

איסר יכול היה לפעול ללא חוק, מחוץ לחוק, מעל לחוק. כל עוד נתן לו בן־גוריון גיבוי מלא, היווה איסר הראל את החוק.

★ ★ ★

השאלה השנייה היא: לשם מה הוטמן מכשיר־ההאזנה?

סביב שאלה זו הניח איסר בדבריו מסך־עשן סמיך. אך די בניתוח הגיוני של הדב־רים כדי לפזור עשן זה.

איסר אומר, בקיצור: ברית־המועצות הי־תה עויינת. מק"י קיימה קשרים עם ברית־המועצות. קבוצה בתוך מפ"ם התקשרה עם מק"י. אותה קבוצה חתרה תחת שילטונו של יערי במפ"ם. לכן היה צורך להטמין את המכשיר בשולחן־הכתיבה של יערי.

מי שקורא תמצית זו שנית, ייוו־כח עד כמה היא מגוחכת.

אותו מכשיר לא הוטמן בשולחנו של משה סנה. לא בשולחנו של יעקב ריפתין.

הוא הוטמן בשולחנו של יערי — דווקא האיש שהיה צריך להיות הקורבן של מזימת החתרנים.

זה מוזר. מה יכול היה המכשיר לקלוט?

הרי סנה וריפתין לא הסתודדו בחדרו של יערי דווקא, כדי לטכס שם עצה איך להשתלט על המפלגה ולהעביר את מפ"ם — חלילה — לידי מק"י.

יש להניח שדווקא בשיחותיהם עם מאיר יערי, הם לא גילו מזימה נוראית זו.

אין, איפוא, מנוס מן המסקנה כי המכשיר לא הוטמן אצל יערי כדי להאזין לשיחות סנה וריפתין, מיקונים ווילנר, סטאלין ובריה, אלא לשיחותיו של יערי.

כלומר: שלא היתה לו שום שייכות ל־סיפורי־הריגול המרתקים של איסר, יהיה טיבם כאשר יהיה, אלא באו לשרת מגמה אחרת לגמרי: לדעת מה קורה בצמרת מפ"ם, מה תוכניותיה המפלגתיות, מה תכסיסיה כלפי מפא"י.

הוא היה חלק ממערכה גדולה של בילוש פוליטי־מפלגתי, שהופ־על אז על־ידי בן־גוריון, כדי לד־עת מה קורה בחדרי־המיטות של יריביו, שותפיו וידידיו.

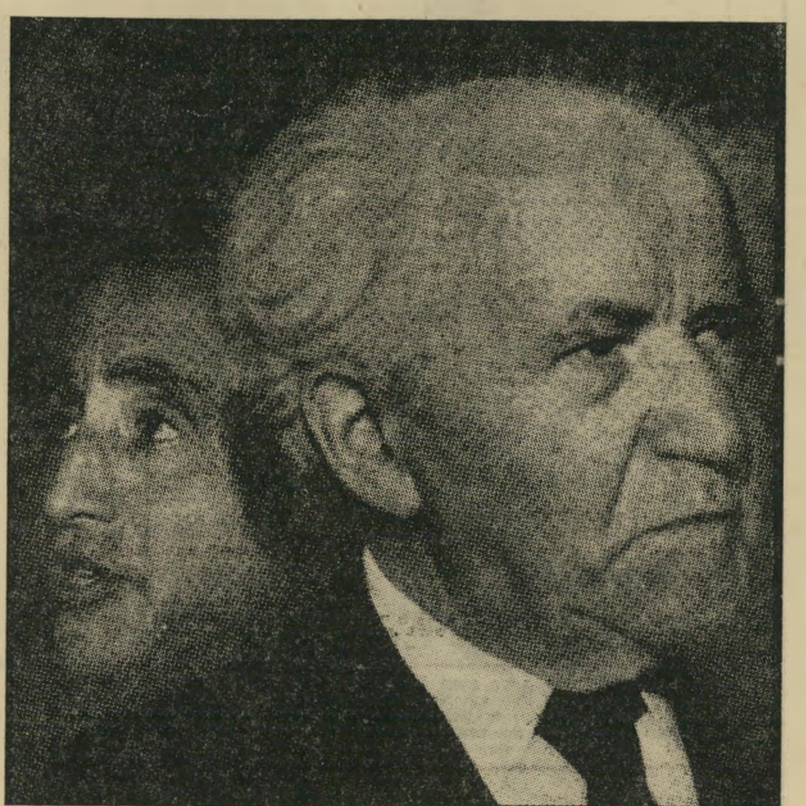

הראל מאחורי ביגי: מי האליל החדש?

שרות־הביטחון של איסר הראל מילא תפקיד זה בצד ענייני הריגול־הנגדי. הרי־גול־הנגדי שימש לו, במידה רבה, כיסוי לפעולות של ריגול מפלגתי.

כל זה נובע בבירור מגילוייו של איסר הראל עצמו.

★ ★ ★

איסר בא ומזכיר לנו כי מפ"ם דאז דגלה באוריינטציה על ברית־המועצות והעריצה את סטאלין. הוא טוען כי מפ"ם „חיכתה לצבא האדום", ומצטט את מיברק־התנחומים הנרגש ששלחה מפ"ם למוסקבה במות סטאלין.

בכך אין חידוש. כולנו זוכרים זאת.

הוא מספר כי קבוצה בתוך מפ"ם רצתה להתקשר עם מק"י.

גם בכך אין כל חידוש. כולנו זוכרים כי סנה פרש ממפ"ם וע־בר למק"י.

(אגב, מוזר שאיסר נמנע בקפדנות מלהז־כיר את שמו של סנה. בדברו על מק"י הוא מזכיר רק את מאיר וילנר, שהיה אז עסקן ממדרגה שנייה, ואינו מזכיר את שמואל מיקוניס, שהיה מנהיג המפלגה.

מדוע? ברור לגמרי שאיסר רו־צה לנצל את השינאה שיש כיום בחוגים רבים כלפי וילנר, בעיק־בות עמדתו כלפי מלחמת־ששת־הימים. מאידך הוא יודע שקשה כיום לשכנע את הציבור כי סנה־מיקונים היו מרגלים סובייטיים, ר"ל.)

וכאן מתעוררת שאלה מרכזית:

מה זה היה מעניינו של ראש שרות־הביטחון שקבוצה מסויימת במפלגה אחת רצתה לעבור למפ־לגה אחרת?

מה זה היה מעניינו שסנה התכונן ב־חשאי לעבור ממפ"ם, שהיתה אז ציונית־קומוניסטית, למק"י, שהיתה אז קומוניס־טית־בלתי־ציונית?

איסר עצמו קובע בגילויין כי היה זה מתפקידו לשמור על „ה־ציונות והדמוקרטיה".

הדמוקרטיה היא מישטר, ויש להגן עליה בפני שוחרי־דיקטטורה. אבל הציונות היא אידיאולוגיה, ובמדינה חופשית מותר לכל אדם להאמין בכל אידיאולוגיה העולה על רוחו. רק בברית־המועצות, ובמדינות דו־מות, שולחים אנשים למוות או לסיביר בגלל חטאים אידיאולוגיים. רק שם יש שרותי־ביטחון שתפקידם הוא לרדוף את אוייבי האידיאולוגיה הרשמית.

למעשה אומר איסר כי אימץ לעצמו את התפקיד ואת השיטות של שרות־הביטחון הסובייטי, כדי ללחום בהשפעת הסובייטים.

כמו ג'ו מק־קארתי ואדגאר הובר באר־צות־הברית.

האינטרנציונל הגדול של הבו־לשת הפוליטית, שנשיא־הכבוד שלו היה לאברנטי בריה המנוח.

★ ★ ★

מדבריו של איסר הראל ברור בהחלט, כי לכל הפרשה אין שום קשר לענייני ריגול, שום קשר לביטחון המדינה.

מדובר כאן אך ורק על ביטחונן של מפלגות, ועל ביטחונו הפוליטי של דויד בן־גוריון וחבריו, ראשי מפלגת־העבודה דהיום.

(יש להודות לאיסר על כך שהוא מזכיר לנו בפירוש שכל המנהיגים הנוכחיים של מפלגת־העבודה ידעו אז על הנעשה והס־כימו לפעולתו, ושגם ראשי מפ"ם שיתפו־פעולה עם הש"ב בעניינים אלה ברגע שהם עצמם קיבלו חסינות.)

כדי לבלבל את היוצרות, מגניב איסר ל־תוך הסיפור פרשה אחרת. הוא טוען כי צמרת מפ"ם עסקה אז באיסוף אינפורמציה סודית על הנעשה במערכות המדיניות וה־צבאיות של המדינה.

אומנם, איסר אינו מעז לטעון לרגע כי מידע זה נאסף כדי להע־בירו לברית־המועצות, או לצבא האדום שמפ"ם „חיכתה לו". אבל הרושם שנוצר הוא שהיו כאן ע־ייני ריגול.

האמת הפשוטה היא, כי מפ"ם באמת אספה אז מידע כזה. למפ"ם, כמו לנו, היה חשוב לדעת מה קורה במדינה. כמונו, היא לא האמינה להודעות־הכזב של אנשי בן־גוריון. (נזכיר רק הודעה אופיינית אחת: שמעשה־הטבח בכפר קיביה היה פעולה פרטיזנית פרטית של „קבוצת מתיישבים".)

(המשך בעמוד 28)

מאת אורי אבנרי

תמרורים

נישאו • במעמד שרים, חברי־כנסת ואישי ציבור, הסטודנטית **שרה קול** ועובד משרד התיירות **אליעזר פרנקל.** שרה היא בתו של שר־התיירות משה קול.

נישאו • בניו־יורק, שחקנית הקולנוע **קלייר בלום,** גרושתו של השחקן רוד שטייגר, והמפיק **הילארד אטקינס.**

קלייר בלום ובעלה

קלייר היתה ביחסים ידידותיים עם אטקינס עוד בתקופת נישואיה לשטייגר, והכריזה לפני הנישואין כי: „בחיים צריך לשנות מדי פעם את האחירה ואת הבעל."

נחוג • יום־הולדתו ה־44 של היועץ המשפטי של ממשלת־ישראל, מי ש־היה בשנים 1961—1968 הפרקליט ה־צבאי הראשי של צה"ל, אלוף־מישנה (מיל.) **מאיר שמגר** (שטרנברג). יליד דנציג, עלה לארץ ב־1939, למד מדעי המדינה באוניברסיטת ירושלים ומשפטים באוניברסיטת לונדון. עם עלייתו ארצה הצטרף לאצ"ל, ובשנת 1948 הצטרף ל־צה"ל.

שמגר

זכו • בסיציליה, בטכס המסורתי הנערך שם מדי שנה, בפרסי האוסקאר של איטליה, שחקן הקולנוע **רוד שטייגר,** על הופעתו בהסרג'נט; **ג'ינה לולובריג'ידה** על הופעתה בסרט רופא כללי וה־במאי **רומן פולנסקי** על בימוי תינוקה של רוזמרי. הטכס לחה בשערורייה, כאשר בעת חלוקת הפרסים זינק בחור צעיר מגודל שיער לבמה והחל להשמיע צעקות, נופף דגל לבן והחל להתפשט לעיני הקהל. ה־שוטרים הצליחו לסלקו, ולא ברור מה גרם למעשה.

מבקשת גט • **יוריקה,** אשתו ה־חמישית של נשיאה המודח של אינדונזיה, אחמד סוקארנו. יוריקה בת ה־26, שנישאה למנהיג האינדונזי לפני שבע שנים, היא דיילת לשעבר ומתגוררת בחוילה מפוארת בג'אקארטה. לפני כשנה התגרש כיקארנו מאשתו הרביעית, האריאטי, וזו נישאה לאחר מכן לקצין־צבא. אשתו השלישית של סוקארנו, ראטנה סארי דייוי, שוהה עתה בפאריז. אשתו השנייה, הארטיני, ואשתו הראשונה, פאטמחאטי, מתגוררות בג'אקארטה. מתוך כל נשותיו לשעבר, רק השנייה, הארטיני, מבקרת אצל סוקארנו, הנתון ב־מעצר־בית בג'אקארטה.

נפטר • עת בילה את חופשתו באיטליה, הפרופסור הבריטי **ססיל פראנק פאוול** (65), בעל פרס נובל לפיסיקה. פאחל היה אחד מחוקרי הגרעין הנודעים בעולם.

נפטר • בירושלים, בגיל 86, מי ש־שימש במשך עשרות שנים כמנהל בתי־הספר אליאנס (כל ישראל חברים) בתל־אביב ובירושלים, **אליהו כהנוב.** יליד העיר העתיקה בירושלים, שקיבל את חינוכו בצרפת, פעל רבות למען היישוב היהודי בארץ־ישראל בימי מלחמת העולם הראשונה, בצל השילטון העותומני. מלבד עיסוקיו החינוכיים שימש כהנוב כחבר במוסדות העליונים במפלגה הליבראלית והציונים הכלליים.

נהרג • בתאונת־דרכים בתל־אביב, רבה של שכונת יד־אליהו, **שלמה בורנשטיין,** האדמו"ר מסוכטשוב ראדומסק (34). בנו של האדמו"ר מסוכטשוב ונכדו של הרב שלמה מראדומסק, הוכתר בורנשטיין לפני ארבע שנים, אחרי פטירת אביו, לאדמו"ר.

דף תשקיף

ועתה:
ביג׳י נגד דיין

תחזית המשותפת גם למקורבי דיין וגם למקורביו של דויד בן־גוריון: אפשר לצ־פות להתקפה חריפה של הזקן על שר־הביטחון.

בהכרזותיו הפומביות האחרונות, חזר בן־גוריון והד־גיש, כי הוא רואה במשה דיין את המועמד הטוב ביותר לראשות הממשלה. אולם אחרי שדיין החליט לכרות ברית עם גולדה מאיר — אותה אין בן־גוריון סובל — נפגע הזקן קשות.

כמו בעבר, יש להניח שהוא לא ישלים עם פגיעות מסוג זה, ויגיב בחריפות.

מה יהיה
עם אלמוגי?

בעייה אישית אחרת, שנוצרה בעיקבות ההסכם בין צמרת מע״י לבין ראשי רפ״י: מה יהיה עתידו של יוסף אלמוגי?

על פי הסכם זה, לא ייכלל אלמוגי בין תשעה ח״כי רפ״י, וגם לא יהיה אחד משני השרים של רפ״י בממ־שלה. מכיוון שחינו בעיני חבריו סר בגלל הצטרפותו למחנה של פינחס ספיר, נראה שהוא יצורף לממשלה הבאה שלא על מיכסת אף אחד מהפלגים המרכיבים את מע״י.

קיימת אפשרות אחרת, שאם אומנם יוע־בר עוד בכנסת הזאת חוק בחירת ראשי־עיריות בבחירות אישיות, ינסו ראשי מע״י להשפיע על אלמוגי כי יציג את מועמדותו לראשות עיריית חיפה.

הפזילה לעבר תפקיד המזכיר הכללי של ההסתדרות — אינה מעשית.

צעירי העבודה
מאוכזבים מההסכם

המאוכזבים העיקריים מההסכם שהושג בין אנשי רפ״י לבין הצמרת הוותיקה של העבודה הם בעיקר אנשי הדור הצעיר בעבודה, שקיוו כי במיקרה של פילוג היו ותיקי המפלגה משלמים להם מחיר גבוה כדי שלא יפרשו עם דיין.

צעירים אלה, כמו אהרון ואשר ידלין, דוד גולומב וליובה אליאב, טוענים כי כתוצאה מההסכם שהושג נחסמה עתה דרכם לע־לייה. הם שוקלים עתה התארגנות אופו־זיציונית בתוך המערך.

האם יהיה בן־אהרון
מזכיר ההסתדרות?

למרות הצבתו של יצחק בן־אהרון בצי־מרת רשימת המערך לבחירות להסתד־רות, ולמרות ייעודו לתפקיד מזכיר ההס־תדרות הבא, החלו לאחרונה להתלחש ב־מפלגת העבודה, כי מינוי זה עדיין מוטל בספק.

מפיצי השמועות טוענים כי ספיר קבע את מועמדות בן־אהרון להסתדרות כשעדיין האמין שיהיה פילוג במע״י, במטרה למנוע בעתיד מיגאל אלון לרשת את

מקומה של גולדה. אם היה נוצר מצב כזה, יכול היה ספיר לטעון, כי אין לתת בידי אנשי אחדות־העבודה את שתי עמדות־המפתח הבכירות. עתה, משהוסר איום הפילוג, שוב אין ספיר מעוניין במועמדותו של בן־אהרון.

לדברי מקורביו של ספיר אין לשמועות אלה יסוד והן מופצות על־ידי אנשי רפ״י לשעבר.

„אדמה חרוכה״
בין המערך ורק״ח

סוכנים שונים פועלים לאחרונה במגמה לפלג את כוחות־השלום.

המגמה היא להביא לריבוי רשימות ב־בחירות לכנסת, מתוך תקווה שאף אחת מהן לא תעבור את אחוז־החסימה.

בעניין זה קיים, למעשה, שיתוף־פעולה בין המערך ורק״ח, המעוניינים שניהם ש־לא יהיו כוחות פוליטיים ביניהם.

רק״ח מעוניינת בעיקר בחיסול מק״י ככוח המיוצג בכנסת, ועל רקע זה מוסברת ההחתמה ההמונית של חברי רק״ח על רשימת פורשי מפ״ם. המערך, לעומת זאת, מעוניין יותר בפגיעה ברשימת העולם הזה — כוח חדש.

ספיר מציע לגח״ל
— קואליציה

לעסקני גח״ל, שניסו לגשש השבוע מה יהיה עתיד מפלגתם בממשלה הבאה אחרי הבחירות, לאור ההסכם שהושג במפלגת העבודה, נרמז כי אין להם מה לחשוש.

עסקני גח״ל טוענים כי הובטח להם על־ידי פינחס ספיר, שהם ישותפו גם בממ־

„אנחנו מאוחדים... מאוחדים... מאוח..."

שלה הבאה, אפילו לא תהיה זו ממשלת־ליכוד־לאומי אלא ממשלת קואליציה רגי־לה. במיקרה כזה הובטח להם כי ייוצגו בממשלה בהתאם לכוחם המספרי בכנסת, ולשריהם יינתנו תיקים של ממש.

רשימת ריפתין
להסתדרות — בסכנה

לרשימת פורשי מפ״ם להסתדרות העובדים, נשקפת סכנת פסילה. אחרי שהוגשו לוועדת הבחירות המרכזית של ההסתדרות רשימות ממליצי הרשימה, הם נבדקו בקפדנות על־ידי חברי מפ״ם, שגילו כי חלק ניכר מן הממליצים הם אנשי רק״ח.

בין חותמי הרשימה נמצאים רבים מ־מועמדי רק״ח להסתדרות ולמועצות הפוע־לים. חוקת ההסתדרות אינה מתירה הופעה ברשימה אחת והמלצה על רשימה אחרת. לפיכך נראה שינסו לפסול הן את רשימתו של יעקב ריפתין והן את אותם מועמדי רק״ח שחתמו עליה.

בינתיים הסתבר כי רבים מממליצי רשימות המרכז החופשי פנו לוועדת הבחירות וביקשו לבטל את חתי־מות ההמלצה שלהם. נראה שבמיקרה זה לא ייפסלו ה־חתימות, כיוון שמי שחתם על רשימת ממליצים, אינו רשאי לחזור בו מחתימתו.

המעצמות יחכו
עד אחרי הבחירות

הנקודה העיקרית בדו״ח שהגיש השגריר יצחק רבין על שיחותיו האחרונות עם ג׳וזף סיסקו: הטיפול המע־שי בבעיות המרחב, מצד ארבע המעצמות, יידחה עד לאחר הבחירות לכנסת השביעית.

ממקורות אחרים מסתבר, כי האמריקאים הצליחו לשכנע את הרוסים להקפיא גם הם את הטיפול בנושא זה, מחשש שבמערכת הבחירות לא יימצא בישראל גורם שיסכים לוויתורים, אפילו תמורת שלום.

סרט הדרכה לחבלנים
הובא לישראל

פיקוח חמור יוטל על הסרטים הערביים המיובאים ל־ישראל ולשטחים המוחזקים מירדן על־ידי תושבי ה־גדה. מאז מלחמת ששת־הימים, החליף יבוא זה את ה־סרטים הערביים שהופקו במצריים.

לאחרונה הסתבר כי בין הסרטים שהו־באו לישראל ישנו גם סרט הנושא את ה־שם „שביתת הקבצנים", שלא היה אלא סרט הדרכה לחבלנים, בו מוצגות שיטות להטמנת פצצות בבתי־קפה ובאוטובוסים. הסרט נפסל כמובן על־ידי הצנזורה, שהיא המועצה לביקורת סרטים ומחזות. אלא ש־עתה שוקלים איסור או הגבלה לסרטים ש־יובאו על־ידי אותו סוכן סרטים ערבי.

רזרבות מטבע־החוץ
מגיעות לקו האדום

רזרבות מטבע החוץ של ישראל עשויות להגיע כבר בחודש הבא אל הקו האדום המסוכן שנקבע — 500 מיליון דולאר.

מסתבר כי למרות התחזיות האופטימיות, מוסיפות יתרות מטבע החוץ לרדת בקצב מדאיג, והן התדלדלו בחודש יולי האחרון ב־33 מיליון דולאר. בסוף חודש אוגוסט ירדו היתרות עד לקו האדום.

בינתיים נעשים מאמצים להינצל מהנקו־דה הקריטית בעזרת משיכות־יתר נוספות של מטבע חוץ מקרן המטבע הבינלאומית.

קרן זו מוכנה להגדיל את הסכום הנועד לישראל ב־70 מיליון דולאר, נוסף ל־90 המיליון אותן זכאית ישראל למשוך כיום, ואשר נמשכו כבר כולם.

לשמעון פרס הובטחה מישרת שר – והמשבר חלף

המכירה הכללית

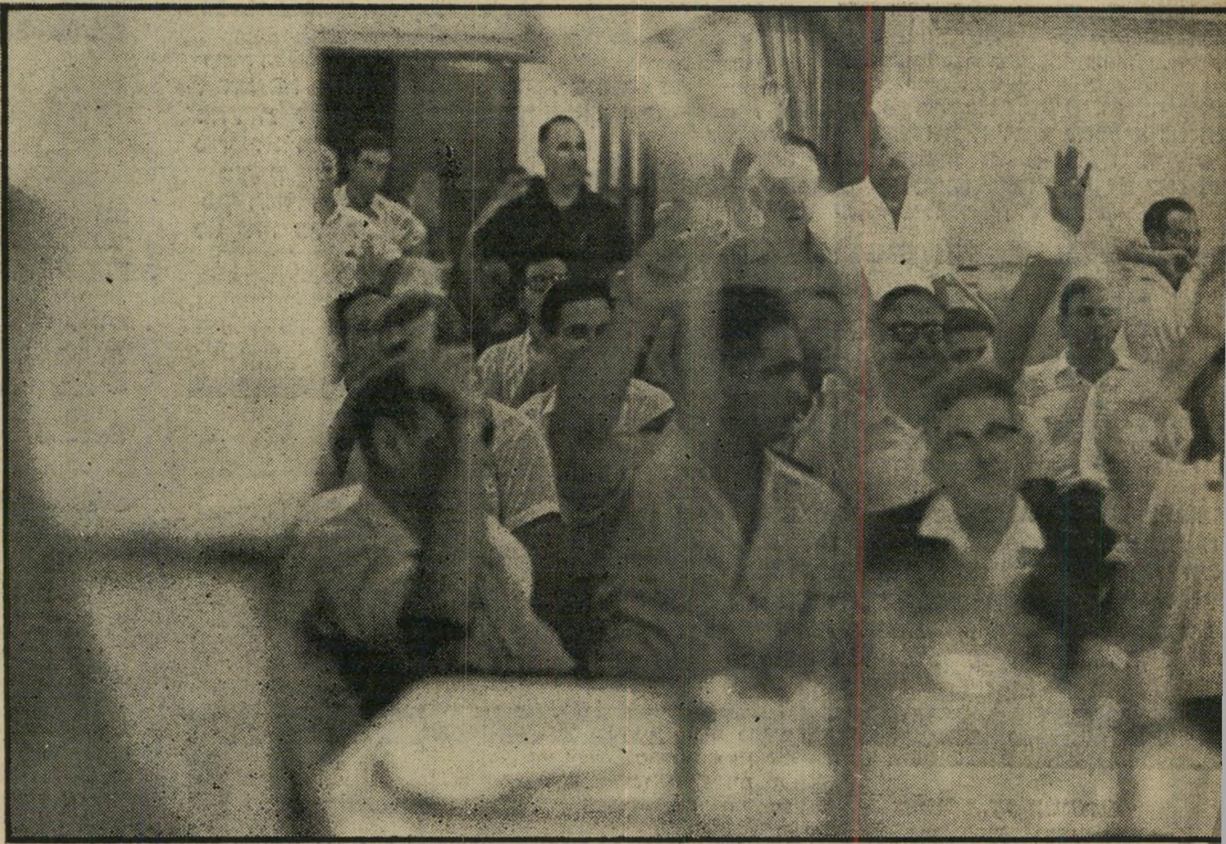

הצבעה לחיסול רפ"י תשבוע בעד קבלת ההסכם עם צמרת העבודה, שנועד למנוע פילוג חברי מרכז רפ"י מצביעים בישיבתם ולהבטיח את הישארותם במפלגה. למרות שבישיבה היה רוב לתומכי הפילוג, נכנעו כולם לאולטימטום של משה דיין, שהודיע כי לא יעמוד בראש רשימה עצמאית אם יוחלט על פילוג.

למילה „תמורה" יש בשפה העברית שתי משמעויות: האחת היא שינוי, ו־השנייה היא תשלום.

מאז נוסדה, היתה סיסמתה של רפ"י: „פנינו לתמורה". רבבות חברי רפ"י ואוהדיה סברו כי הכוונה היא לשינוי. השבוע הסתבר להם כי מנהיגיהם מייחסים למילה זאת את המשמעות השנייה, וכי פניהם היו לתשלום ולא לשינוי.

בתום מאבק תככני בתוך מפלגת העבודה, שהטיל צילו על כל החיים הפוליטיים במדינה במשך חודשים רבים והחזיק במתח את אזרחי המדינה, הוסר סוף סוף איום הפילוג במפלגת העבודה. משה דיין ושמעון פרס מכרו את רפ"י לעבודה במחיר, שהוא זול בהרבה ממה שהצמרת הוותיקה של העבודה האמינה בעצמה שתצטרך לשלם — כיסא של שר לשמעון פרס בממשלה הבאה, ש־תקום אחרי הבחירות לכנסת השביעית והבטחת תיק־הביטחון למשה דיין.

★ ★ ★

המצע המדיני — ריפוד לכיסאות

חודשים רבים שיחק משה דיין מישחק ציני בחבריו, באוהדיו ובציבור. כלפי חוץ הציג את מאבקו במפלגות כעניין של עקרונות שאינו מוכן להתפשר עליהם, יצר את הרושם שבינו לבין מתנגדיו פעורה תהום בתפיסה הביטחונית, שלא ניתן לגשר עליה בשום צורה.

השבוע יצא המרצע מן השק. התגלה כי מלחמתם של דיין ופרס לא היתה כלל עניין של עקרונות, אלא מלחמה של כיסאות. הם השתמשו בנשק האיום־בפילוג כדי לסחוט ממפלגת העבודה עמדות והתחייבויות שנגעו בעיקר לאבטחת העתיד הפוליטי של שניהם: הבטחת משרת שר־הביטחון למשה דיין עצמו בממשלה הבאה, והבטחת תיק של שר, כנראה לענייני מדע וטכנולוגיה או חינוך, לשמעון פרס.

כאשר הופיעו שני אלה השבוע בפני חבריהם ברפ"י לשעבר, המייצגים מפלגה זו במרכז העבודה, הם פרשו אפולוגטיקה שלמה. שוב התיימרו להציג את עצמם כמי שנאבקים על עקרונות, ניפנפו בהסכם ש־נחתם עם העבודה בסוף השבוע האחרון כ־הישג אדיר. „משא־ומתן זה אינו ניצחון של מפלגה," אמר שמעון פרס, „אלא הישג של עירנות ציבורית הנושאת יתרונות." אולם הניסוחים המעורפלים לא יכלו להעלים את האמת. מלבד אבטחת הגורל הפוליטי האישי של שניהם — הם לא השיגו, בעצם, שום דבר.

למעשה לא ויתר כמעט אף צד במשא־ומתן ולא הפסיד. פירוש כל סעיפי ההסכם ש־הושג הוא סטאטוס־קוו, או שביתת־נשק ב־מאבק על השלטון עד אחרי הסתלקותה של גולדה מכס ראש־הממשלה.

רפ"י השיגה בהסכם התחייבות לשריין עבור חבריה 9 מקומות ריאליים בכנסת ה־באה, תוך זכות לבחור את נציגיה בעצמה. אף אחד לא התכונן לשלול זכות זאת מ־רפ"י בעבר. היא השיגה דבר שהיה מובטח לה.

ההסכם שהושג בתחום המצע המדיני לא חידש אף הוא דבר. הוא היה רק הריפוד לכיסאות שהובטחו קודם לכן. נציגי רפ"י השיגו בנושא זה דברים שהיו מוסכמים על כולם בצמרת העבודה, ושלא היו עליהם כמעט חילוקי דעות מלבד הבדלים של גישה וניסוח. שכן ממפ"ם ועד חרות, ולא רק בעבודה, מוסכם על כולם לבצע סיפוח בלתי מוכרז של השטחים המוחזקים. גם ההתנחלות בשטחים אלה מוסכמת על כולם. ההבדל הוא רק שרפ"י דורשת התנחלות ו־אנשי מפ"ם הם אשר יצטרכו לבצע אותה הלכה למעשה.

המצע שהוסכם עליו אינו מחייב אף אחד, שכן איש אינו מתייחס למצעים ב־רצינות ואינו בא לתבוע את קיומם לאחר הבחירות. אבל בינתיים נגרם נזק מדיני עצום למדינת ישראל בעקבות פירסום ה־הסכם על המצע בחו"ל. כל מערכות ההסברה של מדינת ישראל התמוטטו בגלל ויכוחי סרק תיאורטיים על הגבולות העתידים של מדינת־ישראל.

תגובות ראשונות על־כך הגיעו לאחרונה משגרירויות ישראל ברחבי העולם. היה נדמה כי אנשי ההסברה שלנו הרימו את הידיים.

★ ★ ★

ירושה מזהירה

דוגמא בולטת נוספת להעדר כל הי־שגים בהסכם שהושג, היא ההבטחה לתת לרפ"י נציג בהנהלת הסוכנות. כיום יש כבר לרפ"י נציג בהנהלת הסוכנות — מורל'ה בר־און, המחזיק בתיק החינוך. כמו כן נציגה, אהוד אבריאל, הוא יושב־ראש ה־ועד־הפועל הציוני. ההסכם הוא לפיכך רק אישור של המצב הקיים.

כל שאר תביעותיהם הממשיות של נציגי רפ"י נדחו או לא התקבלו. לא היה דבר שרפ"י קיבלה אותו, שלא יכלה לקבלו ל־מעשה לפני שניפנפה בחרב הפילוג.

אם כן, מה אירע? מה קרה שאיפשר את קבלת הסכם השבוע?

למעשה אירעו שני דברים בעת ובעונה אחת. היו אלה סיכומי חשבון־הנפש אצל גולדה מאיר מצד אחד ואצל משה דיין מצד שני.

השיקול המכריע היה זה של גולדה מאיר, שנטלה את היוזמה לידיה והחליטה להכריע לכאן או לכאן. גולדה עשתה את החשבון כיצד תראה ההיסטוריה בעתיד את תקופת כהונתה כראש־ממשלה.

היא קיבלה מלוי אשכול ירושה מזהירה: ממשלת ליכוד לאומי, מדינה בגבולות שלא היו לה אף פעם, מפלגה מאוחדת בעלת רוב מוחלט כמעט. היא הבחינה שמהות ה־

הירושה. איש לא עירער על מעמדה כראש־ממשלה. לגולדה לא איכפת מה יהיה אחריה, ומי יירש אותה. דאגתה היא, שלא תירשם בהיסטוריה כמי שבתקופתה חל פי־לוג נוסף והמדינה נכנסה למשבר.

כשנכנסה לפני שבועיים לבדיקות בבית־החולים ביילינסון, היתה גולדה תחת הרושם שהפילוג הוא בלתי־נמנע. היה זה אחרי שרשימת ממשיכי רפ"י של בן־גוריון ו־איסר הראל הודיעה על כוונתה לרוץ לבחי־רות. גולדה רתחה מכעס. היא ראתה בזה צעד מתוכנן של דיין לקראת פילוג.

אותה שעה פנה משה דיין לזלמן ארן והבהיר לו שאין לו כל כוונה לפרוש מן העבודה. ארן, שהשתכנע מכנותו של דיין, היה המתווך בינו לבין גולדה. כשיצאה גולדה מבית־החולים, היא הזמינה אליה את דיין לפגישה, קיבלה את הסבריו והשתכנעה כי אין פניו לפילוג. מרגע זה הוציאה גולדה את היוזמה לפעילות הפנים־מפלגתית מידי פינחס ספיר, נתנה הנחיות לסיום ה־משא־ומתן בין הצדדים במישורים האירגוני והמדיני.

★ ★ ★

„מוכרחים לגמור איתם!"

היא קראה אליה את שני המזכירים, ספיר וגבלבר, הורתה להם לתת לאנשי רפ"י מה שהם רוצים במישור האירגוני. למרות התנגדותו של ספיר, הוא קיבל את הוראתה של גולדה ומילא אחריה.

ליום שישי האחרון נקבעה ישיבת הוועדה המדינית שנועדה לסכם את סעיפי המצע. משה דיין הופיע לפגישה זו כשכולו נופת־צופים. הוא חייך אל כולם, התבדח, וכבש אותם בקסמו האישי. אפילו עם מאיר יערי נהג כעם ידיד מימים־ימימה. דיין כירכר סביב גולדה וחלק לה מחמאות. כולם השתכנעו שהוא נגד פילוג.

אילו רצה, יכול היה פינחס ספיר לקומם את סניפי המפלגה נגד הסכם. אבל הפעם לא כונסו הסניפים כלל. איש לא שאל אותם. ספיר היה לויאלי וקיבל את הנחייתה של גולדה, שטענה: „המצב הביטחוני והכלכלי

המתנצלים הבעת של התנצלות ונסיון להגן על עצמם בפניהם של משה דיין ושמעון פרס, שנאלצו להסביר לחבריהם ברפ"י

הסכם מתחת לשולחן

ההסכם המפתיע שהושג בסוף השבוע שעבר למניעת הפילוג היה למעשה הס־כם שמתחת לשולחן. גם דיין ופרס, וגם גולדה וספיר קיבלו את ההסכם ללא התייעצות עם חבריהם. בתמונה: דיין בישיבת מרכז רפ"י, כשחבריו פושטים את רגליהם מתחת לשולח.

של המדינה חמור מאוד. אי־אפשר ללכת לפילוג. מוכרחים לגמור איתם."

★ ★ ★

מישחק ברולטה רוסית

מה קרה למשה דיין שנכנע פית־אום?

דיין הוא איש מסובך מאוד. הוא ישב ועשה חשבון פשוט בעזרת נייר ועיפרון, לו נתן ביטוי בישיבת מרכז רפ"י כש־אמר: „אילו היה לנו סיכוי לזכות ב־16 מנדטים בכנסת, לא היתה סתירה בין שתי השאלות..."

חשבונו של דיין היה כי אם יפרוש ויעמוד בראש רשימה עצמאית הוא לא יוכל להגיע למצב בו יוכל להרכיב את הממשלה הבאה. אפילו היה זוכה בנצחון עצום ורשימתו היתה מקבלת 30 מנדטים, הרי כל מה שיכול היה לעשות הוא לעמוד בראש קואליציה, לה היו מובטחים 64 קולות בכנסת.

במיקרה כזה היה גח"ל יורד ל־15 מנ־דטים והמפד"ל ל־9. יחד עם קולותיהם של שני פלגי אגודת־ישראל (6 מנדטים) והלי־ברלים־העצמאיים (4) היה משיג רוב של 64 קולות.

אבל אז היה ברור כי לא יוכל לזכות באף קול נוסף מנציגי המערך, שכן היה נערך טיהור בקרב כל אוהדיו שם. בקו־אליציה כזאת הוא היה שבוי בידי בגין בקו מדיני קיצוני, בידי הליברלים־העצמאיים בעניינים סוציאליים, בידי המפד"ל בענייני שבת ובידי אגודת־ישראל בעניין ניתוחי־מתים.

זה מה שהרתיע אותו.

לעומת זאת, עשה דיין את החשבון, אם הוא נשאר בעבודה, שמורה לו עדיין אותה אופציה ביום שאחרי הבחירות. במיקרה כזה שמורים לו קולות 9 נציגי רפ"י ב־כנסת, כשהוא יכול לסמוך על עוד 5 מ־אנשי המערך שיפרשו יחד עימו. יחד עם 26 המנדטים שיקבלו גח"ל והמרכז החופשי, 11 המנדטים של המפד"ל, 6 של אגודת־ישראל ופאג"י, 4—5 של ל"ע והשלושה [illegible] בן־גוריון — הוא יוכל למחרת הבחירות ל־הרכיב את אותה קואליציה של 64 קולות הכרחיים.

החלטה על פילוג היתה עבור דיין מישחק ברולטה רוסית, בה יש כדור אחד בתוף מחסנית האקדח והמשחק לוחץ על ההדק כשהקנה מכוון אל ראשו, מבלי שיידע אם יש כדור בקנה או לא. דיין אינו משחק ברולטה רוסית. הוא ידע שאם ייכשל ב־איזה שהוא מקום, יבשר הדבר את סוף ה־קאריירה הפוליטית שלו.

לעומת זאת אין הוא מפסיד דבר אם הוא נשאר בעבודה. הוא הבטיח שיישב בשקט כל זמן שגולדה חיה, סילק את המ־זימות של ספיר לסלקו, והשאיר לעצמו את כל האפשרויות פתוחות להתמודדות על השילטון וירושתה של גולדה מאיר בבוא הזמן.

לכן לא נתן דיין שחבריו ידחפו אותו לקראת פילוג. הוא שיחק את המישחק מעמדה בה לא היה מוכן לסכן דבר.

★ ★ ★

המפסיד: עם ישראל

אף אחד לא הפסיד מההסכם בין רפ"י והעבודה, ואף אחד לא הרויח. מי שנפגעו באופן אישי היו שר־החוץ אבא אבן, שאיש לא התחשב עוד בעמדותיו ה־מדיניות, וסגן ראש־הממשלה יגאל אלון, שהוצא מחוץ לתמונה, לא שותף בהתייע־צויות ונדחק לקרן זוית.

הסעיף בהסכם הקובע כי לא יועברו תחומים בהם עוסק כיום שר־הביטחון לש־רים אחרים, מגביל בעצם את עלייתו של יגאל. כמו במאבק על ירושת אשכול כן גם הפעם, מכר אותו חברו למפלגה, ישראל גלילי, שבישל את ההסכם יחד עם גולדה. יגאל מבין את חומרת מצבו הנוכחי, שוקל עתה מחדש אפשרויות של פרישה.

היחיד שהפסיד כתוצאה מההסכם היה עם ישראל, שדיין שיטה בו במשך חודשים ארוכים. עבורו הציבו את העתיד בצורת ממשלה שמדיניותה המוצהרת תהיה סיפוח והתנחלות, העלולה להצעידו לקראת מלח־מה חדשה ושאינה מוכנה לנקוף אצבע ל־[illegible]

העם

אחרי ההיסוס הגדול

סוף־סוף החליט משה דיין. ההיסוס ה־גדול — שבהשוואה אליו נראית הססנותו של לוי אשכול ערב מלחמת ששת־הימים כשיא ההחלטיות התקיפה — הגיע לקיצו.

היתה לכך תוצאה חיובית אחת: גם אלה שהצטערו על כך, גם אלה ששמחו, יכלו להפנות את מחשבותיהם לנושאים הגדולים, שסיכסוכי־הצמרת של מע"י דחקו אותם ל־קרן־צווית.

הנושאים של מערכת־הבחירות התבהרו, ו־יחד איתם החזית: מימין — גוש לאומני קי־צוני, הדוגל בסיפוח; במרכז — הברית ה־בלתי־טבעית של רפ"י—מפא"י—אחדות־הע־בודה—מפ"ם, שגם מצעה פונה אל הלאומנות הסיפוחיסטית, אם כי במונחים מתחכמים; ו־משמאל — קומוניסטים אדוקים או אדוקים פחות.

באיזה שהוא מקום, כשהם מסרבים לשייך את עצמם למפה הישנה הזאת, מצויים אזר־חים המבקשים לשמור על דעה צלולה, ה־מאמינים שאפשר להשיג שלום תוך שמירת ביטחונה של ישראל, והשואפים למנוע הת־רוקנות הדפוסים הדמוקראטיים מתוכנם.

אלה הם ניצן של כוח רעיוני חדש. קשה להעריך את כוחם הפוליטי, בתוך ההמולה הכללית. אם לא יטושטשו קווי ההתמודדות עד לבחירות, ייתכן שב־29 באוקטובר אפשר יהיה לקבוע כי שנות־המשבר־והחרדה הולידו כוח של ממש, המסוגל לשנות את פני ה־מפה הישנה.

מנגנון החושך

פוחדים מאיסר?

העיתונאים שעלו במדרגות הבית ברחוב יהודה הלוי בתל־אביב, בשבוע הראשון של פברואר 1953, ציפו להודעה סנסציונית של מאיר יערי על גירושו של משה סנה מ־מפ"ם. הגברים שהסתודדו בפרוזדורים וב־מדרגות לא עוררו את תשומת לבם. כי ה־בית הישן, בו שכנה מזכירות הקיבוץ הארצי של השומר הצעיר,* המה תמיד מזכירי־חוץ, גיזברי־משקים ועסקנים למיניהם.

אך הגברים שהסתובבו בפרוזדורים, אותו בוקר, לא היו עסקנים. הם רוכזו ממשקי השומר הצעיר ברחבי הארץ, היוו „קבוצה מקובצת" — קומנדו לביצוע משימה מוג־דרת. כפי שהגדירם העולם הזה (797), ש־דיווח אז על אותו מאורע: „בני משקים שנשלחו, בעבר הלא רחוק, לעסוק בפלמ"ח, בהגנה, בש"י (שירות ידיעות)."

בתוך חדרו של מאיר יערי, שדלתו נש־אה את המספר 1, קיבל את פני העיתונאים חבר קיבוץ שריד נתן פלד, שנועד עם ה־שנים להתמנות מזכירה המדיני של מפ"ם. הוא לא סיפר לאורחיו על הסיכסוכים ה־פנימיים בין הנהגת המפלגה לבין הסיעה ה־שמאלנית בראשותו של סנה. בפיו היתה הודעה סנסציונית יותר: אנשי הביטחון של הקיבוץ הארצי גילו מכשיר־האזנה שהוטמן במגירת שולחנו של מאיר יערי. שלושה לילות ארבו במשרד הסגור — עד שבלילה הרביעי תפסו את שני הסוכנים שבאו להח־ליף את סוללות המכשיר.

המכשיר עצמו הוצג בפני העיתונאים:

הראל ו„על המישמר"
אחרי המטח הראשון —

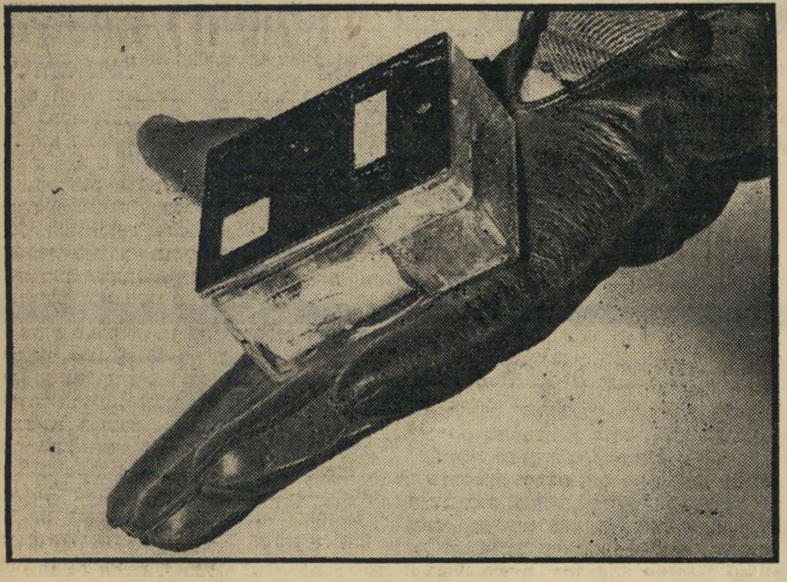

המיקרופון שנשתל בחדרו של יערי
— פחד מוזר של הממשלה

הוא היה בגודל קופסת סיגריות, מתוצרת ארצות־הברית. למעשה: תחנת שידור זעי־רה, ששידרה לטווח של שני קילומטרים.

ג'ודו בקורס רעיוני. השבוע חזר ה־מכשיר הזעיר לחדשות. כמו פרשיות סתו־

(המשך בעמוד 18)

* שעברה בינתיים לבניין מפואר בן אר־בע קומות, בצפון תל־אביב.

שידורי
העולם הזה — כוח חדש
בטלביזיה וברדיו
ראה מודעה בעמוד 18

הדחלילים

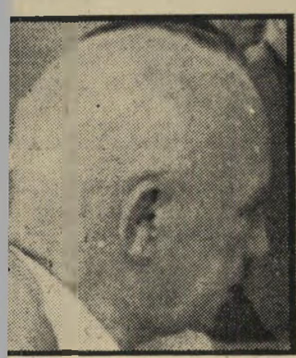

ירוחם משל

סב־ראש המחלקה לאיגוד־קצועי בהסתדרות, ובתפ־רו זה הוא האיש מספר 2 סתדרות. איש מנגנון עד־הפועל מזה 25 שנים. ה מזכיר ממונה של איר־ פועלי המתכת עד 1960. מפא״י לשעבר וכיום חבר המערך.

זאב הרינג

יו״ר המחלקה המדינית. מאז סיים את לימודי המשפטים באוניברסיטת וארשה היה עסקן. שנה אחת היה חבר קיבוץ. אחר־כך התגייס ל־צבא הבריטי, שירת כקצין־תרבות בצה״ל ומאז הפך עסקן מפלגתי. איש מנגנון ההסתדרות מזה 15 שנים.

יהושע לוי

גזבר ההסתדרות. יליד ירו־שלים ובוגר ישיבה. מגיל 25 היה מזכיר **הפועל הצעיר** בירושלים. היה פקיד הסוכ־נות היהודית ומקום המדי־נה עד 1960 היה המזכיר הכללי של הסתדרות הפ־קידים. מזה 9 שנים הוא גזבר ההסתדרות.

יהודה יודין

יו״ר המחלקה לשיתוף פו־עלים בהנהלות. איש מפ״ם העירונית, שהיה בשעתו מכונאי. מזה כ־30 שנה הוא איש מנגנון הוועד־הפועל. הוא ומשל החזיקו בשעתו בצוותא מכונית על חשבון מיבטחים, שהיא מרכז קר־נות הגמל של ההסתדרות.

רפאל בש

יו״ר המרכז לתרבות וחינוך. היה חבר קיבוץ כפר בלום, אותו עזב לפני 20 שנה. מאז הפך לפקיד מנגנון מפא״י. כיהן כמזכיר איר־גוני של מפא״י וכמזכיר מחוז מפא״י בתל־אביב. פעיל בהסתדרות רק בארבע השנים האחרונות.

יהושע וושצ׳ינא

סגנו של משל באיגוד ה־מיקצועי. לפני 30 שנה היה פועל בנמל חיפה. חבר קי־בוץ אפק. היה חבר מועצת פועלי חיפה מטעם אחדות־העבודה והשולט על מנגנון מפלגה זו בחיפה. נפצע בתאונת־דרכים לפני מספר חודשים בלבד.

הוועידה **ה־11** של הסתדרות העובדים הכללית שתתכנס בינואר 1970, אחרי תום הבחירות לכנסת, תהיה הגדולה והחגיגית מכל הוועידות שנערכו עד כה. תהיה זו ועידת היובל, שתציין את מלאות 50 שנה להסתדרות, 50 שנה בהן הפכה ההסתדרות לאירגון העובדים שאין לו אח ודוגמה בכל רחבי העולם, בהיקפו היחסי לגבי האוכלוסייה, בעושרו הכלכלי ובעוצמתו.

אבל הוועידה ה־11 לא תהיה רק החגיגית שבוועידות ההסתדרות אלא אחת הגורליות שבהן. היא תצטרך לבחור את מוסדות ההסתדרות ואת הנהגתה לתקופה של ארבע שנים העשויות להיות מכריעות לגבי ציבור הפועלים והעובדים במדינה ולגבי החברה היש־ראלית בכללה. כבר השנה הבאה — שנת 1970, בה תתכנס הוועידה, תהיה שנה הרת־גורל.

המשק הישראלי בכללו הולך בה לקראת זעזועים אדירים. מצד אחד מצפים לו זעזועים ביטחוניים — כלכליים ומוניטאריים — ומצד שני תהיה זו השנה המוכרזת כשנת העלאת השכר שהוקפא בארבע השנים האחרונות.

ההסתדרות חייבת להיות גורם קובע לגבי שני לחצים מנוגדים אלה. בדמותה ובדמות הנהגתה תלויים במידה רבה סוגי הפיתרונות שיימצאו. האם הם יביאו לצמצום הפער בין השכבות השונות? האם יעקרו את המרירות שהצטברה בשכבות רחבות של פועלים ועובדים? האם יסייעו ליצירת חברה בריאה ותקינה יותר?

לרוע מזלם של עובדי ישראל, הרי הסיכויים שהגוף המייצג אותם יוכל לעמוד במשימות המצפות לו הן קלושות ביותר. כי הגוף הענק והמסורבל הזה כלל אינו בנוי לקראת העלאת תביעות ולחצים מלמטה למעלה — מהמוני העובדים אל הנהגתם. זהו גוף בעל מיסגרות מיושנות, דרכי־ניהול כושלות, הנשלט בידי מנגנון ממונה ולא נבחר, שמרבית מוסדותיו הן פיקציה אחת גדולה.

- בעוד שבועיים ייערכו הבחירות לגוף הנושא את השם „ההסתדרות הכללית של העוב־דים העברים בארץ־ישראל״, בעוד שלמעשה מאורגנים בו גם כ־150 אלף ערבים.
- קרוב למיליון איש יהיו בעלי זכות־בחירה בבחירות אלה, אבל רבע מהם אינם עובדים כלל ולא היו עובדים אף פעם. מחצית בעלי זכות הבחירה הן נשים, שמספרן כפול מכוח העבודה הנשי במשק הישראלי. כלומר — כרבע מציבור הבוחרים להסתדרות הן עקרות־בית ללא כל מיקצוע או תעסוקה אחרת.
- במיסגרת הבחירות להסתדרות ייערכו גם הבחירות לוועידת הפועלים החקלאים. קרוב לרבע מיליון איש הם בעלי זכות־בחירה להסתדרות זו, בעוד שבכל המשק הישראלי מועסקים רק קצת למעלה מ־100 אלף איש בחקלאות. פיקציה זו נובעת מכך שחברי ההסתדרות בכל היישובים שהיו לפני עשרות שנים יישובים חקלאיים, כמו פתח־תקווה, הרצליה ורחובות, הם עדיין בעלי זכות בחירה להסתדרות זו.

אלה הן הפיקציות הבולטות והאבסורדיות ביותר. אולם הפיקציה הגדולה ביותר היא עצם הבחירות. שכן הגופים ההסתדרותיים הנבחרים כביכול, אינם אלא דחלילים ממונים.

★ ★ ★

אין נציגים — המנגנון שולט

לכאורה ולמראית־עין קיימת שיטת בחירות דמוקרטית בהסתדרות העובדים. העובדים בוחרים את נציגיהם לוועידת ההסתדרות. זו בוחרת את מועצתה, המתכנסת אחת לשנה לישיבה חגיגית. המועצה בוחרת את הוועד הפועל, המתכנס פעם בשישה שבועות וזה בוחר את הוועדה המרכזת — „ממשלת ההסתדרות״, שבידי אנשיה מופקד ניהול מחלקות ההסתדרות ואגפיה וקביעת מדיניותה ודרכי־פעולתה.

הבלוף הגדול מתחיל מלמטה, כאשר העובדים נקראים לבחור את נציגיהם. נציגים אלה אינם במרבית המיקרים נציגי־עובדים כלל, אלא עסקנים מיקצועיים, הנקבעים על־ידי מרכזי המפלגות העורכים את רשימות המועמדים. העובדים אינם יכולים לבחור לגוף שנועד לייצג אותם את הנציגים שהם רוצים בהם — את חברי ועדי העובדים, את מנהיגי האיגודים המיקצועיים, את הלוחמים לאבטחת האינטרסים שלהם. הם נאלצים להצביע בעד עסקנים מדרגה שלישית ורביעית, הנשלחים בדרך כלל להסתדרות על־ידי מפלגותיהם כפיצוי על פעילות מפלגתית או כדי להרחיקם מפעילות אחרת.

הוועידה עצמה גם היא פיקציה מוחלטת. שכן לא היא, אלא מרכזי המפלגות הם הקובעים מי יהיו חברי מועצת ההסתדרות, הוועד־הפועל והוועדה המרכזת. אומנם, ניתן לטעון, כי המפלגות הממנות את הנציגים הן בעצמן מפלגות פועלים — אולם גם זוהי פיקציה שאיש כבר אינו מאמין בה.

כך הונצח בהסתדרות מצב בו קבוצה קטנה של אנשי המנגנון המפלגתי וההסתדרותי שולטת באופן קבוע באירגון־גג כל־יכול שאין בו כימעט השפעה לאיגודים המיקצועיים, ושהחבר מן השורה בו אינו אלא מספר סידורי נטול כל השפעה וחשיבות.

מוסדות ההסתדרות ומנגנונה אינם מופעלים על־ידי הפועלים והעובדים, אלא בידי כת של עסקנים מיקצועיים הנשארים בתפקידם בדרך כלל לכל חייהם, ושבמיקרים מסויימים אפילו מעבירים את עיסוקם זה בירושה לבניהם ולבני משפחותיהם.

אין כל רע בעסקן פועלים הצומח מתוך הפועלים ועובר לייצג לתקופה מסויימת את האינטרסים שלהם באיגוד המיקצועי או באירגון־הגג. אלא שלא זה מה שקורה בהסתדרות. אלה המנהיגים אותה ומנהלים את מוסדותיה ומפעליה הכלכליים הם ברובם אנשים שלא עבדו מימיהם מחוץ לעסקנותם, או שעבדו תקופה קצרה בנעוריהם לפני עשרות שנים.

אלה הם 19 שליטי ההסתדרות – חברי הועדה המרכזת.

את מי הם מייצגים? מתי עבדו בפעם האחרונה?

אהרון בקר

ברובם הגדול, להוציא מיקרים יוצאים מהכלל, הם מנותקים מזה עשרות שנים מציבור העובדים ומבעיותיו האמיתיות. ברובם הם לא חשו על עורם מעולם מהו מצב של אבטלה, או מה מרגיש פועל במיקרה של פיטורים.

די לקחת את 19 חברי הוועדה־המרכזת היוצאת של ההסתדרות, אלה שהנהיגו אותה וניהלו אותה במשך ארבע השנים האחרונות, כדי להיווכח שרובם אינם נציגי עובדים כלל אלא דחלילים שמונו על־ידי מפלגותיהם או אירגונים בעלי אינטרסים מנוגדים לזה של הפועלים, כדי לשמור על ערוגת ההסתדרות מפני אלה שלהם היא שייכת.

★ ★ ★

את מי הם מייצגים?

אפשר לקחת בתור דוגמה טובה את מזכיר ההסתדרות מאז פוטר פינחס לבון, את אהרון בקר. בקר בן ה־64, יליד רוסיה, בנו של סוחר וסוכן בתי־חרושת, היה בכל חייו עובד שכיר במשך תקופה המסתכמת בחמש שנים בסך הכל.

מגיל 17 עד שנתו ה־19 היה פקיד במשרד בבריסק שבפולין, ומגיל 20 עד גיל 23 היה פועל בניין בפתח־תקווה ואחר־כך בתל־אביב. הפעם האחרונה בה עבד אהרון בקר עבודה פיזית כשכיר היתה לפני 41 שנים. מאז הוא הפך לעסקן מיקצועי ובעסקנות מפלגתית עשה את הקאריירה שלו עד שהגיע לדרגת מזכיר ההסתדרות.

משנת 1928 עד 1932 היה בקר מזכיר מועצת פועלי רמת־גן. במשך עשר השנים הבאות היה חבר מזכירות מועצת פועלי תל־אביב. אחר־כך מונה לחבר הנהלת „המשביר המרכזי". מזה עשרים שנה שהוא חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות כנציג מפא״י.

ייתכן שלמישרת מזכיר ההסתדרות, שהוא תפקיד אירגוני, מדיני וחברתי מסובך מאוד, דרוש עסקן מיקצועי מעין זה, שהתמחה במשך שנים רבות בפעילות ציבורית. אולם בקר אינו יוצא דופן בתחום זה. הוא אב־טיפוס לכל מנהיגי ההסתדרות. אילו היה מוקף בנציגים אמיתיים של העובדים, לא היה בכך פסול. אלא שכמוהו, כימעט כל שאר חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות אינם אלא נציגי המנגנון, חברי האוליגרכיה השלטת בעובדי ישראל בדרכים בלתי דמוקרטיות. פעם קראו להם אפארטצ׳יקים — אנשי מנגנון. היום הם אינם אלא דחלילים של המעביד הגדול ביותר במדינה, ההסתדרות עצמה, וסניף מישנה של המנגנון הממשלתי.

יש בהם קבוצה גדולה של אנשים שלא היו פועלים או עובדים־שכירים מימיהם, שהמשכורות היחידות שראו הן אלה שקיבלו מהמנגנון המפלגתי, הממשלתי או ההסתד־רותי. דווקא הצעירים שבהם הם מסוג זה: גד יעקבי ושאול בן־שמחון, נציגי רפ״י; אשר ידלין, מזכיר חברת העובדים; ישראל קיסר ואלי מויאל. כמוהם גם שני הנציגים הוותיקים יותר בוועדה המרכזת, זאב הרינג והלל זיידל.

אחרים אינם אלא אנכרוניזם חי — כאלה שהיו פועלים לפני עשרות שנים, והגיעו למעמדם בזכות פעילותם ה־מפלגתית. על אלה נמנים י־רוחם משל, רפאל בש, נתן אלמוזלינו, יהושע וושצ׳ינא, יהודה יודין, יהושע לוי ו־ברל רפטור.

רק שניים הגיעו למעמדם בזכות האיגוד המיקצועי: חיים פלכסר, שהיה 22 שנה נציג איגוד פועלי הבניין, ו־שמואל כהן ממפ״ם, שצמח משורות פועלי המתכת.

שני יוצאי־דופן אחרים: עזרא חדד, מורה לשעבר, ישיש וחביב, ואהרון אפרת, איש הקיבוץ הארצי (מפ״ם).

לתנועה הקיבוצית בוועדה המרכזת שלושה חברים: יהודה יודין, חבר יגור; יהו־שע וושצ׳ינא, חבר קיבוץ אפק; ואהרון אפרת, מקי־בוץ עין־השופט. למושבים ה־ותיקים נציג אחד: גד יעקבי.

אבל בכל הוועדה המרכזת יש אולי רק נציג אחד לעובדים השכירים. אין שום ייצוג למושבים החדשים. אין שום ייצוג לנשים. אין מיוצגים בה לא ועדי העובדים ולא חברי האיגודים המיקצועיים, שלא באמצעות מזכיריהם המיקצועיים. להוציא את אלי מויאל, שהוא נציג מועצת פועלי באר־שבע, אין בוועדה המרכזת אף נציג אחד של מועצות־הפועלים המקומיות הגדולות.

כת זו שלטת על תקציב של עשרות מיליוני ל״י לטיפוח מנגנון מנופח ומיותר. היא שלטת על מאות מיליוני הלירות של המשק ההסתדרותי ועל המיליארדים של קרנות הפנסיה והגמל למיניהן. להוציא ארבעה־חמישה עסקנים מתוכה, שיש להם לפחות השפעה במרכזי מפלגותיהם, כל השאר הם עסקנים חסרי חשיבות והשפעה. מאחר שאינם מייצגים אף אחד, ופועלי ישראל מכירים בקושי שם אחד או שניים מתוכם, אין להם כל כוח ייצוגי. רובם מנותקים מציבור העובדים ואינם מכירים את בעיותיו.

נתן אלמוזלינו

יו״ר המחלקה לאירגון. יליד בולגריה הנשוי לח״כית שושנה ארבלי. היה מזכיר סניף רחובות של אחדות העבודה. החליף בוועדה ה־מרכזת את משה ארם, לפני כחמש שנים. היה אופוזיצ־יונר במפלגתו, שהשתתק עם היבחרו לוועדה המרכזת.

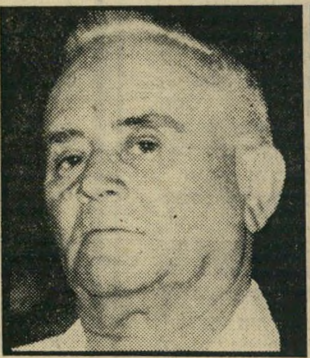

חיים פלכסר

היה בנעוריו פועל־בניין. מזה 22 שנים שהוא איש מנגנון הוועד־הפועל, כמז־כיר ממונה של איגוד פו־עלי הבניין. לאחרונה הת־פטר מתפקיד זה אך ממשיך להחזיק בכיסאו בוועדה ה־מרכזת של ההסתדרות. איש מפא״י ותיק.

שאול בן־שמחון

מאז עלייתו ממרוקו היה עסקן מפלגתי. היה מזכיר מפא״י באשדוד, שעלה ב־שעתו על גל המחאה העד־תי. נבחר לוועדה המרכזת כנציג רפ״י, מאז יצא ל־שליחויות רבות בצרפת וב־אפריקה, אך הפסיק להת־עניין בעיירות הפיתוח.

גד יעקבי

בן מושב כפר־ויתקין. מייד בתום שירותו הצבאי סיים את לימודיו באוניברסיטה כמוסמך לכלכלה. מהאוני־ברסיטה החל לפעול כעסקן בדור הצעיר של מפא״י. הפך איש אימונו של משה דיין. ראש המחלקה לחינוך מיקצועי בהסתדרות.

אשר ידלין

בנו של מורה מראשון־לצ־יון שנשא לאשה את בתו של אליהו גולומב. היה חבר קיבוץ חמדיה, אולם שהה תמיד בשליחויות מחוץ ל־משק. עזב את הקיבוץ והיה מנהל כוח האדם בקופת־חולים, משם נלקח לתפקיד מזכיר חברת העובדים.

ברל רפט

לפני 42 שנים ה
בנמל חיפה. מאז ה
מנגנון כחבר במוע
על־חיפה ואחר־כך
הוועד־הפועל. איש
העבודה. לובש
מכנסי חאקי קצר
מבד גברדין מ

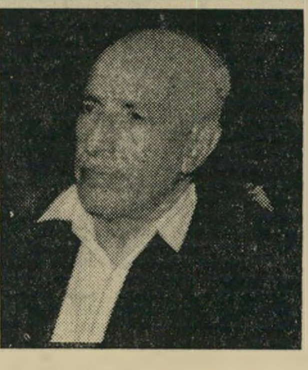

עזרא חדד

יליד עיראק, מורה לשעבר ובעל השכלה רחבה. היה פקיד בוועד־הפועל, עד ש־הוכנס ב־1956 לוועדה המ־רכזת כנציג עדות המזרח והעלייה החדשה מטעם מפא״י. מכהן כיו״ר המח־לקה לקליטה ופיתוח.

ישראל קיסר

יו״ר המחלקה לנוער ומח־זיק בתיק הפועל. תימני, בוגר האוניברסיטה במחלקה לסוציולוגיה, בן טיפוחיו של גיורא יוספטל במשרד העבודה, שהוכנס על־ידי מפא״י לוועדה המרכזת ב־קדנציה האחרונה.

אהרון אפרת

יו״ר המחלקה לעזרה הד־דית וביטוח סוציאלי. חבר קיבוץ עין־השופט ומעסקני הקיבוץ הארצי. איש ביצוע המכהן בתפקידו בוועדה ה־מרכזת זה שש שנים. בקיא בתחיקה סוציאלית.

שמואל כהן

חבר המחלקה לאיגוד מיק־צועי. היחיד מכל חברי ה־וועדה המרכזת שהיה בעצ־מו פועל בעבר הקרוב. היה פועל מתכת וחיבר ספרים מיקצועיים בנושא זה. נציג הפלג העירוני של מפ״ם. ממעט לדבר בישיבות.

אלי מויאל

עסקן מפא״י בבאר־שבע, ש־היה שם מזכיר מועצת ה־פועלים. הוכנס על־ידי מפ־לגתו לוועדה המרכזת כ־משקל נגדי לבן־שמחון נציג רפ״י. מייצג בוועדה המ־רכזת את עולי מרוקו. חבר המחלקה לאיגוד מיקצועי.

הלל זייד

יו״ר המחלקה לפ
קן מיקצועי של
העצמאיים. מאז ע
ב־1948 כיהן כרא
לקליטת עולים ש
נים הכלליים. ב־64
למזכיר הכללי ש
הציוני.

במדינה

(המשך מעמוד 15)
מות רבות של העבר, צפה פרשה זו אף היא כתוצאה ממערכת־בחירות.

דבר אחד, שאי־אפשר היה לפרסמו בעת ביצוע המעשה, התגלה במשך 16 השנים שחלפו: כי המכשיר הוטמן בידי אנשי ה־ש״ב, בפקודתו של איסר הראל.

באותם ימים, נשמר בסוד עצם השם ש״ב. בדווחו על המכשיר, ציטט העולם הזה את ח״כ חרות אריה בן־אליעזר: „אם מתביישים בבולשת כאילו היתה דבר מגונה, סופה לעשות דברים מגונים!״

הובא גם תיאור של קורס מיסתורי בכפר הירוק, בו השתתפו פעילי מפא״י העובדים בהסתדרות, במשטרה ובשרותים אחרים של המדינה. בקורס, שהוגדר כ„רעיוני״, נכללו המיקצועות: פיענוח כתבי־יד, ניהול כרטיסיות מודיעין, שימוש במכשירי אלחוט, עריכת חיפושים, ג׳יו ג׳יטסו.

אחד המרצים המרכזיים בקורס היה ראובן שילוח, אשר רק כעבור שנים רבות פורסם כי עמד בראש המוסד המרכזי ל־ביון. שוטרים במדים שמרו על המקום, ו־אילו המשתתפים קיבלו חופשה מיוחדת מ־מקומות עבודתם — לפי בקשת מפא״י.

מאה ממסיימי הקרוס קיבלו עמדות־מפתח מוסוות במנגנונים השונים. דיווח אז העולם הזה: „יש חשש כי קיים בארץ מנגנון חשאי שאינו כפוף לשום מרות של המדינה, אלא למרותה של מפלגת פועלי ארץ־ישראל.״

היום אפשר לקבוע בביטחון, כי היה זה רק חלק ממנגנון הבילוש שהוקם על־ידי איסר הראל, ושתפקידו היה לשרת את דויד בן־גוריון במישור המפלגתי־פנימי. מנגנון, אשר העולם הזה הדביק לו את הכינוי „מנגנון החושך״ — מפני שאסור היה להדפיס את המילים ש״ב (ראה הנידון).

הממשלה שותקת. עתה, משהתייצב איסר הראל בראש יוזמי רשימתם העצמאית של „ממשיכי רפ״י״ בהסתדרות, ביקש על־המישמר, ביטאונה של מפ״ם, לעשות את חשבון המיקרופון הישן. מי שהיה אחראי לבילוש מיפלגתי, לדעת על המישמר, אינו ראוי לאמון הבוחרים.

תגובתו של הראל אימתה טענה זו — יותר מעצם הפירסום בעל המישמר. כי השימוש בחומר מתוך תיקי הבולשת הפוליטית — שאיש אינו יכול לבדוק את נכונותו — הוא אחד הסממנים החמורים ביותר של ריקבון פוליטי, המסוכן לדמוקרטיה.

אפשר היה לצפות, כי הממשלה תחליט להעמיד את הראל לדין, על שימוש במידע מסווג. אך למרות התדהמה הכללית על מעשהו של הראל — העדיפה הממשלה להתעלם מן המעשה, כאילו לא היה כלל.

צייר פרוספר
חוב של כבוד — לישראל

דבר שהוליד — בצדק — את ההשערה, כי האנשים העומדים כיום בראש המערך והממשלה, פוחדים מגילויין של איסר הראל.

עזה

ראש־העיר

תומך בטירור

הנוף בעזה הזכיר בשבועות האחרונים תמונות ממערבון ממוצע: הפחד שולט ב־עיר. פחד מפעולות טרור ומפעולות תגובה.

אנו הולכים להסתדרות

נעשה להם בהסתדרות

מה שעשינו להם בכנסת!

אין לנו מנגנון. אין לנו אמצעים. לא קיבלנו כסף מהמס הפוליטי. לכן:

התנדב לפעולה!

כל אוהד היכול לעזור לנו בימים אלה, והמוכן להקדיש זמננו למיבצע, בבוקר או בערב, מתבקש לטלפן למטה הבחירות הארצי, מס׳ 222145, 222146, תל־אביב.

תלמידי תיכון!

קריאה זו מופנית במיוחד אליכם. אין לכם זכות בחירה — אך יש לכם הזכות והאפשרות להשפיע בדרך זו. התנדבו לפעולה! בואו למטה הארצי, רחוב גליקסון 8, תל־אביב, או טלפנו למס׳ 222145.

שילחו לנו תרומות!

אינגו מזלזלים אף בתרומה של לירה אחת!
פעולות חיוניות שלנו מתעכבות מחוסר כסף!

חוגי בית

דוברי התנועה יעמדו ברצון לרשות חוגי בית. כל חבר יכול ליזום חוג במקום מתאים. נא להתקשר עם המטה בתל־אביב, מס׳ 222145, או המטה בחיפה, מס׳ 715404.

תן טרמפ לחייל!

אין ספק שכל אוהדי תנועתנו, שהם בעלי רכב פרטי, נוהגים קבועות לתת טרמפ לחיילים.

אם אתה אחד מהם — הינך מתבקש לפנות למטה, כדע שנוכל לשלוח לך כמות של עותקים של ה„מכתב לחייל״ של אורי אבנרי.

בקשתנו היא שתמסור עותק של מכתב זה לכל חייל שאתה לוקח אותו בטרמפ.

נצחונות ראשונים

שתי ההיתקלויות הראשונות שלנו עם הבוסים של ההסתדרות נסתיימו בנצחון מוחלט שלנו. בשני המיקרים נאלצו הבוסים להיכנע — כפי שלא נכנעו מזה שנים רבות!

אחרי שהכריזו בפה מלא כי לא יתנו לנו להופיע בהסתדרות באות ש׳ — בטענות מגוחכות שונות — הוכרחו על־ידי תגובות דעת־הקהל להיסוג מעמדה זו, שנועדה להכריח אותנו להופיע בשתי אותיות שונות במערכת־בחירות רצופה אחת — פעם בהסתדרות ופעם לכנסת.

מזימה זו נכשלה.

הקרב השני התחולל בבית־המשפט. אחרי שהישגנו צו־על־תנאי בעניין המזימה להעניק לנו שתי דקות בטלוויזיה (!), מיהר שרות־השידור להעלות את הזמן לחמש דקות. אולם בבית־המשפט העליון התקוממו כל שלושת השופטים (זוסמן, לנדוי וברנסון) נגד עמדת שרות־השידור, המטירו הערות עוקצניות על ראשי נציגיו, ותבעו להעלות את זמננו לעשר דקות. אחרי התייעצות קדחתנית בינם לבין עצמם, נכנעו ראשי רשות־השידור והסכימו להצעת השופטים — 10 דקות בטלוויזיה, 15 דקות לרדיו. היה זה כימעט המכסימום שתבענו.

שידורינו ברדיו ובטלוויזיה

בעיקבות הכניסה בבית־המשפט, הודיעו לנו על זמני השידור שלנו. נא לרשום לפניכם, ולהודיע על כך לידידיכם ומכריכם.

בטלוויזיה

יישמע דבר הכוח החדש במערכה על ההסתדרות
- ביום ב׳, 25 באוגוסט, בשעה 7.54 בערב.
- ביום ג׳, 26 באוגוסט, בשעה 7.40 בערב.
- ביום ה׳, 28 באוגוסט, בשעה 7.51 בערב.

ברדיו

- ביום א׳, 24 באוגוסט, בשעה 7.20 בערב.
- ביום ג׳, 26 באוגוסט, בשעה 10.35 בערב.
- ביום א׳, 31 באוגוסט, בשעה 10.15 בערב.

מטות הבחירות ברחבי המדינה

המטה הארצי — תל־אביב

רח׳ גליקסון 8 (ליד קולנוע ת״א), טלפון 222145, 222146 ת.ד. 136.

ירושלים

רח׳ הגדוד העברי 20, טלביה, טלפון 61324, בימים א׳ עד ה׳ בשבוע, בשעות 10—7 בערב.

חיפה

המטה עבר לרח׳ הנביאים 28, חדר 305. המטה יהיה פתוח בכל יום בין השעות 12—10 בבוקר, 8—5 אחר־הצהריים.

חולון

רח׳ מיבצע סיני 24, טלפון 848565. נא לפנות בימים ב׳ וד׳ בשבוע, בשעות 6—4 אחר־הצהריים.

בת ים

אצל אסתר שפירא, רח׳ כצנלסון 60.

נתניה

קפה אקסודוס, בימים א׳, ב׳, ג׳ וה׳, בשעות 5.30 עד 6.30 אחה״צ, אצל משה שנק.

פתח־תקווה

קפה הנשיא, רח׳ שטמפפר 13, בימים ב׳ וה׳ בשעות 8—7 בערב, אצל משה גלילי.

באר־שבע

אצל דן לחמן, רח׳ האבות 80 (מאחורי הפיקוד), טלפון 5523.

אילת

אצל רם סער, רח׳ לינדי 31, טלפון 2061.

נהריה

אצל יצחק קישון, רח׳ קפלן 4.

אסיפה בטיבעון

יום ד׳, 27 באוגוסט, בשעה 8.30 בערב, מיפגש תושבי טבעון בפנסיון „פלמה״, רח׳ החורש 11, ליד המרכז, עם

שלום כהן
ראובן קריץ

על הנושא:

„מה שעשינו להם בכנסת — נעשה להם בהסתדרות!״

פועלים גם סתם פושעים, המגדילים את מספר הקורבנות החפים מפשע — גברים, נשים וטף. הם אינם מהססים לזרוק רימון או לטמון חומר־נפץ במקום הומה מאדם. הם אינם מהססים לרצוח נשים ישנות ב־מיטתן — כפי שאירע בשבוע שעבר, כאשר אם לשמונה ילדים נרצחה על־ידי שני אל־מונים רעולי־פנים ביריות מקארל גוסטב. בכך הגיע מספר הנרצחים בעזה, במחצית הראשונה של אוגוסט, לארבעה!

„כל האמצעים — מותרים!" בשי־חה עם ראש־העיר, חאג' רג'ב אל־עלמי, בי־קש כתב העולם הזה לברר את עמדתו לבע־יות עירו, שנתיים ורבע אחרי כיבושה. הוא נתקל בעוינות הפגנתית.

„עניין הטרוריסטים לא שייך לי," השיב

ראש־עיר אל־עלמי
חוב של כבוד — למי?

אל־עלמי. „הם עניינו של המימשל הצבאי. אינני יכול להתערב בעניינים לא לי. כראש העיר, עלי לדאוג לשירותים המוניציפאליים ולא יותר. עד שהצבא לא יפנה את עזה וה־רצועה, ימשיכו להיות טרוריסטים."

אל־עלמי, שמונה על־ידי המצרים לפני שנים, הוא בעל עסקים נרחבים (יבוא—יצוא), ואחד מגדולי הפרדסנים ברצועה.

לעומת סירובו לדבר על ענייני הביטחון השוטף, שש להביע את דעתו בנושאים אח־רים — לא כל־כך מוניציפאליים: לדעתו, חייבת ישראל לקיים לא רק את החלטת מועצת־הביטחון מהשני לנובמבר 1967, אלא אף את כל החלטות האו"ם מ־1947. „ואז," הכריז, „אין כל סיבה מדוע שהיהודים לא יוכלו לחיות בשלום בארץ־ישראל תחת של־טון ערבי־פלסטיני, כפי שחיו בשקט וב־שלווה במשך 1300 שנה בארצות־ערב. אולם עד שיבוא השלום — כל אמצעי הלחימה בישראל מקובלים. וזה כולל פעולות חבלה."

מלחמת־קודש נגד היהודים. ראש עיריית עזה אינו מאמין בזכותם של הפלס־טינים לנציגות עצמאית משלהם. לדעתו, ה־סיכסוך הישראלי—פלסטיני אינו עניינם בל־בד, אלא של כל ארצות ערב. משום כך, חייבים כל הערבים, כולל הפלסטינים, להיות מיוצגים על־ידי הליגה הערבית בלבד. לדע־תו, חייב האו"ם לשמש כמתווך, שתפקידו להביא המלצות בפני הליגה הערבית, כדי שזו תחליט אם לקבלן או לדחותן.

אם לא יסתדרו הדברים בדרך זו, צופה ראש עיריית עזה תחזית קשה למצב במר־חב: „עד עתה היה הסיכסוך מוגבל. אך אם לא יימצא הסדר, הוא עשוי להפוך לג'יהאד של ממש, שבו ישתתפו 600 מיליון מוס־למים מכל ארצות האיסלאם."

ומה, בכל זאת, בדבר אזרחי עירו החפים מפשע, הנרצחים ונשדדים? „זה כבר בהת־אם לרצונו של אללה," השיב אל־עלמי.

הסיבות לקיצוניות. קיצוניותו של אל־עלמי מוסברת על־ידי כמה גורמים:

- הפחד מנקמה מצרית: ראש־העיר מ־שנת 1956, ששיתף פעולה עם הישראלים אחרי מיבצע קדש, הוצא להורג אחרי נסי־גת צה"ל.
- מדאגה לנכסיו: ברור כי במדינה פלס־טינית עצמאית ישלטו הכוחות השמאליים, שלא ירשו לבעלי־אחוזות כמו אל־עלמי ל־הישאר על כנם, שעה שמאות אלפי פליטים נמקים ברעב.
- ומעל לכל: המרירות הגוברת בקרב תושבי הרצועה. ככל שמחריף מצבם של ה־פליטים, וככל שמתרבות ההצהרות שהרצו־עה תסופח לישראל, גוברת הקיצוניות. קו־לות, שבתחילת הכיבוש דיברו בזכות פית־רון של שלום, והקמת מדינה פלסטינית ידי־דותית לישראל, נדמו. במקומם נשמעים קו־לות כמו קולו של אל־עלמי.

ישראלים בחו"ל

אבן

מאסו הבונים

השניים נפגשו לראשונה בחדר־הציירים ה־רעוע שביפו העתיקה. האחד — צייר ישר־אלי צעיר, אריה פרוספר, 26, נמוך־קומה ובעל עיניים יוקדות; השני היה זמר צרפתי־יהודי בשם פייר ברוך. איחדה אותם לא רק העובדה ששניהם נולדו במארוקו — אלא גם ששניהם היו אמנים בצרה. פרוספר עשה אז, בשלהי 1963, את צעדיו הראשונים כ־צייר, לא זכה בתגובות חיוביות במיוחד.

פייר ברוך הגיע לישראל ישר מפאריס, עם הגיטארה שלו, החל שר בעומר כייאם. אך סיגנונו החד, החריף והזר לא עשה רו־שם רב על אלה שהורגלו לזימרת ההוא־הא; בלחץ אמנים אחרים, ביטלה הנהלת מועדון־הלילה היפואי את החוזה שלו.

הזמר הצעיר נשאר ללא פרוטה וללא אכ־סנייה. אך כיוון שהתעקש עדיין להישאר ב־ארץ, זכה ליהנות במצוקתו מהכנסת־האור־חים הבוהמית של פרוספר, שאירחו בחדרו הדל. אך לא לזמן רב. ברוך יצא את ה־ארץ, כעוס וקוצף, נשבע: „תוך שנתיים אהיה מפורסם! תוך ארבע שנים, מיליונר!"

תוך שש שנים — מיליונר. מאז חלפו שש שנים. המון מים זרמו במוביל — וגם בנהר הסיינה הפאריסאי.

ברוך קיים את שתי ההבטחות. הזמר ה־סוער, שלא היה אהוב על הישראלים, נתקבל יפה באוזניהם המעודנות של בני פאריס, הפך לזמר צרפתי ממדרגה ראשונה, למיליו־נר, ובמרוצת־הזמן — לשותפו של הבמאי־הגאון קלוד לאלוש בחברת־תקליטים אוונ־גארדית, סאראבא.

גם אריה פרוספר יצא משיגרת החיים ה־ישראליים. הוא נסע ללונדון ללמוד בימוי והסרטה. עבודתו הקולנועית שם זכתה ב־הצלחה מרובה; בית־הספר הגבוה של לונ־דון לטכניקה קולנועית, בו סיים שלוש שנות לימודים והפיק שלושה סרטים, שיגר את יצירתו האחרונה למארגני פסטיבאל הסרטים של אדינבורג. הסרט יוצג שם השנה.

עם סיום לימודיו, תיכנן פרוספר להפיק קו־פרודוקציה ישראלית—אירופית, בבימויו ועל־פי תסריט שלו. וקודם לכן — לערוך תערוכה של יצירותיו, בתל־אביב. על כן שיגר מכתבים ארצה, קבע עם הנהלת ה־גאלריה אנגל לערוך תערוכה בחודש ספ־טמבר הקרוב. בדרכו לישראל, סר לפאריס בר הקרוב. בדרכו לישראל, סר לפאריס לבקר את מכרו ואורחו מימיו הבוהמיים.

חובת־כבוד לישראל. בפאריס זכה פרוספר לקבלת־פנים מלכותית על־ידי פייר ברוך. „איני שוכח לך שהיית הישראלי ה־יחיד שנהג בי כמו שצריך," אמר לו זה — והעביר אותו לסיבוב־בזק באולפני ההקל־טה וההסרטה של פאריס. ביניהם — באולפן לקולנוע נסיוני פילם־13, אותו הקים לאלוש על חשבונו הפרטי.

לאחר מכן קבע הזמר, שהפך בעל חברת תקליטים, שורה של פגישות שייערכו עם קץ החופשה השנתית הצרפתית, המשתקת

(המשך בעמוד 26)

התמונה שעל שער ספר זה צולמה ביום הראשון של הכנסת השישית. ז
עתה נפתחה הישיבה. בן־גוריון, כזקן חברי־הכנסת, כיהן כיושב־ראש. א
קפץ אורי אבנרי ממקומו, הציע הצעה — ונאם את נאומו הראשון מעל הדוכ

מאז ריתקה סיעת־היחיד של העולם הזה — כוח חדש את הכנסו
השישית, עד הרגע האחרון. הסיעה שינתה את פני הכנסת, הטביע
את חותמה על כל סידרי עבודתה, היתה בה מוקד של תסיסה ודירבו

1 מול 119

הוא ספר מרתק. הוא מיוחד במינו — כי זהו ספר פוליטי, ה־נקרא כסיפור־מתח. הוא מטיל אור על נסתרים רבים מאחו־רי הקלעים של הכ־נסת, על המהלכים והטכסיסים של הסי־עה, על התנגשויותיה הגלויות והסודיות.

האיש שערך חומר זה היה שותף במיבצע מ־

אמנון זכרוני

ראשיתו ועד היום -
אמנון זכרוני, שזכה
כנסת לכינוי „חבר
כנסת ה־121", „האי
מאחורי הקלעים"
הסיעה ושל פעולתה
כנסת.

נוסף על חומר זה כו
הספר כמה פרקים של או
אבנרי, בו הוא מתאר בפ
הראשונה את הרקע
בלתי־ידוע של הפעו
כולה.

1 מול 119

הוא סיפורו של מיבצע פוליטי יחיד־במינו זה, שריתק את המדינה במשך 4 שנים.

אם אתה אחד מ־14,124 האזרחים שהכניסו את אורי אבנרי לכנסת, יש לך חלק במיב־צע זה. ספר זה ישמש לך דו"ח על תוצ־אותיו, ומזכרת לתפקיד שמילאת בו.

אם אתה מעוניין לדעת את פרטי פעו
הסיעה בכנסת, כדי להחליט אם להצב
בעדה בבחירות לכנסת השביעית —
אז ספר זה הוא ספר־חובה בשבילך.

וכך הם אמרו:

פרופסור יעקב טלמון:

„מחשבות נוגות תוקפות אותך, כא־שר אתה מבקר בכנסת. בייחוד בליווי אורח־חוץ, שנכנס לטרקלין בדחילו־ורחימו וצפייה רבה. והנה האולם ריק, פרט לנואם הקורא מן הנייר נאום שהוכן מראש, היושב־ראש, השר הנו־גע בעניין הקורא עתון, ומר א ו ר י א ב נ ר י, העומד או יושב על מש־מרתו ומציל את כבוד הכנסת."

„דבר", 1.8.69

★ ★ ★

דניאל בלוך, הכתב הפרלמנ־טרי של „דבר":

„יהיו הדיעות על עמדותיו של או־רי אבנרי אשר יהיו, אי־אפשר להת־עלם מן המקום שתפס בחיי הכנסת הששית. לטוב או לרע, הוא הביא ל־כך שהוכנסו שינויים בתקנון, כדי לסתום פרצות שהוא גילה. חלק לא מבוטל מהוויכוחים בכנסת הם נגדו ונגד עמדותיו. אחרי הכל, הוא תופ
מקום בכנסת ומחייב את חברי־הכנ
סת האחרים לנקוט עמדה בשאלו
ובבעיות שהוא מעורר."

„דבר השבוע"

★ ★ ★

שלמה סנה, כתב „למרחב":

„אורי אבנרי מילא בכשרון בלתי
מבוטל את תפקיד האופוזיציה. הו
יצר אסכולה, שאנשי המרכז החופע
ניסו לחקותה, אך ללא הצלחה רבו
עקרונותיה של אסכולה זו: הקפד
מוחלטת על התקנון, תוך מיצוי כ
האפשרויות הגלומות בבקיעיו וב
סדקיו.

„למרחב", 18.4.69

★ ★ ★

מאמר ראשי של „הארץ":

„את כבוד הכנסת, שרמס הרוב ה
אוטומטי, הציל חבר־הכנסת אור
אבנרי..."

„הארץ", 1.7.69

ניתן להשיג ספר זה, בחתימותיהם של אמנון זכרוני ואורי אבנרי, על־יד
שליחת סכום של 10.— ל"י לת.ד. 136, תל־אביב, או במשרד ברחוב גליקסו
כמו כן — להשיג בכל החנויות. המפיץ „מרגליות".
הספר פורסם על־ידי תנועת העולם הזה — כוח חדש, והמחיר משמש לכיסו
ההוצאות בלבד.

המקהלה בסצינה המוניח מתוך המחזמר־הלהיט „כלכותה" – השלאגר האחרון ה

תמונה **ארוטית** קיבוצית זו, מתוך המחזמר־הלהיט כלכותה, הופיעה השבוע בשבועון הגרמני שטרן.

ובכך, למעשה — במילה אחת — מתמצה כל המהפיכה המינית העוברת עתה על האמנויות, אך בעיקר על התיאטרון.

כי השטרן הוא שבועון המיועד לכל המשפחה, מהשמרניים ביותר באירופה. כאשר שבועון כזה מרשה לעצמו לפרסם תמונה מרומזת של מישגל המוני — זו הוכחה שחלו שינויים במוסר של הקורא הממוצע. שינויים דרמטיים. מהפיכה, יותר נכון.

השוטרים אסרו את השחקנים

ההפיכה ששטפה את העולם המערבי, אך פסחה על ישראל.

כי בישראל אין מהפיכות, אין בעיות. יש, במקום זה, צנזורה. הצנזורה פוסלת עירום — כל עירום.

אך בארצות־הברית ובאירופה קיימת, במקום צנזורה, יצירה והתפתחות, לא קפיאה על השמרים. התוצאה: התיאטרון בארצות אלו משקף על במותיו את התהליכים החברתיים שהתחוללו בשאר שטחי החיים, הגיע לכך שהמין, העירום והארוטיקה חדלו לזעזע. כאשר קבוצת שחקנים ושחקניות, ערומים כביום היוולדם, עומדים ושרים — מקשיב הקהל לשירתם, לא לגופותיהם החשופים.

המהפיכה היא עדיין עולת־ימים. רק לפני חצי שנה נכנסו עדיין שוטרים אל מאחרי הקלעים של תיאטרון קטן באיסט־סייד הניו־יורקי, אסרו את כל משתתפי ההצגה צ'ה! כיום, צ'ה כבר לא עושה רושם.

שכן צ'ה היה תמרור נכבד בדרך המהפיכה. תמרור כזה היה לפני שנה וחצי המחזמר שיער בהיותו הראשון שהראה עירום מלא על הבמה. צ'ה היה הראשון שהראה יחסי־מין על הבמה — בין השאר: גורילה אונס נזירה ומישגל אוראלי — זה האחרון, תודה לאל, רק במרומז.

המטרה — לזעזע

היה זה למעשה תהליך מוכר של חברה, שביסודה מונח מוסר מסויים, אנטי־מיני, הבוחנת מחדש את גבולותיה עד כמה מותר לפרוץ בפריצות? צ'ה, נראה, היה אז יותר מדי. ואכן, הוא נועד בשעתו למטרה אחת — לזעזע. אך גם הצגות אחרות חוללו ויכוחים סוערים: שכן דבר הנראה מגונה לאחד, אינו אלא אמצעי לרווחים מהירים לשני, ולשלישי — אמצעי להביע את חופש הפרט המקודש שלו. כאשר הוצג בניו־יורק הסרט השוודי אני סקרנית, נמשכו תורים אינסופיים ליד הקופות, והוא הכניס למפיציו האמריקאיים, בשבוע הראשון בלבד, 80 אלף דולר. שנה לפני כן היה אני סקרנית נחשב לסרט פורנוגראפי, מזכה את המפיץ בקנס או אף מאסר.

השיא האחרון, עד כה, הוא המחזמר או, כלכותה. בכתיבתו השתתפה סוללת סופרים נכבדה, כשבראשה טנסי ויליאמס וסמואל בקט. המחזמר שופע עירום, אקטים מיניים — ולהיטים. הכריכה הזו יחדיו של מין ושירים אינה נראית יותר מוזרה לאיש כיום.

חזה מכוסה עכוז חשוף

השיטפון החשוף הציף את העולם תחילה בטיפטוף קל, אחר בזרם הולך וגבר. בכל עיר גדולה, ופחות גדולה, ניתן כיום למצוא סיפרות פורנוגראפית בשפע, כולל שבועונים וירחונים המפרסמים צילומי־ענק של אברי־המין — של שני המינים.

סרטיב
לסביי
השבו
— וו
עטיפו
לאלטו
לוס א
פות י

ק ב
בני נ
עלולי
בתרב
על ה
אפילו

המהפכה המינית בתיאטרון העולמי

הרגה את המין: הוא כבר לא מגרה!

בבעייה אופיינית התנסתה אם אמריקאית בפורטלאגד, אורגון, כאשר נכנסה לחדר של בתה בגיל הטיפשעשרה, גילתה אותה במי־טה עם חברתה. השתיים ערכו ניסויים באה־בה לסבית, כשעל השולחן לצד המיטה מונח ספר הוראות בנידון. הצד הפיקאנטי בסיפור היה, ששתי הנערות כלל לא היו נבוכות ממעשיהן. כאשר התפרסם הסיפור בעיתונים, הסביר את התופעה פסיכולוג ידוע: „רוב האנשים המודאגים מהתפו־צצות־המין והעירום בסיפרות ועל הבמה — הינם מעל לגיל 30. הם זוכרים עדיין את רגשי האשמה שאספום בילדותם, את כל מה שהיה קשור בנושא זה, והם נחושים עתה בהחלטתם להציל את ילדיהם. אלא שזה לא יצלח בידם — כי ילדיהם גדלים ללא כל רגשי אשמה דומים.”

בסופו של דבר, נראה כי המין והעי־רום יזכו לייצוג על הבמה בדיוק כמו שאר הנושאים המעניינים את הצופה.

מין

רק באיכות

אולם, התעניינותו של הצופה תיקבע גם לפי אותו קנה מידה: איכות. מין ועי־רום לשמם כבר אינם מוכרים כרטיסים היום. הם עשויים להוסיף עניין למחזמר — בתנאי שהוא מלא קצב ולהיטים מוצל־חים; להצגה — בתנאי שיש בה עלילה ועניין.

דבר אחד ברור: מהפיכת העירום שהת־חוללה בתיאטרון העולמי, השאירה עליו את חותמה לנצח. זהו תהליך שאין ממנו נסיגה. התקופה הויקטוריאנית, עמוסת הצבי־עות וההדחקות המיניות הרות־האסון, חלפה לנצח. במקומה השתלטה המהפיכה הפרוי־דיסטית, שהדגישה את תהליך ההכרה העצ־מית — מבפנים ומבחוץ — ואת החופש לנהוג כראות עיניו של כל איש. נכון, קיימים עדיין שטחים רבים, במישור הידיעה האנושית, שהם אפלים, לא ידועים, וזרועי סילופים. בחברה פתוחה כחברה המערבית של סוף שנות ה־60, שבה התחרות ואמצעי־התיקשורת והפירסום יוצרים מתח עצבני מתמיד, אין להימנע מהגזמות וגסויות מזעז־עות לפעמים.

אבל זהו מחיר קטן, כדאי — וזמני: ככל שהמין חדל להיות נושא טעון חומר־נפץ, כן תשתלט האסתטיקה גם עליו. וככל שהתיאטרון ירבה במין, כן יוחש תהליך זה.

עד שלבסוף — יגיע אפילו אלינו.

והם גם שרים

„דיוניסוס 1969”

מחזהו הנצחי של אוריפידס, מועלה ב־גירסה מודרנית כמחזמר של עירום ומין.

„ההפסקה”

סרט זה משלב מישחקי־ילדים במישחקים מבוגרים יותר: אהבה, מין, שיעמום, גזעים, דת, ומיטות־"נישואין. ובכל זה משולב הזמר.

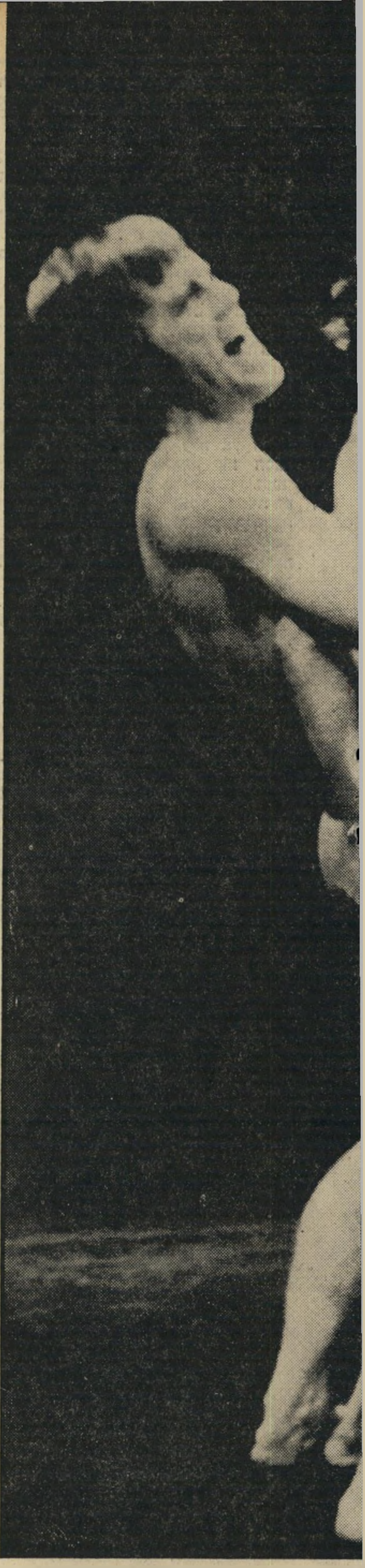

בש את בימות ברודווי

חולים המראים משגלים נורמליים, הומוסקסואליים, ...את שאר האפשרויות הבלתי־אפשריות ביותר. אחד ...ה החדשים הפופולאריים ביותר בניו־יורק נקרא דפוק ...מוקדש בדיוק לזה! זמרי רוק מופיעית בעירום על ...נקליטיהם, ורקדניות חשופות שדיים הפכו כבר מזמן ...כן. החידוש האחרון, במועדוני השוליים שבסביבות ...ס והוליווד, היא רקדניות מכוסות־חזה — אך חשו־...טין מהחגורה ומטה.

ניסויים

באהבה לסבית

...לטעון שהמהפיכה המינית היא טלית שכולה תכלת. ...ו של דבר, היא נועדה למעשה למבוגרים בלבד. ...צעירים, אשר אינם מכירים עדיין את המין ובעיותיו, ...הינזק אם ייחשפו לה. הצרה היא רק, שקשה להטיל, ...זו המבוססת על אמצעי־תקשורת המוניים, גבולות ...יכה. ההוראה למבוגרים בלבד אינה נשמרת בהצלחה ...אולם בית־קולנוע סגור, שאינו מיועד לקהל הרחב.

אנשים

האהבה האפלטונית של משה דיין

למישמע השבחים הנלהבים שהרעיף שר־הביטחון **משה דיין** על ראש הממשלה **גולדה מאיר**, בכנס חברי רפ״י לשעבר שנערך השבוע, הגיב ד״ר **חיים טייכמן**, סגן יו״ר המרכז של הליברלים העצמאיים: „סבורני כי זוהי האהבה האפלטונית הראשונה של דיין.״ ● החום הכבד, באותו כנס, השפיע אפילו על שר־הביטחון הקשוח. הזיעה שניגרה מפניו הציקה לעינו הפגועה, והוא נאלץ להסיר את הרטייה השחורה, למרוח את עינו במישחה מרגיעה. ● ואילו ח״כ **יצחק נבון** המשיך באותו כנס במסורת המתוקה שלו, אותה החל עוד בוועידת מפלגת העבודה. אלא שהפעם, במקום שוקולדות, נצמד הח״כ חובב־המתיקה לחבילת ביסקוויטים. ● תשומת־לב שונה משכה באותו כנס העיתונאית **זיוה יריב**, שהמיני הזעיר שלה השיח את דעת הנוכחים מהדברים הרציניים שלמענו התכנסו. אחד שלא התפעל הפעם מהמיני ומהלובשת אותו היה הח״כ מכפר סבא, **מרדכי סורקים**, עליו כתבה זיוה לא מזמן מאמר לא אוהד.

מה הם חושבים על איסר

„תקופת הבחירות היא תקופת הגילויים,״ גילה **אברהם חסון**, חבר משק תל־יצחק ומראשי צעירי הליברלים העצמאיים, בעת אסיפת בחירות בבאר־שבע. „כולם מגלים את הכל. **יוסף בורג** מגלה את הקשישים נצרכי הסעד; הד״ר **משה סנה** מגלה את הציונות; השר **זרח ורהפטיג** מגלה את הארכיאולוגיה ליד הכותל, והמערך מגלה את התורים בקופת־חולים.״ ● על גילויים שונים במיקצת — אלו של **איסר הראל** — הגיבו השבוע מיספר אישים. הד״ר **משה סנה**: „הפולמוס בין איסר הראל למפ״ם העלה פרקים מן העבר בצורה שאינה עוזרת להבהרת האמת ההיסטורית, אלא רק מזיקה לאחרות ההגנתית של האומה במיבחני ההווה.״ שר־החוץ **אבא אבן**: „האקלים הציבורי של חיינו המוסריים מגלה סימני דאגה. מאימתי ובאיזו מדינה מתוקנת משתתף ראש אגף מודיעיני לשעבר בפולמוס מדיני? המצפון הליברלי במדינת־ישראל זקוק לזריקה הגונה של אומץ רוח, יושר אינטלקטואלי וסובלנות הדדית.״ ח״כ **ישראל קרגמן**: „הכרחי שהכנסת השביעית תחוקק חוק לשמירת סודות רשמיים, כדי שהחומר יישאר גנוז ולא יוכל לצאת לרשות הרבים, בלי שרשות מוסמכת תקבע ותבקר מתי ומה מותר לפרסם. פירסום חומר על־ידי פקיד בכיר לשעבר ושימוש בו לצרכים מפלגתיים מהווה דוגמא לחוסר אחריות ממלכתית.״ **יונה יגול**: „יש לראות באיומיו של איסר הראל לגלות תיקים סודיים של מוסד ממשלתי חסוי — מעילה באימון והפרת הביטחון של המדינה.״ ואחרון אחרון חביב — **מאיר יערי**: „על מוסדות המדינה לתבוע את איסר הראל לדין. בידיו הופקדו סודות המדינה והוא מנצל זאת באופן מופקר. יש להפעיל את החוק ולהענישו.״ ● סצינה מרטיטה התרחשה ביום הרביעי האחרון בצוותא בתל־אביב, שם נערך מיפגש־רעים, בהנחייתו של **עמיקם גורביץ** לרגל צאת סיפרו של **ירוחם כהן** לאור היום ובמחשך, המגלה טפח מעלילותיה של המחלקה הערבית של הפלמ״ח. היה זה כאשר מפקד הפלמ״ח דאז וסגן ראש הממשלה כיום, **יגאל אלון**, עלה אל הבמה בלוויית המחבר, כדי להעניק את הספר לקרובי משפחותיהם של ששת חברי המחלקה שניספו בפעולות, ואשר שמותיהם פורסמו עתה בספר לראשונה. כאשר קרבה לקבל את הספר **דליה מזרחי**, בתו של **דוד מזרחי**, אחד משני אנשי המחלקה שנתפסו ונהרגו בעזה, קם הקהל באולם על רגליו באופן ספונטאני, כמו בטקס יזכור. דליה מזרחי היתה בת ארבעה חודשים כאשר נהרג אביה, לא זכתה להכירו מעולם. ● באותו מיפגש נערך רב־שיח נוקב, בהשתתפות הקהל, בו נטלו חלק חבר קיבוץ נען **שמריה גוטמן**, הארכיאולוג שפיתח את תודעת מצדה בארץ, ואשר היה מפקד המחלקה הערבית בימי מלחמת השיחרור; ח״כ **גבי כהן**, שהיה בזמנו ראש ענף היסטוריה בצה״ל, וכן סגן אלוף **שאול יפה**, שהיה באותה תקופה יד־ימינו של יצחק שדה. ● להספד נוגע ללב זכתה השבוע **שרון טייט**, שחקנית הקולנוע האמריקאית, שנרצחה בחודש השמיני להריונה. הספיד אותה השבועון הגרמני שטרן, בשתי תמונות. אחת שפירסמה את שרון בעולם, והתמונה האחרונה, שצולמה ימים ספורים לפני הרצחה.

יצאה מבור התזמורת

לפי עיניה הגדולות והחולמניות, אפשר להאמין כי מיכל בת־אדם היא אחות רחמניה. ואכן, היא עומדת להיות אחות בבית־חולים — אבל בסירטו של מנחם גולן, הפריצה הגדולה. היא תרפא שם את יהורם גאון מפיצעי המלחמה שלו.

אפשר היה גם, לפי אותן העיניים הגדולות והחולמניות שלה, להאמין בקלות שהיא מנגנת על ויולה. ובאמת היא מנגנת.

כאשר היתה בקיבוץ, רצתה מיכל נורא לנגן על פסנתר, „אבל היה תור על הפסנתר,״ היא מספרת, „וגם הייתי צריכה ללכת לשם בחושך. שיכנעו אותי שחיולה אפשר לקחת תמיד איתי.״

היא לקחה את החיולה והגיעה לגודיק, בתור מנגנת בתיזמורת שלו. זה היה אחרי שעזבה את הקיבוץ, התחילה ללמוד באקדמיה למוזיקה, ונאלצה לפרנס את עצמה. „עבדתי אצל גודיק מהתחלת גודיקיותו. כל גבירתי הנאווה ישבתי שם בבור של התיזמורת. הייתי רוצה פעם ללכת לראות את המחזה באמת. המשכתי באיך להצליח בעסקים ובהמלך ואני.״

יום אחד הודיעה להוריה שהיא מחליפה את הוויולה בבמה. זה לא מצא חן בעיניהם, אבל הם קיבלו את זה. וכיוון שהם גרים בחיפה, וגם בעלה החדש, הלומד בטכניון, גר שם, היא פנתה לתיאטרון החיפאי וקיבלה תפקיד בציד המכשפות.

מהתיאטרון מובילה כמובן הדרך לקולנוע: מספרת מיכל: „אמרתי לחברה שלי, ,את מוכרחה לצלצל בשבילי לגולן. אני לעולם לא אעשה את זה.׳ אז היא צילצלה אליו, שאלה בשמי אם יש לי מה לבוא, והוא אמר שאבוא. לא ידעתי על איזה סרט מסויים, סתם ניסיתי.״

גולן הסתכל בתמונות שלה, ולא נזקק ליותר, נתן לה מייד תפקיד בסרט.

אבל היא יודעת שהקולנוע זה לא מה שנראה לנערה בת 17. „אני רוצה לשחק בקולנוע כי אני אוהבת לעשות במישחק דברים קטנים פיצפוניים — ובבמה זה קשה. רואים את זה רק עד שורה שש. טוב, זה גם מפחיד, ברור. אני נורא מפחדת שאעמוד כמו טמבלית מול המצלמה ולא אדע מה לעשות. בתיאטרון זה לא נורא. מחר יש הצגה אחרת וקהל אחר. קולנוע זה רק פעם אחת.״

נכון. אבל מיכל החליטה שזו תהיה רק ראשונה, לא אחרונה.

שרון טייט כנערת־זוהר, וכתמונתה האחרונה

טרגדיה אמריקאית

פסוקי השבוע

★ **ראש־הממשלה גולדה מאיר**, בטקס פתיחת ועידת רחובות לארצות מתפתחות: „אדם רעב — זו תופעה מצערת.״

★ **שר־העבודה יוסף אלמוגי**, בתגובה לשאלה מה יחסו להסכם החדש בין רפ״י לעבודה: „אני מבקש את העיתונאים לא לדאוג לעתידי הפוליטי.״

מלכת הגוגו מחליפה צבעים

אחד המיפעלים שהשתתפו באירגון פסטיבל הקצב הישראלי האחרון היה מיפעל „ליידי אסקווייר״ — צבע קסם לנעליים. מנהל המיפעל, מר צדוק לוי, אף כובד בהכתרת מלכת הגוגו, חנה יפרח. באותו מעמד חגיגי הזמין אותה לבקר במיפעלו. לנגד עיניה הדגימו את השימוש בציבעי „ליידי אסקווייר״: נעל שחורה הפכה לבנה, ונראתה כחדשה. חנה גם צבעה את חגורת־העור שלה ואת ארנקה. מסקנתה: „זה קל כמו להחליף את צבע הציפורניים...״

היא נוסעת מטעם משרד החוץ לוונציה - עם פצצה במזוודה

בפסטיבל ונציה יופיעו כל מיני כו־כבות, שילבשו כל מיני שמלות. כך נהוג בפסטיבלים — אפילו האמנותיים ש־בהם. אולי תהיינה שם כוכבות גדולות יותר מהלית קטמור, אבל ברור שלא תהיינה שם שמלות גדולות משלה.

היא יצאה לשם השבוע עם מלתחה ענפה, שתוכננה בחלקה על־ידי בעלה, בחלקה על־ידי פאקו ראבאן, ובחלקה על־ידי אמני שוק־הפישפשים.

בערב היא תופיע בסרבל שחור, מבריק, מבד משי רך, שעליו חץ גדול. זאת תיכנן בעלה. בבוקר תלבש פראק לבן מקטיפה, מעשה ידי פאקו ראבאן, ובין הבוקר לערב היא תלבש מכנסיים צבעוניים וז׳אקט מעשה ידי שוק־הפישפשים.

שלא לדבר על תלבושות המישנה, שמלות חשופות גב וחשופות בטן, חולצות תפוחות, חצאיות קצרות וכו׳ וכו׳.

„אני לא עושה זאת כדי להדהים,״ הסבי־רה, „אני פשוט מרגישה נוח בבגדים אלה.״

★ ★ ★

במקום הסורבון — דוגמנות

הלית קטמור נולדה כבתו הבכירה של המשורר אבות ישורון, בקצהו ה־מרוחק של רחוב מיכה יוסף ברדיצ׳בסקי בתל־אביב. כאשר התבגרה, למדה שלוש שנים באוניברסיטה את מנדלי, ואת חיים נחמן ביאליק, וכשקיבלה את ה־בי.איי., היא נסעה לצרפת להשתלם בפרוסט ובבאלזאק, לעשות דוקטוראט בסורבון. אבל שם, איפה שהוא בין הסורבון למונפארנס, היא הגיעה לסוכנת הדוגמניות דוריאן לי ודיגמנה שם.

היא חזרה ארצה קצת יותר משכילה ו־קצת יותר יפה, וכל הידיעות וההשכלה ה־רחבה שרכשה, לא הפריעו לה להפוך תוך חודשים לדוגמנית מבוקשת ביותר בארץ.

„עכשיו, עם כל הפסטיבל הזה,״ היא מס־פרת, „וכל הרעש שמסביב, אני מרגישה את עצמי כמו סוכריה שמוצצים אותה. עשינו סרט בצורה פרטיזנית, בלי כסף, בלי מש־קיעים, ופתאום הסרט הזה מייצג את הארץ ואת משרד החוץ, וכולם מדברים עליו.״

חשופה לבוקר חליפת־מכנסיים שחורה המורכבת ממכנסיים פרטיים של הלית, וממותנייה קצרצרה. את המותנייה לובשת הלית ללא דבר מתחתיה, וטוענת: „כך יותר מתאים ויותר נוח.״ זה יהיה לבוש־הבוקר שלה.

בגדי הנציגה

★ ★ ★

אורגאזמה עם מצלמה

אם לבעלה, הבמאי ז׳אק קטמור, יש חלק בהפיכתה לכוכבת, הרי לאביה יש, כנראה, חלק בהפיכתה למשוררת. בעוד שבועיים אפשר יהיה לקרוא את ספר שיריה הראשון, שנקרא עשרים וארבע.

24 הוא גם הגיל שלה. מישקלה הוא חמישים, ואילו הגובה שלה הוא מטר שב־עים ושתיים, ושנות נשואיה הן חמש. אבל כל המספרים הללו לא אומרים כלום. לדעות שלה ולהרגשות שלה אין קשר אליהם.

„זה לא בגלל הגיל,״ היא אומרת, „אבל אני חופשייה, תמיד הייתי. גם בבית אצלי יש אווירה חופשית, במובן הטוב של ה־מילה. יש לי יחס טבעי לגוף, ולבגדים, ול־כל דבר.״

כיוון שהמצלמה אוהבת אותה, הרי גם היא אוהבת את המצלמה: „כשמצלמים או־תי, אני מרגישה תחושה אירוטית. לפעמים המצלמה יכולה להביא אותי לאורגאזמה, כן, יש בזה מין נרקיסיזם, אני יודעת, אבל זוהי תחושה ממש פיזית.״

בכל זאת, היא לא לגמרי נרקיסיסטית. היא אוהבת את בעלה, והיא אוהבת את ה־חתולים שלה. היה לה אחד שקראו לו ספרדיקוב, בקיצור סיסי, והוא מת ביום האחרון של צילומי הסרט. עכשיו יש לה אחר, קלצ׳ניקוב, ג׳ינג׳י, חמוד. היא לא מח־זיקה יותר מאחד. היא לא מסוגלת לאהוב יותר מאחד. בכלל. לא רק בקשר לחתולים.

המשתוללת חליפת־מכנסיים בצבע בד־זהוב, שתוכננה על־ידי סלון **ביבה**, טובה לריקוד.

פראק גברי חליפת־מכנסיים מקטיפה לבנה, בסיגנון הפראק הגברי, שאף היא תוכננה בידי בעלה של הלית, הבמאי ז׳אק קטמור.

מיקרו=מיני שמלת מיקרו־מיני ארוגה, מקושטת בלוחיות ציבעוניות ומבריקות, וגבה חשוף עד לירכיים. הלית הביאה אותה מפריז.

כיוון החץ סרבל שחור, לכל אורכו, חץ לבן המסתיים ב... עם סרבל זה, שתוכנן בידי בעלה, תופיע הלית בבכורת מקרה אשה.

מה עושה יפה ירקוני למען המולדת • ז'ניה לבובנה — מ„רספוטין" ל„אטום באר" • האינטרסים המנוגדים של גילה ויענקלה אגמון • הבוהימה הולכת לנוח ב„עינבר" • מה יודעת אלן מבלגיה שהישראליות לא יודעות?

רובינזון: התיירות בפעולה

נשיקות לאומיות

יפה ירקוני היא לא סתם זמרת שלוש המלחמות. יפה היא נכס לאומי. עכשיו כבר יודעים את זה גם כל יהודי העולם, וכל אחד מהם בא לנשק את הכותל ואת יפה.

עם הכותל אין בעיות, באים ומנשקים. עם יפה זה יותר מסובך. צריך לבוא לעומאר כייאם, צריך לתרום משהו למולדת, כמו פסנתר לחיילים פצועים בתל־השומר, או סתם מזומנים לקרן הפנטומים.

מה יש, היא מוכרחה? יש גבול למה ש־אדם עושה למען המולדת.

הפעילות הזאת מתרחשת במטבח בעומאר כייאם. שליחים מביאים ליפה מתנות מהגו־לה, רקדני העם המופיעים גם הם במועדון נכנסים, בין ריקוד חסידי להורה חלוצית, כדי לנשק את ידה של יפה, לצידם של סתם עמך. והכל — לפני מצלמות התיירים.

ואחרי כל הפעילויות האלה עוד נשאר ליפה כוח לשיר שעתיים כל ערב, ולקפוץ מדי פעם לתעלה, לגולן, להופיע לפני החיילים.

ז'ניה לבובנה: חראשו גספודין

תחת - שמי מוסקבה

קובה פתח שוב מועדון לילה בשם אטום. אטום המחודש יהיה לא רק מועדון לילה, אלא גם מועדון יום, מפני שיהיה פתוח בבוקר ואילך, ויתבצעו בו מעשי חשפנות, (סטריפטיז בלעז) על ידי עלמות מכל העולם.

בקיצור, בילוי מאין כמוהו לשעות הבוקר.

בינתיים מתפשטת במועדון רק ליידי פלאם, רווקה ויאטנאמית המתגוררת על־פי רוב באי־טליה. לליידי פלאם אין כוח להתפשט כל היום, אז היא מתפשטת רק בערב.

חוץ מליידי פלאם מופיעה שם גם ז'ניה לבובנה. ז'ניה רק שרה ולא מורידה וכולם מרוצים מההסדר. הופעתה היא כך:

שני אקורדיוניסטים בגיל־העמידה פורצים לתוך המועדון, ובלהט נעורים מנגנים בשני קולות את תחת שמי מוסקווה. אחר כך הופך אחד האקורדיונים לכינור ומנגן את השלאגר ליבלבו אגס וגם תפוח, מה שהופך את האווי־רה לרוסית מספיק, ואז ז'ניה מתישבת על הבאר, המיקרופון ביד, ומתחילה לשיר.

אם אתם אוהבים קול צרוד, אז ז'ניה זה בדיוק בשבילכם, כי הקול שלה הוא הקול הכי צרוד מאז ימי לואי ארמסטרונג.

האחיר מלא רוסיות. חלגה, באללייקה, קוזאצ'וק, מוסקווה!!!!!

ז'ניה גם עושה חיינדעלאך למעריציה.

אך הקהל כבר חסר סבלנות. לא מעניין אותו קולטורה, מעניינת אותו הספה העומ־דת על הבמה, המכוסה בקטיפה אדומה.

„נו... למה מחכים? איפה הסטריפטיז? בשביל מה הספה, לדקורציה?"

אם אתם רוצים לדעת בשביל מה הספה, אז תלכו ותראו. אנו לא מוכנים לספר יותר.

יפה והלל במיטבח: „...ויבואו וינשקו..."

נערת-גוגו קירסטן: נמאס

הצרות התחילו מיד אחרי הופעת הבכורה של נירה עדי ואביבה פז בתכניתן החדשה שתיים בלילה.

צרה ראשונה אמרה: אתן נשואות?

צרה שניה אמרה: אתן עסוקות הלילה? וכו' וכו'.

עד שלנירה ואביבה נמאס. הן עזבו הכל, לא החליפו אפילו את בגד ההופעה הלבן וההדוק שלהן, לקחו את הכוריאוגרף משה

רומנטיקה לפני ביזנס

הכוכבת שתתה שמפניה. ידו של המפיק הידוע — והנשוי — חיבקה את כתפיה, ועיניו המעריצות לא משו מפניה אף לרגע. פיו לא פסק מללחוש באוזניה מחמאות ודברי עדנה:

את יפהפיה! את נהדרת! אני מת עליך!!!!! תשתי קצת שמפניה, טוב?

לידם ישבו יוסי בנאי ואשתו אילנה, שבאו לפאב לחגוג את הערב האחרון לפני נסיעתה של אילנה לאמריקה, עם להקתה של נועה אשכול.

אילנה הסתכלה במחזה בפליאה גדולה, אבל יוסי לא התרגש. הוא ידע שהמפיק מייצג את איגוד המפיקים והכוכבת את איגוד השחקנים, ושמה שמתרחש מול עיניו היא בסך־הכל פעולת ריכוך מוקדמת, לפני ישיבה גורלית בקשר לחתימת הסכם בין האיגודים.

בשעות הקטנות של הלילה נגמרו השמפניה והמחמאות. דמפיק והכוכבת איחלו לאילנה נסיעה טובה והלכו יחד לדירתו של המפיק.

אתם יכולים להוריד את החיוך הגבזי, מכיוון שהמפיק הוא יענקל'ה אגמון, והכוכבת היא גילה אלמגור. ולמרות האינטרס־ם המנוגדים של האיגודים שלהם, הם נשואים כבר מזמן.

אבל זה עוד לא אומר שלא צריך לרכך את היריב. מה שבטוח בטוח.

פרדי ובנאי: ויסקי לפני הנסיעה

האגמונים ובנאי: שמפניה לפני עיסקה

קולנוע

סרטים

הכל — כפול חמש

כסף נוצץ במיורקה (ארמון דוד; תל־אביב; איטליה—ספרד) מאז הקומדיה דל־ארטה אין דבר מצחיק יותר מאשר כפילים. אם אדם אחד בא הביתה ומדבר עם אשתו, וכעבור רגע נכנס אדם אחר, הדומה לו כשתי טיפות מים, והיא אומרת לו: „הרי כרגע דיברת איתי,” זה תמיד עובד. זה תמיד מצחיק.

עכשיו, אם מוחו הגאוני, המוכר לנו עוד מיהלומים נוצצים בריו, של אדוארד ג'י רובינסון ממציא חמישה כפילים לחמישה עובדי בנק, ועובדי הבנק נכבלים במרתף, וחמשת הכפילים מסתובבים חופשיים עם נשותיהם, מאהביהם של האמיתיים, ובעיקר בין שטרות הכסף שהם אחראים עליהם, יש כאן אינסוף אפשרויות של צחוק ומתח.

סבון וקוקה קולה

סרוונטס (גורדון, תל־אביב; ארצות־הברית—צרפת—ספרד) על חייו של סרוונטס אפשר לעשות סרט הרפתקות מרתק ומלא פעילות. הוא נלחם בדו־קרבים פרטיים, עם אויבים שונים. הוא יצא להילחם בתורכים ואיבד באחד הקרבות הנוראים את ידו. הוא נשבה על־ידי שודדי־ים, וכו' וכו'.

אפשר לעשות מזה סרט נהדר. בייחוד שהקולנוע יודע איך לביים קרבות עתיקים, והקרבות שבסרט מרהיבים ומשכנעים. אבל כשהוליווד מנסה לתאר לעצמה מה היו חיי הרוח של אותו גאון, יוצאים דברים מזעזעים. משפטים כמו: „האדם צריך להילחם ולמות למען החופש!” או: „האדם חייב להאמין במשהו.”

המיסכן הזה ישב וכתב אחת מיצירות־המופת הגדולות ביותר של כל הזמנים, והפרשנים של הוליווד שיחזרו לו אותה בנוסח סיסמאות הסבון וקוקה קולה.

דם ודמע

בלדה לאקדוחן (תמר, תל־אביב; איטליה) ברגע הראשון זה נראה כמו פארודיה על מערבון. כל היולברינרים של הוליווד לא יכולים היו להוציא מעיניהם מבטים דרמאטיים וממושכים כל כך, שליפות רבות משמעות כל כך, אנקות מוות פתטיות כל כך.

אחר־כך מתרגלים. יש המון פעולה. הפושעים כובשים את הבנק, הבנק מלא כסף, הקרבות מלאי הרוגים. הרדיפה של האיש המחפש אותם עקובה מדם. המון מכות. המון יריות.

כוכבים

מיהו נהג

מלבד הניה סוכר וקלוד ריש יש בסירטו של משה מזרחי, אורח לעונה המתה, עוד שני תפקידי־מישנה קטנים, נחמדים, מעניינים: נהג־משאית ורופא.

משה החליט למצוא את שני בעלי התפקידים הללו בארץ, אלא שזה לא היה פשוט, משום שהוא חיפש טיפוסים אמיתיים. לא שחקנים.

בין נהגי המשאיות האמיתיים די קשה למצוא אחד שנראה באמת כמו נהג משאית אמיתי לצורכי סרט, והוא חיפש אותו במקומות אחרים.

הוא חיפש עד שהוא ראה את עמוס קינן. זה התאים לו מכל הבחינות. מבחינת הצורה, המראה, האופי, ההתנהגות, הכל.

עמוס קינן אומנם התעניין אם אין איזה תפקיד יותר אינטלקטואלי בשבילו, תפקיד הרופא למשל, אבל הבמאי סירב.

את הרופא הוא חיפש בבתי־חולים ובאמת מצא אותו שם. רופא צעיר, מוכשר, וגם יפה, נוסף לכל. הרופא הסכים אומנם להיות במשך יומיים רופא בסרט, אבל הוא התעניין לדעת אם אין איזה תפקיד יותר מעניין בשבילו, כי בתור רופא הוא עובד 12 שעות ביום. תפקיד, למשל, של נהג משאית, בשביל הגיוון.

אבל הבמאי לא מחליף תפקידים. כל אחד נשאר במקומו.

אלן בפאב: כמו במכביה, רק ליהודים

לשתוק, בארבע שפות

אלן וייס היא בחורה מאוד סופיסטיקייטד, בכלל לא כמו הצבריות. היא יודעת לחייך בצרפתית, בגרמנית, באנגלית ובפלאמית, ומה שיותר מעניין — גם לשתוק בכל השפות הנ"ל.

אנחנו אישית מכירים לפחות כמה חתיכות ששיעור או שניים בחכמת השתיקה והחיוכים מפי אלן לא היו מזיקים להן. רק שבאותה הזדמנות היא עלולה להכניס להן גם כל מיני רעיונות לראש, מפני שאלן היא בחורה גזענית מאוד.

לא איכפת לה אם אתה קירח או ממושקף, כושי או קומוניסט. העיקר שתהיה יהודי, אחרת אין לך אצלה כל סיכוי.

בכלל, כל החיים שלה היא מחפשת יהודים. בהתחלה חיפשה בבריסל, עיר מגוריה. אחר־כך חיפשה בלונדון, בפאריס וכו', עד שבסוף עלה בליבה רעיון: למה לא לנסוע לישראל, איפה שיש הכי הרבה יהודים בבת־אחת, ולחסוך את כל השאלות ואי־הנעימויות.

(חשבתם פעם כמה זה מסובך לחדא אם מישהו באמת יהודי?)

מייד כשהגיעה לישראל, פתחה בחיפושים.

חיפשה בבריכת השחייה בהילטון. חיפשה בפאב של פרדריקה, וחיפשה בעוד מוסדות שבאופנה, איפה שיהודים כשרים למהדרין נוהגים להצטופף.

פה ושם מצאה אלן יהודי או שניים, אבל אנחנו לא רכלנים, אז נספר לכם רק שאלן עוד לא מצאה את אביר חלומותיה, ותעשו מה שאתם מבינים.

איך לנוח בארץ מבלי להתאמץ בכלל

שחוץ מזה שהן רקדניות יוצאות מהכלל, הן גם חתיכות לא נורמליות. וחוץ מזה שהן חתיכות, הן לבשו עדיין את בגד ההרפעה הלבן שלהן, המעורר מיד בבנאדם את היצר הרע.

אפילו נערות הגוגו השבדיות קירסטן ומרגרט היו מרוצות מהסידור, מפני שאצלן ריקוד זה פרנסה ולא הובי. חוץ מזה נמאס להן מישראל ובכלל.

אביבה פז ונירה עדי: לנוח מהצרות

רומנו, וברחו לדיסקוטק עינבר כדי לנוח.

מיד אחרי שסירטם של ז'ק והלית קטמור מקרה אישה התקבל לפסטיבל ונציה, התחיל הטלפון שלהם לצלצל בלי הפסקה. עד שנמאס להם, והם עזבו הכל וברחו לדיסקוטק עינבר כדי לנוח.

ואז התחילה המסיבה.

ז'ק והלית שתו לחיי אביבה ונירה. אביבה ונירה שתו לחיי ז'ק והלית, אחר כך שתו לחיי עוד כל מיני אישים, מוסדות ואירועים. עד שאביבה אמרה להלית: נראה אם יש לך אומץ להופיע בפסטיבל בבגד שקוף. הלית לא נשארה חייבת: נראה אם לך ולנירה יש אומץ להופיע עכשיו, כאן בדיסקוטק, בתור נערות גוגו.

עוד לא הספיקה לגמור את המשפט, ונירה ואביבה עלו על הדוכנים של נערות הגוגו, והראו מה זה שייק בביצוע מיקצועי על באמת.

הקהל המרותק לא נתן להן לרדת

ומהטלפון: ז'ק והלית

במדינה

(המשך מעמוד 19)

את הכל, בין אריה פרוספר לבין גדולי אילי־הסרטים של צרפת.

כך קיימים כל הסיכויים להתגשמות ח־לומו של הצייר הישראלי שהפך קולנוען, ושהקו־פרודוקציה הישראלית—צרפתית שלו תיהפך למציאות עוד השנה.

אלא שאריה פרוספר אינו ממהר. „קיבל־תי השנה עזרה של אלפיים לירות ממשרד המיסחר והתעשייה בישראל," הוא הסביר. „אחרים מקללים את השלטונות. לי הם עזרו. על כן, בטרם אצא לעבוד בחו״ל — אנסה לעבוד לבדי בישראל. זוהי חובת־כבוד שאקיים — בתנאי שיתנו לי."

קרית גת

הבית המתמוטט

בשדרות סיני, השדרה החדישה של קר־יית־גת, עומד בית בן ארבע קומות, שדייריו חיים בו בפחד מתמיד — הפחד פן יתמוטט עליהם לפתע חדר־המדרגות. הגברים היוצ־אים בבוקר לעבודתם, אינם בטוחים אם יע־מוד עדיין הבניין על תילו כאשר יחזרו לעת ערב, והאמהות הצעירות חוששות ל־הרשות לילדיהן לצאת לבד מהדירות. הסד־קים בקירות הולכים ומתרחבים מדי יום, ומומחי המועצה המקומית קבעו כי סכנת־נפשות לגור בבניין. למרות זאת, לא נטשו הדיירים את המיבנה המסוכן. הסיבה: חב־רת עמידר, שהיא בעלת הבית, סבורה שהע־ברתם של הדיירים מן הבית הפגום, חייבת להיעשות על חשבונם.

מנסים לקבור. הבניין האומלל ניבנה על־ידי משרד השיכון, הקבלן היתה חברת סולל בונה, והבניין נמסר על־ידי עמידר ל־תושביו, זוגות צעירים כולם, ב־1967. כבר חודשים ספורים לאחר מכן החלו מופיעים סדקים בקירות ובתקרות. לאחרונה החל ה־בניין לשקוע, דבר שהרחיב את הסדקים.

לפני זמן קצר התאספו תשע משפחות הדיירים במשרדו של מנהל עמידר בקריית־גת, אריה דרוזנין, כדי לתבוע את חיסול הסיוט שבו הם חיים קרוב לשנתיים. ב־פגישה הוברר, כי עמידר מוכנה להשתתף בסך אלף ל״י לכל משפחה, אינה מוכנה כלל לפצותם על כל השיפוצים שעשו ב־דירותיהם, ומה שעוד יותר חמור — גם לא להכיר בתשלומי המשכנתה שאותה שילמו ה־דיירים מיום כניסתם. „לא רק שעמידר נתנה לנו בית מסוכן לגור בו," טענו ה־שכנים, „היא עוד רוצה להרוויח עלינו מ־זה." שכן, עמידר מוכנה להכיר בתשלומי המשכנתה כתשלומים של שכר־דירה.

התלוננו הדיירים הממורמרים: „לוא היה הבית נבנה על־ידי קבלן פרטי, היו המוע־צה המקומית ושאר המוסדות האחראים מקי־מים שערורייה שלמה. היינו זוכים לקבל פיצויים מלאים, לא רק על הכספים שהש־קענו בבית, אלא גם על הסבל שנגרם לנו. אבל בגלל שזה עמידר, אין מי שידאג לנו. ולא רק זה — אפילו מנסים להשתיק את כל העניין ולקבור אותו."

הווי

משפחות

מרובות ציפורים

מבקר הכרטיסים, בגן החיות התנ״כי ב־ירושלים, חשב שהוא חולם. התור הארוך שהתמשך לפני הכניסה עלה על כל מה שראו עיניו במשך שנים. עשרות גברים, נשים ו־טף הצטופפו בהמולה, משתוקקים להיכנס.

אך שמחתו של מבקר הכרטיסים לא אר־כה. שכן איש מההמונים הצוהלים לא הגיש לו כרטיס כניסה. במקום זה, שלפו כולם תעודות־זהות, נכנסו בלי לקנות כרטיסים.

לא רגשי נחיתות. היתה זו תוצאה בלתי־צפוייה במיקצת של מיבצע פירסומת שיזם גן החיות התנ״כי. המהלת הגן פיר־סמה כי היא תאפשר כניסה חופשית לגן, לכל מי ששם משפחתו הוא כשמה של חיה או עוף. השמועה עשתה לה כנפיים, הגיעה גם למזרח ירושלים, שם שמעו עליה שתי משפחות — אחת בשם עצפור (ציפור דרור) והשנייה ח׳ארוף (כבש).

כך התייצבו יום אחד משפחות הכבשים והדרורים בשער הגן, כשהן במלוא חילן ואיש לא נעדר מכל בני המשפחות.

חייך בעליזות אחד מבני משפחת אל־ח׳ארוף: „תמיד היו לי רגשי נחיתות בגלל השם שלנו. אבל היום אני מתגאה בו. זה כבוד גדול להיכנס חינם בגלל השם שלך."

כיצד שומרים על בגד הים?

בגדי הים והחוף נוטים להת־קשות ולדהות כתוצאה מהשפע־תם המזיקה של מי־ים, שמש, וחמרי החיטוי שבבריכות. כביסה קלה במים קרים ו„טקסטיל שמפו" תשמור על גמישותם וצבעיהם של בגדי הים והחוף. „טקסטיל שמפו" מוציא את שיירי המלח וחמרי החיטוי, ומאריך את חיי בגד הים.

המפיצים חב׳ נוריב בע״מ
מוצרם ביח״ר נקה בע״מ

חזרת מהחופש,

תן את הסרטים הצבעוניים שלך ל„פוטו־ברנר" לפיתוח!!! אנו עובדים רק עם המעבדות הגדו־לות והטובות ביותר בארץ! אח־רי הצלחה גדולה עם מכשירי הבזק AGFA.16A קיבלנו כבלע־דיים את הדגם החזק AGFA20A!!

פוטו ברנר

תיאטרון ג׳אז

עם להקת המחול ג׳אז „בלו נוטס"

בהשתתפות הרקדנים יעקב סלו־מון, ברוריה בת־אל, וולי גבלר, שמעון לוי. אמנים אור־חים: הזמר ציון יקר, הגיטריסט אברהם פרלמוטר.

תזמורת ג׳אז בלו כוריאוגרפיה ובימוי שמעון לוי.

פרטים במודעות.

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

רחל מרחלת על כל העולם

הגבר השלישי

האם זה נכון או לא נכון ש**דליה לביא** עומדת להתחתן עם **מנחם גפן**? ואם זה נכון, אז למה? חסרים כבר גב־רים להתחתן איתם? ואם זה לא נכון, אז למה כולם אומרים? בקיצור, יש הרבה שאלות.

כל הבעיות מתחילות מהנשואין הנוכ־חיים של דליה לביא, שלא הולכים כל־כך כמו שצריכים ללכת נשואין.

כשדליה עזבה את בעלה הראשון **ג'ראר** כדי להתחתן עם **ג'ון סוליבאן**, שהיה יותר מהחוגים שלה, ומהמיקצוע שלה, היא לא ידעה במה בדיוק כוחו.

היה ידוע שהוא כותב הרבה תסריטים, והיה ידוע שהוא בקשרים מצויינים עם **ליז טיילור** ו**ריצ'ארד ברטון**. לפי זה אפשר היה להניח, בעזרת הגיון בסיסי ופשוט, שבקרוב יעשה סרט שלו עם הזוג המהולל, ואחרי זה הוא יכתוב עוד תס־ריטים, ויעשו מהם עוד סרטים, והכל יהיה ורוד ויפה.

ברור שהיא לא התחתנה איתו בגלל זה. היא התחתנה איתו בגלל האהבה, אבל גם אהבה צריכה להתפרנס ממשהו, ובמיקרה הזה היא היתה צריכה להתפרנס מהתסרי־טים הללו.

הם התחתנו, לאחר משפט גירושין סנסצ־יוני של סוליבאן, ודליה התחילה לעבוד בסרט אחרי סרט. אף אחד מהם אומנם לא היה משהו בינלאומי באופן מיוחד, אבל הם הכניסו הרבה כסף והרבה זוהר.

וכל הזמן הזה ישב הבעל וכתב תסרי־טים, בתקוה שייהפכו במשך הזמן לסרטים, כי כך דרכם של תסריטים.

אלא שלא זו היתה הדרך של תסריטין של ג'ון סוליבאן. הם לא הפכו לסרטים. ובינתיים ההוצאות היו רבות, חיי־הזוהר של דליה לביא עלו הרבה כסף: הבתים המפוארים, הנסיעות, היציאות בחברה. היא פירנסה את אמה ואת אחיה, והוא פירנס את גרושתו ואת ילדיו, והכל מהכסף שלה ומהתקוות שלו.

אבל התקוות התבדו, התסריטים שלו לא נמכרו. אומנם הנשואין הללו היו נשואי־אהבה טהורים, אבל כשהפרנסה לא פיר־נסה אותם — קשה היה לאהבה להחזיק אותם.

הם נפרדו. הוא היה מוכרח להרויח כסף והוא חזר לעבודתו הקודמת, עבודת „קס־קדר", האיש המבצע את התפקידים המסוכ־נים בסירטי הפעולה, כמו נפילות מסוסים, קפיצות מבתים בוערים, וכו'.

בינתיים הגיע ללונדון מנחם גפן. למנחם גפן אין בעיות פרנסה, הוא מצייר. אבל לא בזה היה העניין, כמובן. הוא הגיע ללונדון כש**חיים טופול** היה שם ועוד ישראלים, וכולם נקשרו האחד אל השני, ודליה התלהבה מהחזרה אל השפה העברית ואל החיים הישראליים. גם כשכל הישרא־לים עזבו, מנחם גפן עוד נשאר, והשניים מסתובבים בג'ינס, באופן חופשי, מבלים איך שהם רוצים ועושים מה שהם רוצים. והעיקר: הוא צייר פורטרט־ענק שלה, אותו הציג בתערוכה בתל־אביב, וסירב למכרו בכל מחיר.

בין השניים לא מדובר על חתונה, אבל אם דליה רוצה להתגרש מבעלה הנוכחי, היא צריכה או לחכות שלוש שנים מיום ה־חתונה, או להוכיח לבית־המשפט שיש גבר שלישי בחייה. לכן הועלה הרעיון שמנחם גפן ישמש כגבר השלישי, ומנחם גפן מוכן תמיד לעשות שירות לידידים.

דליה

חתונה בבוהמה

שוש בן אשתמוע, כפי שאתם מבי־נים בוודאי מהשם שלה, היא ציירת. בשע־תו היא היתה כימעט נשואה, אבל יצאה בשלום ברגע האחרון, והפכה לרווקה מבו־קשת במרחבי דיזינגוף.

המבקש הכי חזק שלה הוא הזמר **דני בן ישראל**. דני היה בשעתו נשוי — לא כימעט, אלא ממש — ויצא מזה כשהוא גרוש על כל הראש.

אז דני ביקש, ביקש, עד ששוש לקחה

שוש מציירת

אותו ברצינות. כל־כך ברצינות, שעוד שבו־עיים, אם ירצה השם, יתייצבו השניים מת־חת לחופה. מאחר שדני הוא דני, ושוש היא שוש, ברור שהחלטתם זו גרמה ללא מעט לבבות בוהמיים שבורים בסביבה.

אבל נגד זה באמת אין מה לעשות. אז דני ושוש מסתובבים עם הראש בעננים, ומתכננים לליל־חתונתם הילולה רצינית, ש־תימשך 24 שעות רצופות.

האף של ברבורה והידידה של אבי

„כל מה שיש ל**ברברה סטרייסנד** יש גם לי," אומרת **אסתר עופרים**, „חוץ מהאף." והיא מתכוננת להוכיח את זה.

היא הגיעה ללונדון יחידה, פעילה, ומ־לאת שאיפות. היא מופיעה ללא הפסק במ־קומות שונים, והיא מעיינת בהרבה חוזים המוצעים לה.

בזמן האחרון גם דובר בחוגים שונים על כך שתופיע לצידו של **יהורם גאון** בקאזאבלן שיוצג בלונדון.

בינתיים משפר בעלה, **אבי עופרים**, את מראהו החיצוני. בגדיו ושערותיו הול־כים ומתרחבים, וגופו הולך ומתקצר, והוא מסתובב בגרמניה עם ידידתו **איריס ברי־גן** ללא שום עבודה מיוחדת.

בכל אופן המצב הזה מוצא חן בעיני שניהם, והם לא מתכוננים להתגרש. „כש־יהיה צורך, נתגרש," אומרת אסתר, „לעת עתה טוב לי ככה."

מה שבטוח זה שהיא לא בודדה. ידידה הטוב **עדי סמל** נמצא איתה, דואג לה, מלווה אותה, ומארח לה לחברה.

תחי המלכה

כשבאונייה „קווין אנה מאריה" נער־כו הבחירות למלכת האונייה, היה ברור ש**טלי פרידמן**, מלכת המים של שנת 69' תיבחר. ואכן היא נבחרה.

לא שלא היו שם מועמדות אחרות, בעלות יופי והופעה מרשימים — אלא שטלי זו טלי, ועם הנתונים שלה — היה ברור מראש לאן הולכים העניינים.

מה גם שרוב המתחרות האחרות היו עסוקות בעוד כמה עיסוקים כנהוג ב־אוניית־נוסעים — פרט לרצון להיבחר למלכת האונייה.

ואצל טלי זה עיסוק ראשון במעלה.

היא מלכה על האונייה עד שהאונייה הגיעה לניו־יורק, ובמשך שלושת הש־בועות של הטיול הגיעו אליה חמש הצ־עות מלכותיות לנשואין מלכותיים, מ־תושבי האונייה.

זה לא כלום, לעומת מה שהוצע לה בארצות־הברית. לאחר ההופעה שלה ב־טלוויזיה האמריקאית כנציגת הנוער ה־ישראלי, היא קיבלה שלושה מכתבים שהבטיחו לה נשואין מאושרים עם הר־בה מיליונים. וגם זה לא כלום, לעומת האמא שבאה אליה עם תמונת בנה, והתמונה של האבא שלו, והיתה מוכנה לתת את הבן. טלי אמרה תודה, לא.

היא השיבה את כל ההצעות לחיק בעליהן והיא תגיע ארצה לקראת השני

בגלל הגיל

מאז ש**דויד אבידן** היה בן 17 נשארה לו האהבה לבנות הגיל הזה. מדי פעם הוא מגלה אותן — בבתי הספר, בתנועות הנו־ער, בדיסקוטקים — פורש לפניהן את חיי הרוח העשירים שלו, וכשהן מתבגרות ומת־חילות להבין אותם, הן עוזבות אותו.

את בת ה־17 האחרונה הוא גילה בגימ־נסיה. במשך שבועיים הוא השפיע עליה שירה וספרות והגות, ואחרי שבועיים היא חזרה לכיתה, וכל הבנות הסקרניות הסתו־בבו סביבה כדי לדעת איך זה היה, וכל מה שהיא אמרה היה:

„אל תשאלו איזו מין חוויה אינטלקטו־

הנידון

(המשך מעמוד 11)
כמונו, רצתה מפ״ם לדעת את האמת על שלוחות מסויימות של ממשלת בן־גוריון, רצינו לדעת מה עושים ראשי המדינה ב־שמנו, כדי להיאבק על דמותה.

היה זה אחד מסימני־ההיכר של מישטר בן־גוריון, שמפלגה ביט־חונית מובהקת כמו מפ״ם, שכללה אז את כל אלופי הפלמ״ח ומר־בית ההתיישבות העובדת, ראתה צורך להוסיף מידע פרטי משלה.

★ ★ ★

בניגוד למפ״ם, הסקנו אז מסקנות ממה שנודע לנו.

אנחנו הכרזנו מלחמה על איסר הראל. המצאנו את המושג „מנג־גנון החושך". ניהלנו מערכה של שנים רבות לגילוי מעשיו.

לא התנגדנו לקיום מוסד יעיל למלחמה בריגול. אבל תבענו לשים קץ לריגול המפ־לגתי והפוליטי כלפי פנים. חשפנו את ה־שימוש בסיסמות ביטחוניות למטרות מפ־לגתיות ופרטיות — תופעה שהדבקנו לה את המונח „ביטחוניזם".

בשעה שבן־גוריון הכחיש את עצם קיומו של שרות־הביטחון,

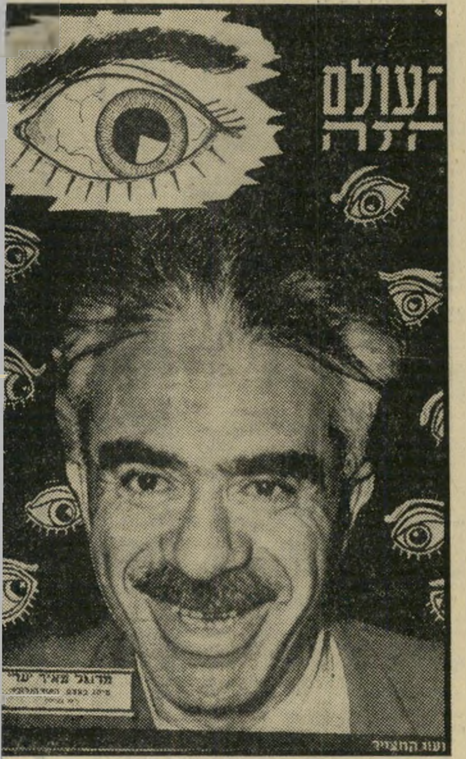

יערי בשער „העולם הזה" בשבוע הטמנת המיקרופון

תבענו לתת לו מעמד רשמי, להטיל עליו פיקוח דמוקרטי, לפרסם את שם האיש העומד בראשו, כדי שיישא באחריות של ממש.

מערכה זו, שבה עמדנו לגמרי לבדנו, היתה מסוכנת, והיא עלתה לנו ביוקר. עד היום לא ברור מי הטמין שלוש פצצות במשרדינו, ששתיים מהן התפוצצו ופצעו עובדים. לא ברור מי תקף באלות את שלום כהן ואותי בחשכת לילה, ושבר את עצ־מותינו. לא ברור מי ציווה לבצע את פעו־לות ההאזנה, הבילוש והעיקוב, שאנחנו סבלנו מהן במשך זמן רב.

אולם אין ביטחון כזה לגבי משה דיין. הוא היה, מאז 1954, איש מרכזי ב־מישטרם של בן־גוריון ואיסר.

איסר עצמו טוען, שהוא סולל כיום את הדרך בפני דיין. רשימת ממשיכי רפ״י הוקמה בגלוי, כדי לשמש קרש־קפיצה לדיין.

הממשיכים דוגלים בפולחן־האי־שיות של דיין, העולה כבר עתה על פולחן־האישיות של בן־גוריון.

הם מתגאים עתה במיבצעי הבילוש שלהם בתקופה ההיא, ואינם מסתירים את תקוותם כי אותה תקופה תתחדש במלוא זוהרה.

בשבוע שעבר הסתייג דיין, בשפה רפה, מדבריו של הראל על „הסתאבות" הממש־לה — שדיין עצמו הוא חבר בה.

אבל הוא לא הסתייג אף במילה אחת מגילוייו של הראל בשטח הבילוש.

זה מעורר למחשבה.

יותר מזה: זה די מפחיד.

1 מתוך 29

זהו רק אחד מתוך המבחר העשיר של 29 תנורים וכיריים ש„פזגז" מעמידה לרשותך, גברתי. 29 תנורים וכיריים — כולם מובחרים... כולם משוכללים ומעוצבים לפי מיטב הסגנון המודרני ומירב הטעם הטוב.
בחנויות „פזגז" בכל רחבי הארץ תוכלי לראות ולהתפעל ממבחר רב־גווני של תנורים וכיריים המותאמים לכל גודל משפחה... לכל גודל מטבח... לכל תקציב... בקרי בחנות „פזגז" ותראי במו עיניך!
איכות מעולה, שירות יעיל ואספקה דייקנית מוכיחים כי

על PAZGAS פזגז יכולים לסמוך!

בינג־ליניאל

גימנסיה ריאלית

הרשמה לשנת הלימודים תש"ל לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב

תיכון עיוני במגמות	תיכון מקצועי במגמות	לבורנטים כימיים
הומניסטית ריאלית	רדיו־אלקטרוניקה טלויזיה - תעופה	גרפיקה-שרטוט ציור אופנה פקידות

כולל הכנה לבחינות הבגרות הנערכות על־ידי משרד החינוך
הוראה על־ידי מורים אקדמאיים בעלי נסיון ✱ סטיפנדיות

פרטים, הרשמה, 8־5, 1־9	תל־אביב	חיפה	רמת־גן	בת־ים	חולון	פתח־תקוה	ב"ב
	ברנר 17 מפנת אלנבי 55	שמריהו לוין 30	ביאליק 42	רוטשילד 33 ע"י המצבה	סוקולוב 56	בר־כוכבא 1	חברון 22 מפנת מודיעין 77 ר"ג

המין כשר - גם ללא אהבה

הרווקה הישראלית מאמינה, בדרך כלל, ב„סטאנדארד הכפול" המפורסם, לפיו קיים מוסר שונה לו ולה: לרווק העליז מותר לקיים יחסי־מין לשמם, עם כל נערה המוצאת חן בעיניו. הרווקה, לעומת זאת, חייבת להיות עליזה פחות. אם תנהג גם היא כמו גבר, תקיים יחסי־מין רק בגלל שזה מוצא־חן בעיניה — תהיה זו התנהגות בלתי־מוסרית.

מדוע קיים מוסר כפול כזה? מדוע מותר לגבר מה שאסור לאשה? ולהיפך — מדוע אסור לאשה מה שמותר לגבר? פסיכולוגית־המחקר הירושלמית, דורה לב, יוצאת בכתבתה בהתקפה מוחצת על דיעה זו. אין היא טוענת שהרווקה הישראלית צריכה להיות הוללת. היא רק קובעת, שכאשר מוצא בחור חן בעיניה, והיא נמשכת אליו מבחינה גופנית — אין שום סיבה שהיא תפתח רגשי־אשמה בגלל זה.

מותר! מותר! מותר!

מאת
דורה לב

האם גם את מאמינה — ככה, את יודעת, חצי מאמינה, חצי לא — שיחסי־מין הם כשרים רק כאשר הם כרוכים באהבה?

כל הסיכויים שכן.

כי, במציאות של היום, מעטות הישראליות שהצליחו להימלט משטיפת־המוח הזו, שיעבדה את רוב בנות המאה־העשרים בתרבות המערב.

שטיפת המוח — הטוענת שיחסי־מין בין בני־זוג שאינם אוהבים אחת את השני — פסולים.

תוצאת השטיפה: את רוכשת לעצמך רגשי־אשמה מיותרים, מאבקים פנימיים — ומאבדת את הכושר ליהנות מהפעילות הפיזית הנהדרת ביותר בחייך.

אני רוצה לקבוע ברורות: הכריכה הזו יחד, של אהבה כתנאי הכרחי למין, היא שטות, פשע ואסון! אני מקווה כי ברור לך, שאין לי שום דבר נגד יחסי מין מתוך אהבה: אין לי שום דבר נגד התמזגות נפשית. אין לי שום דבר נגד אשה ובעלה האוהבים אחת את השני ומקיימים יחסי־מין. אדרבה: אני חושבת שזה נפלא — כשזה קורה.

סופיסטיקייטד? — קדחת

הצרה היא רק, שזה לא קורה לעיתים תכופות מספיק.

מה שקורה יותר, זה שאת עשויה להיות מעוניינת להיכנס עם גבר למיטה — אף מבלי שתאהבי אותו. רוצה — אבל פוחדת.

זהו פחד מיותר: הבילוי במיטה אינו זקוק להצדקה מבחוץ.

הגישה האבסורדית הזו ליחסי המין היא המשך ישיר של הגישה הויקטוריאנית. כן — עדיין היום, בשליש האחרון של המאה העשרים.

הגישה הויקטוריאנית — שהיתה בעצם הגישה גם בכל דורות העבר, מאז תחילת הנצרות — יצאה מהנחה שהמין מלוכלך, ויש להימנע ממנו ככל האפשר. הטענה הזו קשורה בהשקפה מסויימת מאוד על חיי האדם, ויש לה מטרה מסויימת מאוד: ליצור באדם רגשי־אשמה — וכך לשעבד אותו: למלך, לכנסיה, לפיאודל — בקיצור, למימסד. אבל זה שייך כבר לתחום הפילוסופיה, לא הפסיכולוגיה, ולפיכך נניח לזה.

העיקר הוא: אם המין מלוכלך — אז צריך להסתיר אותו, להגביל אותו רק לחיי הנישואין, ששם אין ברירה. אבל גם אז יש להיזהר — חס וחלילה — שלא ליהנות ממנו.

יסודותיה של הגישה הזו — נשארו עד היום.

או, כן, היום כולנו כבר סופיסטיקייטד, כולנו כבר יודעות שיחסי־מין לפני הנישואין — או אחריהם — לא יביאו עלינו את אש־הגיהנום, זה, לפחות, כבר מובן מאליו היום לכל — מלבד אולי לאפיפיור, שהחליט לאסור את הגלולה.

אבל המהפכה המינית המפורסמת של המאה העשרים עשתה עבודה שיטחית מאוד: היא רק החליפה את צורת הכבלים שבהן היית נתונה, לא שיחררה אותך באופן סופי מהם.

היא הירשתה לך אומנם לקיים יחסי־מין גם כשאת לא נשואה — אך הטילה עלייך עול חדש: יחסי־מין — רק כשאת אוהבת את בן־זוגך.

הנחת־היסוד לא נשתנתה: המין לשמו — פסול. אסור לך ליהנות מיחסי־מין, רק בגלל שאת אוהבת את זה. אם המין לא עטוף בצעיף של אהבה — את לא בסדר, עליך להרגיש אשמה וזולה.

תאווה פיזית טהורה

כקודמו, גם הפוריטניזם החדש הזה השתלט בתרבות המערב כמו מגיפה — בין היתר, בעזרתה האדיבה של תעשיית החלומות של הוליווד, שהיא האמצעי היעיל והמשפיע ביותר שנולד אי־פעם לשטיפת־מוח המונית.

התוצאה: כשמתחשק לך להתעלס עם גבר — סתם תאווה פיזית טהורה, ללא אהבה — את מנסה להתנגד לזה. ברוב המיקרים, היצר המיני שלך מנצח את המוסר המסולף. הוא מסוגל לנצח אפילו מוסר אמיתי, בינינו לבין עצמנו. ואז את יוצאת מההרפתקה מלאת רגשי חרטה ואשם. ומה שלא פחות גרוע — רגשות אלו גם הפריעו לך ליהנות מן המיפגש.

לא, חביבתי — זהו סבל מיותר ואשמת־שווא: המין איננו זקוק להצדקה מבחוץ. לא להצדקת הרבי — ולא להצדקת יושבת־ראש מועצת־הפועלות. הוא יכול לבוא עטוף באהבה — ובכל זאת להיות מכוער ועלוב. והוא יכול להיות גדול ונהדר — גם בלי אהבה.

זה תלוי רק בך.

האופנאים שלנו על אופנת אירופה

שיגעון מוחלט, טוטאלי ומתפרע — זהו הקו המאפיין את תצוגת אופנת־הסתיו, שנערכה זה עתה בפאריז. נראה שהסיסמה הפעם היתה: „הכל הולך!" ואכן, מה לא הלך שם? אומנם בלטה הנטייה בין האופנאים, בייחוד מצד איב סן־לורן, לרדת לכיוון המקסי, אך לא היה זה בפירוש הקו היחיד. בנוסף למקסי כללו היצירות גם מידי, מיני, מיקרו־מיני — ומעל החגורה אפילו חזות חשופים לחלוטין. הישראלית התמימה שניסתה לנחש מה ילבשו חברותיה ההדורות בסתיו הקרוב — נותרת פעורת־פה ומטושטשת־מוחין נוכח ההתפרעות הססגונית והנהדרת הזו. מה חושבים על כך בעלי מיקצוע — האופנאים הישראליים?

★ גדעון אוברזון:

הקו הכללי באופנת־הסתיו של אירופה הוא — חוסר קו כללי, ובמקומו כמה קווים מתנגדים. לדעתי, אופנת המקסי לא תתקבל יפה, כי היא מוסיפה לגיל האשה. אופנת המכנסיים, לעומת זאת, תלך יפה.

★ ג'רי מליק:

כללית, אופנת הסתיו יפה מאוד. יש לציין את העוז שגילה סן־לורן, שיצא עם המקסי. הוא היחידי שהעז לרדת כל־כך נמוך. כל האחרים משחקים עם אורך השמלות למעלה ולמטה, אך איש מהם לא הלך עד הסוף — למטה. לישראליות אין עדיין צורך לדאוג בקשר למקסי, כי יחלפו עוד כמה שנים עד שהיא תגיע אלינו.

כלה שימלת־חופה של מיה פונסאגריב חיקי סיאל. הצעיף מגיע עד כף־הרגל. מתחת לצעיף חצאית־מיני טופ־לס.

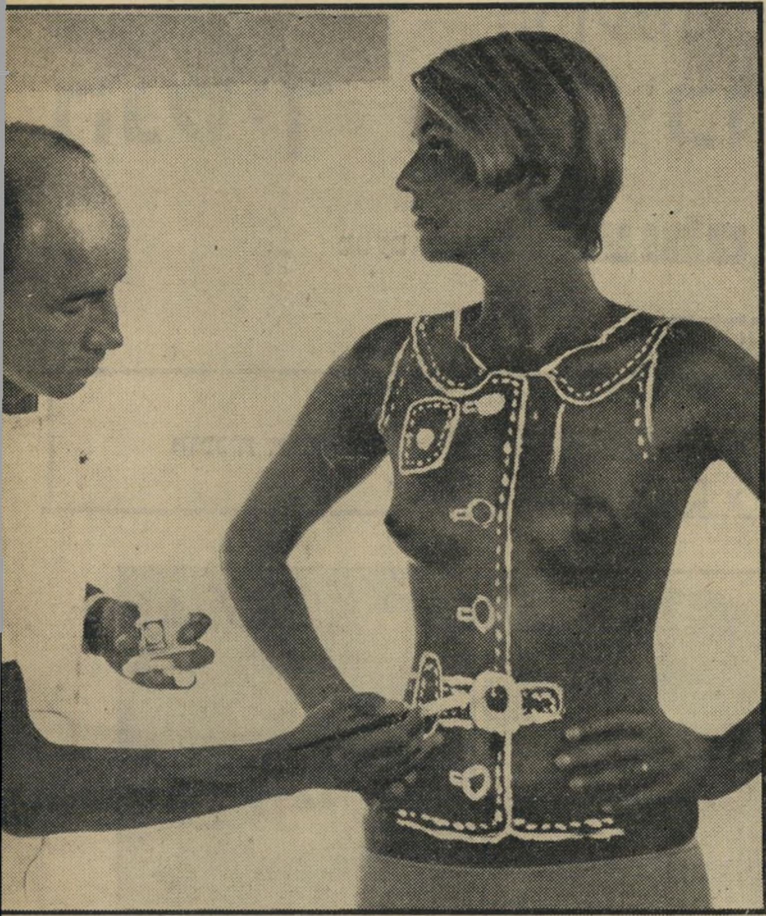

הקדמה אינטימית... — מה הגיוני יותר, כאשר תופרים חליפה לאשה מאשר לתכנן אותה על גופה העירום? בהג־יון מופשט זה נקט קורג׳. בתמונה: קוי הבגד מצויירים על חולצת פלסטיק, הנצמדת לגוף.

...לשמלה הדוקה התוצאה — בגד העוטף בדייקנות את קוי הגוף, ויחד עם זאת אינו כובל את תנועותיו. הרעיון העיקרי בשיטה זו הוא ללבוש אף חליפות מפוארות ללא חזייה, מבלי שאיש יבחין בכך.

אירופה השתגעה!

★ מירי שפיר, אופנאית „כל־בו שלום":

מאחר שמצד אחד לא ניתן לקצר עוד יותר את המיני, ולעומת זאת יש הכרח ב־חידוש כלשהו, נראה לי שהפשרה שתתקבל השנה תהיה: חצאית או שימלה קצרה — ומעליה מעיל מקסי. תהיה זו תשלובת מאד מעניינת: חצאית מיני, מגפיים גבוהים, ו־מעיל מקסי. בשמלות מקסי אינני מאמינה לעונה זו. אבל אם מעיל המקסי יתקבל, הרי שבעונה הבאה הוא ישפיע גם על השמלות, והן תתארכנה בעיקבותיו. בדיוק כדוגמת ה־מראה החשוף: בעונה שעברה היו עדיין חול־צות שקופות דבר נדיר למדי. בעונה הנוכ־חית הן תהיינה הרבה יותר מקובלות.

★ אבנר צנטנר, מבעלי „אלד":

איני מאמין במקסי. זה לא מתאים לשנות ה־70. לדעתי, גם סן־לורן בעצמו אינו מא־מין בו. זה נועד רק למשוך תשומת־לב ו־כותרות, כדי שבעזרתם יימכרו הדגמים ה־יותר נורמליים. למעשה התחיל כל המקסי כקונטרה למיני שהגיע מאנגליה.

אולם חוץ מזה, אופנתו של סן־לורן מאוד הגיונית ומתאימה. בכלל, במבט ראשון נר־אית כל האופנה הפאריזאית מבולבלת, אך כשמתרגמים זאת, מתברר שזה פראקטי מאד ורב־גוני ביותר, כי האשה המודרנית זקוקה אכן לבגדים רב־גוניים, לשימושים שונים.

דיור שימלת־ערב מקסי של דיור. ב־חולצה השקופה דוכסן, המאפשר לגברת להחליט על עומק המחשוף הרצוי לה.

לא מת המיני למרות שהמקסי כבש מקום נכבד בתצוגה, לא חלף עדיין המיני מה־עולם. שימלת מיני בשחור או בלבן, מאופיינת בפשטותה הקלאסית.

אף לא המיקרו לא רק המיני זכה לייצוג — גם המיקרו־מיני ימשיך להלהיב גברים. בתמונה: יצירת מיקרו מעור שחור, עם חלונות עגולים מסביב.

המועמדים הסופיים לכתר

הנסיך והנסיכה של ישראל 1969

מטעם מערכת **העולם הזה** ויצרני קוקה-קולה

ובחסות מר **אברהם קריניצי**, ראש עיריית רמת-גן

הבחירה תתקיים ביום רביעי זה, 20.8.69, ב-5 אחה"צ בפארק הלאומי ברמת-גן

חוכנית אמנותית: **אילן ואילנית ★ רבקה זוהר ★ אריק מחקה החיות ★ הודיני הקוסם ★ תזמורת הנוער של רמת-גן ★**

שירית אשכנזי, 3½
חדרה

מיכאל גוסטב, 3
תל-אביב

אריאלה ברכה, 4
חיפה

חיה רזניק, 4
מטולה

זהבית אדמון, 4
יהוד

יוסף גזי, 4
חולון

מגי אביטל, 4
טבריה

יובל עילם, 5
הרצליה

ליאת שפייזר, 4
פתח-תקווה

דורית קידר, 5
תל-אביב

דני גורטלר, 4
רמת-גן

שלומית ענטר, 4½
גבעתיים

ניר הראל, 3
חיפה

אורית זיתוני, 4½
תל-אביב

דורית דים, 5
בת־ים

דניאל ירון, 3
בית־שאן

שרון פינק, 5
חולון

גדי צפריר, 4
ירושלים

אלה שיין, 4
שריד

עדית הלנברג, 4
ירושלים

שלום עפר, 4
רמת החייל

דפנה שטרוסברג, 4
חיפה

איל לבנת, 4
פתח־תקווה

נדיה סולטנה, 5
רמת־גן

אורי דושי, 5
תל־אביב

לירון בר־יונה, $3\frac{1}{2}$
חיפה

גיא כלב, 3
אשדוד

עליזה סרוסי, 5
גבעתיים

מיכאל ליטוינסקי, $\frac{1}{2}$
תל ליטוינסקי

ארדע
חברה לבטוח בע״מ

תעניק לנסיך ולנסיכה במתנה פוליסה בסך 1000 ל״י כל אחת.

ארדע דואגת לעתיד משפחתך ומעניקה לך שירות אישי.

חברת „עלית", יצרני הממתקים המובחרים, תעניק שי מתוק לכל ילד שיבוא לנשף הבחירה הגדול, וחבילות־שי מיוחדות למועמדים הסופיים.

עלית
העילית בשוקולד

כרטיסים ב„הדרן" וכל המשרדים בעיר ★ ביום ההופעה — בקופת הפארק הלאומי ★ הפקה: „מופע אמנים 1969" ★ תחבורה מובטחת.

במדינה

ישראלים בחו"ל

הכביסה המלוכלכת של יוסף ג'י

פעם היתה פאריס הבסיס הקבוע והאהוב ביותר של יוסף (ג'י) גבעון, ההרפתקן ה־ישראלי בעל הדרכונים הרבים והאישיות ה־רבגונית, שהונצח בזמנו בעיתונות על־ידי האדריכל אלישע גת והמשורר חיים גורי.

לפני כמה שנים באה הקאריירה הצרפתית של יוסף ג'י אל קיצה הפתאומי, באופן מיסתורי למדי. הופצו אז השמועות האפ־לות שהאיש, המציג עצמו כמפיק־סרטים יש־ראלי־שווייצי־צרפתי־רוסי, סובך שלא באשמ־תו במזימות פוליטיות מיסתוריות. שמועות אלו התבססו על העובדה, שלאחר יציאתו מ־פאריס, באופן נחפז ביותר, הגיע ג'י למוסק־בה, התאהב בנערה רוסיה ו„עסק" בסרטים.

אולפן־סרטים במכבסה. רק עתה התברר מדוע נטש יוסף ג'י את פאריס.

כאשר הגיע אליה, בשהותו האחרונה, החל להסתובב שם כשהוא מפיץ כרטיסי־ביקור מעוטרים, בהם הופיעו שמו, התואר „מפיק סרטים" ומספר טלפון מאיזור מונמארטר. באותם ימים התגורר יוסף ג'י בבית־מלון שברחוב דלאמבר, לא הרחק מקפה קופול, שם מבלים רבים מבין הישראלים בפאריס. אך מספר הטלפון העיסקי של המפיק המפור־סם לא היה זה של בית־המלון. היה זה מס־פר המכבסה שממול, שם נהג ג'י לכבס את שתי כותונותיו — מאחר ובתור איש־עסקים ממולח ידע ערכה של הופעה מסודרת.

הסידור הזה נתאפשר עקב ידידות משונה שנרקמה בין המפיק־לא־מפיק לבין בעל־ה־מכבסה, איש ממוצא רוסי, שאהב את השפה הרוסית שבפיו של יוסף ג'י. כך אירע שלא פעם נשאר ההרפתקן הישראלי לבדו במכ־בסה, כשהוא משגיח על מכונות־הכביסה.

ערימה של כסף קטן. באותם ימים גילה יוסף ג'י מחסור מצער במזומנים — דבר שיכול לקרות גם למוצלח שבמפיקים־בפועל. שעה שנהג להופיע בבתי־הקפה, דאג ג'י בחינניות אך בשיטתיות, שאחרים ישלמו עבורו. עד שיום אחד החליטה אשתו של אחד מידידיו היהודיים הטובים להוכיח אותו, על מה שחשבה לסתם קמצנות מצידו: „מדוע שלא תזמין, ולו פעם אחת בלבד, את כו־לנו?" סנטה בו. יוסף ג'י עיוות את פניו ב־חמיצות, חייך חלושות, ושילם — בכמות בלתי־מתקבלת על הדעת של כסף קטן. „האם שדדת פושט־יד או מבקר־מטרו?" שאלו או־תו הנוכחים בצחוק.

יוסף ג'י התחמק מתשובה. אך כעבור ימים אחדים נעלם. עתה ידוע שהוא נעצר אז. האשמה: גניבת המעות המשמשות ל־הפעלת מכונות־הכביסה האוטומאטיות במכ־בסה של ידידו הרוסי. שלטונות צרפת הס־בירו לו שאין הם מתלהבים יותר מנוכחותו על אדמת צרפת.

משטרה

כוויות לאזרחים

מה קורה לאזרח ישראלי המסרב למלא הוראה של שוטר?

עד היום, היה השוטר עוצר את האיש. אם

נפגע מחץ
היום כוויות — מחר עירוון?

10 היתרונות המייחדים את Phoenix Electronic

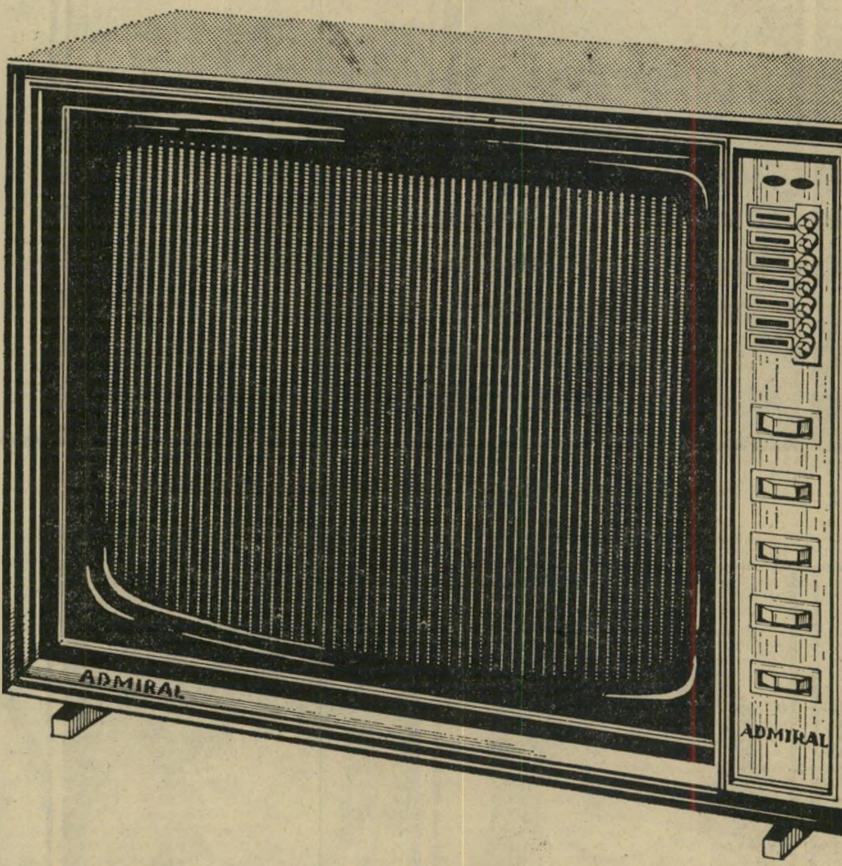

הדגם החדיש של Admiral®

Mark of Quality

1. הפעלה בשיטה אלקטרונית.
2. מסך פנורמי 61 ס"מ
3. מסך קריסטלי שחור לחדות מיוחדת של התמונה ולמניעת עייפות העיניים.
4. טרנזיזטורציה גבוהה במיוחד.
5. רגישות מיוחדת לקליטת תחנות חוץ המותאמת במיוחד לתנאי הארץ.
6. צליל HI-FI מושלם.
7. איוורור מתמיד למניעת התחממות יתר ולאריכות חיי המקלט.
8. Interchangeable Chassis — השיטה האמריקאית לשרות ע"י החלפת תכולת המקלט לשם מניעת טלטולים בזמן השירות.
9. שרות מהימן בכל רחבי הארץ.
10. מלאי החלפים הגדול ביותר בארץ.

המפיצים בישראל: החברה הכללית להספקה בע"מ
רחוב אלנבי 64, תל-אביב, טלפון 615598

היה זה מגלה התנגדות, היו מוזעקים שוט־רים נוספים, נושאים אותו אחר כבוד לניידת.

עתה השתנו השיטות, ואזרח לא צייתן עלול ליהנות מחידושי הטכניקה האחרונה, לספוג בפרצופו מנה של גז מדמיע. בזאת נוכח על בשרו לאחרונה ציון טחן (33), אב לארבעה ילדים, כשסירב להישמע להור־את שוטר ולעזוב את משרדי לישכת הסעד בל־אביב. אמנם ציון הינו חולה קשה, סובל ממחלת־לב וממחלה כרונית נוספת, קדחת ים התיכון, אך פרטים קטנים אלה לא עניינו כנראה את השוטר, שהתיז עליו את הגז, גרם לו כוויות חמורות בפניו ולהתקף־לב.

סיפר טחן לכתבת העולם הזה על נסיבות היתקלותו הטראגית בצורת האלימות האחרו־נה של שוטרי ישראל:

מזה 18 שנה אני סובל מן המחלה שלי. אני נמצא חודש בבית־החולים וחודש בבית. היות ואני לא רוצה לחיות על חשבון ה־מדינה, ביקשתי שיסדרו לי רשיון למונית, ואני בשותפות עם גיסי צלח משה אוכל להת־פרנס מזה בכבוד. כתבתי אין ספור בקשות למשרד־הסעד ומשרד־התחבורה. שלוש שנים סחבו אותי, עד שהשבוע קיבלתי תשובה סופית. שלילית.

באתי עם אשתי וארבעת ילדי ללישכת־הסעד ברחוב מיקווה־ישראל 6, לעובדת הסוציאלית, וביקשתי שיתנו לי לחיות בכבוד. אם לא מס־פר ירוק — אז הקצבה של 500 לירות ל־חודש. העזרה שהם נותנים לי עד עכשיו זה 265 לירות לחודש. מזה אי־אפשר לפרנס אשה וארבעה ילדים. לא לחיות ולא למות.

העובדת הסוציאלית אמרה שגם ככה אני מקבל הרבה מעל המיכסה המקובלת, והיא לא יכולה להוסיף לי. כשעמדתי על דעתי, היא קראה למנהלת התחנה, סוזי כהן. הסבר־תי לה ש־80 לירות לחודש עולות לי רק ה־נסיעות לרופאים. בני הקטן בן השש סובל גם כן ממחלת־לב והתינוקת בת ארבעה ה־חודשים היתה רק עכשיו שבוע בבית־החולים בגלל ברונכיטיס חריף. כשהיא שמעה את זה, היא אמרה שתוסיף לי 80 ל״י לחודש למשך שלושה חודשים, ותוך הזמן הזה תב־דוק שוב את המיקרה שלי.

מתוך הניסיון אני יודע שתוספת בקיצבה מתחילה להגיע רק שלושה חודשים אחרי ש־מחליטים עליה. אז ביקשתי ממנה שתתן לי אישור בכתב שאני מקבל את התוספת החל מהחודש. כששמעה את זה, התרגזה ואמרה לי: „אם לא תצא מכאן, אקרא למשטרה.״ יצאתי והתיישבתי בפרוזדור ליד אשתי וה־ילדים. אחרי כמה זמן הגיעה המשטרה. סמל ראשון לוי אלישע, שמספרו 17310, ניגש אלי ואמר: „אם לא תצא מייד, אדאג שתצא מפה על ארבע,״ צעק עלי. סובבתי את הראש ממנו והמשכתי לשבת ליד הילדה שלי. פת־אום הרגשתי שנהיה לי חושך.

כשהתעוררתי, מצאתי את עצמי שוכב על הריצפה עם אזיקים על הידיים. אשתי צעקה: „תיזהר מן הפנס שיש לשוטר ביד, יש בו חומר. הוא התיז עליך והתעלפת. תיזהר.״ הילדים בכו וצרחו. חשבו שהרגו אותי.

כוויות בעיניים. אחרי שקמתי מן ה־עלפון, לקחו אותי ישר למשטרה. אפילו לא הביאו אותי לרופא, למרות שראו שיש לי כויות מן הגז בעיניים, וצעקתי מכאבים. כ־משטרה, בנפה הצפונית בתחנת דיזנגוף, הכ־ריחו אותי לחתום שאני מתחייב לא לבוא ללישכת־הסעד במשך שלושה חודשים. הייתי בהלם וסבלתי כאבים באיזור הלב, אז חתמ־תי, העיקר לצאת משם.

אחרי שחתמתי שיחררו אותי. למחרת קי־בלתי התקפת־לב ואושפזתי בתל־השומר. מ־מחלקת־הלב העבירו אותי לרופאת העור ב־מקום, ד״ר מרים שבת. היא הזדעזעה כש־שמעה ממה קיבלתי את הכוויות: „הדבר ה־זה גורם נזק גופני חמור,״ היא אמרה. „זה ממש פשע להשתמש בזה.״

•

ד״ר שבת לא היתה היחידה שחשבה כך. בארצות־הברית, שם הפך השימוש בגז מד־מיע לנפוץ, בעקבות המהומות וההפגנות ה־רבות, הגיעו כבר חוקרים רבים למסקנה, כי קיים חשש חמור שהגז גורם לנזקים חמורים בטווח הארוך, ביניהם — אף לעיוורון.

מה היה למשטרת ישראל לומר בנידון? הגיב דובר משטרת מחוז תל־אביב, רב־פקד עמוס אריכא: „למרות שלא הוגשה תלונה עד כה, הורה מפקד הנפה הצפונית, סגן־ניצב אריה איבצן, לפתוח בחקירה, באם לא נעשה באירוע זה שימוש שלא לצורך בגז מדמיע.״

לאור זאת, נשאלת השאלה אם גרימת כויות לאדם, ואולי גם עיוורון מוחלט, אינה מוגזמת במיקצת — אפילו ביחס לפשע נו־רא ואיום כמו זה שבוצע על־ידי ציון טחן.

מארחת טמינה והשייך המדומה
ריקוד־בטן — לבילתי־מיקצועית

ירושלים המזרחית
המארחת מהר הזיתים

טובה טמינה, יהודיה כשרה ממוצא הונ־גרי, תושבת רעננה, ידעה בדיוק מהו ה־סממן החסר לירושלים המזרחית, כדי להע־שיר את חיי־הלילה שלה. היא גם לא היססה לקום ולבצע. וכך הוקם לפני כחודשיים, על הר־הזיתים, לא רחוק מבית־החולים אוגוסטה ויקטוריה, בית־מלון בשם אוהל אברהם. ב־חצר המלון הוצב אוהל בדווי ענק, ששתי רק־דניות בטן מעזה היוו בו מקור משיכה עיק־רי. טובה קיוותה שאוהל אברהם שלה ייהפך לנקודת מיפגש לכל בני אברהם — יהודים וערבים כאחד.

נסיכים ערביים בירושלים. בערב הפתיחה הוזמנו לאוהל כל המי־ומי בישראל, יהודים כערבים. אולם טובה עשתה טעות אחת: היא שכחה לכלול ברשימת המוזמנים שלושה עיתונאים ישראליים.

שלושת המוזנחים החליטו שלא לעבור על כך בשתיקה. וכך, יום אחד, נתבשרה ה־מארחת מהר־הזיתים ששני נסיכים ערביים מיליונרים, אחד מכווית ואחד מסעודיה, עומדים לבקר באוהולה. טובה, נפעמת כולה מהכבוד, נתקפה בהלה: דוקא באותו יום היו רקדניותיה בחופשה. מה יהיה? לאחר חשבון נפש נוקב, אך קצר, נפלה הכרעתה: היא עצמה תרקד לפני האורחים.

אמרה ועשתה: כאשר הופיעו שני הנסיכים, בלויית שני משרתים, זיכתה אותם בעלת ה־אוהל בארוחה דשנה, ואחר כך עמדה לרקד לפניהם, הוכיחה שאינה נופלת בכושרה אף משתי המיקצועיות שלה.

נסיכי־המזרח היו מדושני־עונג. עד כדי כך, שאחד מהם התחיל, מרוב התלהבות, לדבר פתאום עברית. כך יצא המרצע מן השק, ו־טובה גילתה לתדהמתה כי שני הנסיכים הינם יונה נתן, עורך השבועון הוליווד, והעיתונאי המזרחן אורי פז. אפילו משרתם עב הכרס והמשופם היה עיתונאי — נעים גלעדי.

כאן הוכיחה טובה רוח ספורטיבית למו־פת: היא התאוששה במהרה מאכזבתה, קיב־לה את העניין כבדיחה מוצלחת. אולם יחד עם זאת, היא סירבה בתוקף להמשיך לרקד ולפזז לפני האורחים.

דחף

העולם הזה
לוהט ולהיט

מה מכינה הטלביזיה?

את פסטיבאל־הקצב של „העולם הזה", שהוא האירוע המרכזי בחיי הקצב בארץ, ראינו בטלוויזיה הישראלית בקטע שאורכו פחות מדקה. את פסטיבאל הפיזמונים בסאן־רמו — הקרינו לנו ארבע פעמים.

אבל בואו ונשכח מזה. השבוע שמענו ממנהל חטיבת התוכניות ה־עבריות בטלוויזיה הישראלית, יצחק („צחי") שמעוני, כי מוסיקת הפופ („אנחנו קוראים לזה מוסיקה־קלה, באופן כללי. אין אצלנו אבחנה מיוח־חדת בין פופ למוסיקה קלה") לא נשכחה מליבם של המתכננים.

יצחק שמעוני

עד עתה נאלצו חובבי הזמר להס־תפק בתוכנית „אולפן עגול", שב־מיסגרתה הופיעו גם זמרים ישרא־ליים וזרים. תוכנית זו שבקה חיים, אולם כנראה שרק באופן זמני, והיא תתחדש בקרוב, עם חזרתו ארצה של הבמאי ראלף עינבר. חוץ מזה זכינו לראות בטלוויזיה כמה תוכניות־פופ זרות טובות, כמו אלה של תום ג'ונס, קליף ריצ'ארד והתוכנית האי־טלקית „אולפן 1".

„הפקת תוכניות טובות של מו־סיקה קלה, מותנית בשלושה גור־מים עיקריים: 1. זמן אולפן; 2. תקציב; 3. מידת כישרונו של ה־במאי," אומר שמעוני. „שאלת ה־תקציב מתייחסת בעיקר לרכישת תוכניות־פופ זרות. במחסן כבר מו־כנות לשידור כמה תוכניות טובות שקנינו בצרפת, ובהן אפשר יהיה לראות זמרים כמו קלוד פרנסואה, סילבי ורטאן, פראנס גאל, ננה מוש־קורי, פרנסואז הרדי, אדמו ודלידה."

מכיוון שקשה לסמוך על הגויים, החליטו מנהלי הטלוויזיה להפנות את עיקר המאמץ לשוק המקומי. לקראת הפעלת הטלוויזיה משך שבוע מלא בחודשי החורף, מתכוו־נים האחראים להגיש לנו ארבע תוכניות פיזמונים בחודש, אחת ב־כל שבוע. בין תוכניות אלה יהיה מיצעד פיזמונים עבריים חי, תוכניות בנוסח „אולפן עגול" וייתכן שאף מיצעד פיזמונים לועזי, שיורכב מ־סירטוני־פיזמונים מיובאים.

שלושה שהם הרבה מאוד

על עטיפת התקליט מאריך־הנגן הראשון שלהם, מופיע ציור של מכונת־מזל ציבעו־נית. אנחנו מוכנים להמר 1:100 שלהקת השלושרים תהיה אחת הלהקות הפופולא־ריות ביותר שלנו בתקופה הקרובה, והם כבר על הדרך הנכונה.

מה יש לה, ללהקת השלושרים, שאין ללהקה אחרת? יש לה את בני אמדורסקי, את שלום חנוך ואת חנן יובל. וזה כבר הרבה מאוד. את בני אמדורסקי כימעט ואין צורך להציג. חבר קיבוץ הראל לשעבר, נהג משאית לשעבר („זה הפרט הביאוגראפי היחידי המשותף לי ולאלביס פרסלי") וחצי מצמד־הדודאים לשעבר.

בעצם לא כל־כך לשעבר, משום שה־דודאים עדיין ממשיכים להופיע מדי פעם, אם כי לא באותה התדירות כמו בעבר. „זה משום הנטיות האישיות השונות של ישראל גוריון ושלי," מסביר בני. „הוא שאף לעבור יותר למישחק, ואילו אני הע־דפתי להישאר בשטח הזימרה."

אי־אפשר להתעלם, כמובן, מהתקופה ב־להקת גשר הירקון, שעברה גילגולי־הרכב שונים עד שחזרה להרכב הישן של... צמד הדודאים. במשך תקופה מסויימת עסק בני בעיקר בהפקת תקליטים, ובין השאר הפיק את התקליט מאריך־הנגן המפורסם, ירושלים של זהב, התקליט היחידי בישראל שזיכה את משתתפיו בתקליט־זהב, ל־אחר שנמכר ביותר מ־100 אלף עותקים.

★ ★ ★

שלום חנוך הוא המרכיב השני של השלושרים. תוך זמן קצר עלה כוכבו של שלום בעולם הזמר הישראלי, הן כמלחין וכותב מילים — הן כזמר. אין ספק שהוא היום הכוח היוצר החדשני ביותר בעולם הזמר המתפתח שלנו. „לא למדתי אף פעם תוים," הוא אומר. „אצלי זה לא כמו מי שלומד א"ב ואחר־כך מתחיל לכתוב סיפורים. המוסיקה שלי מושפעת מאלף ואחד דברים שאני שומע."

יליד קיבוץ משמרות, החל שלום את דרכו בלהקת המשק, משמרון, ומשם עבר, עם גיוסו, ללהקת הנח"ל. „בלהקה לא כתבתי הרבה מוסיקה. אז לא היתה עדיין אוירה מתאימה למלחינים צעירים. העדיפו להזמין שירים אצל המלחינים הוותיקים."

את השלושרים משלים חנן יובל, אף הוא בוגר להקה צבאית ובעל נסיון רב, אותו רכש כאשר הופיע בארץ ובחו"ל בשלישייתו של יואל דן. שליטתו המפתיעה ב־פריטה על גיטרה, היא עמוד השידרה המו־סיקאלי של השלושרים.

מה מייחד את השלושרים מכל הצמדים, השלישיות והלהקות הישראליות האחרות? „זאת שאלה קשה," אומר בני. „אני חושב שהתשובה ההולמת היחידה היא — ההר־כב האישי. זה בדיוק כמו מה שמייחד את כל הזוגות הרומנטיים בעולם. בעצם שום דבר. הם עושים את אותו הדבר כמו כולם, אבל הרגישויות המסויימות והקונ־פליקטים המיוחדים, הם המייחדים כל זוג."

כדי להתרשם לעומק מתקליטם החדש של השלושרים, אי־אפשר להסתפק בהא־זנה אחת. הוא כולל אוסף של פיזמונים, שונים בקיצבם וברעיונותיהם ומשתרעים ממיקצבים סוערים כמו מי אם לא אלוהים, דרך נעימה חסידית כמו אשה חסידה היתה, עד פיזמון בנוסח וודביל, לילי שלי, שכבר הספיק להפוך ללהיט.

★ ★ ★

הבולטים ביותר הם הפיזמונים ש־מנגינותיהם הולחנו על־ידי שלום חנוך. יש בהם שילוב של ההארמוניות הקוליות של החיפושיות, והעדינות המלודית המיו־חדת של שלום חנוך. בעיקר בולט הדבר בשני פיזמונים, שלבטח יהיו גדולים: האו־הבים את האביב ומי מפחד מגברת לוי.

„השלושרים": חנן יובל, שלום חנוך ובני אמדורסקי

אי־אפשר שלא להזכיר גם את עבודת העיבוד המצויינת של מישה סגל. אולם פרט למלאכת המחשבת שהושקעה בשטח זה אפשר לשמוע בפיזמונים רבים גם פעלולים, אימפרוביזציות וצלילים מיוחדים, שעוד טרם נשמעו בפיזמוני־קצב ישראליים. בין השאר כולל הפיזמון בלאדה לזבוב קטע מצויין בכינור, ובפיזמון בשש או בשבע גולש שלום חנוך במפרט־גיטרה על־פני מיתרי הפסנתר מבפנים.

סילה והאף החדש

מהבמה - לבית הסוהר!

ערב שירי **אלתרמן** עמד ביום רביעי שעבר בסכנה, לאחר שבאמצע ההופעה עלו אל מאחורי הקלעים שני שוטרים צבאיים, שבאו לעצור את כוכבת ההצגה, **רבקה זוהר**. התברר שרבקה'לה נקראה להתייצבות־מילואים, אולם שכחה על כך ולא התייצבה במועד. רק לאחר הפצרות ניאותו אנשי המשטרה הצבאית להמתין עד תום ההצגה ואז לקחו את הכוכבת ישר מן הבמה — אל בית־הסוהר. היא שוחררה רק למחרת בצהריים. ● לאחרונה נפוצו שמועות על התפרקותה של להקת הבי ג'יס, שהם כיום שלושה בלבד. אגב, השבוע יצא לשוק פיזמונם החדש, הנקרא אל תשכחי לזכור. ● משנה אף — משנה מזל. זמן קצר לאחר שעברה ניתוח פלאסטי באפה, זוכה עתה **סילה בלאק** ללהיט חדש במיצעד — **שיחות** — אחרי תקופה ארוכה ללא להיטים. ● **לולו** חתמה חוזה הקלטה חדש, הפעם עם חברת התקליטים המתרכזת בעיקר במוסיקת־נשמה — **אטלנטיק**. עתה תוהים אם עובדה זו מבשרת שינוי בסיגנון שירתה של לולו. ● **מאריאן פייתפול,** שהגיעה עם ידידה **מיק ג'אגר** לאוסטרליה, שם הוא מגלם עתה את התפקיד הראשי בסרט על חייו של נד קלי, גנגסטר אוסטרלי ידוע — נמצאת עדיין במצב קשה. היא הועברה לבית־חולים מקומי, יומיים לאחר הגיעה לאוסטרליה, ללא הכרה, אחרי שנטלה כמות מופרזת של סמים. ● **יורם ארבל** הולך בדרכו של **מנפרד מאן**. הוא החל, לאחרונה, לעסוק בכתיבת ובהפקת פיזמוני־פירסומת. ● **עדי סמל,** מי שהיה באחרונה אמרגנם של **העופרים** בחו"ל, טוען שהוא ממשיך לעסוק בכך גם לאחר פרידת הצמד. הפעם — עבור כל אחד מהם לחוד. ● תפקידו של **בני אמדורסקי** בלהקת **השלושרים**, מצטמצם בתיפוף על טמבורין. לכן קורא לו **שלום חנוך**: „מתופף הבננות".

אריס סאן
ותזמורתו

יוסי בנאי
ותזמורתו בשירי ברסאנס

המנחה:
שמואל שי
(עם מלכת המים 1968)

היכל התרבות
יום ג׳ 2.9.69 ב־8 בערב
כרטיסים: בכל המשרדים

נשף הבחירה ✶ נשף הבחירה ✶ נשף הבחירה ✶ נשף הבחירה ✶ נשף הבחירה
בחסות **הלנה רובינשטיין**

מלכת המים 1969

תיבחר על-ידי הקהל עצמו, בהצבעה לפי קלפיות
תפאורה: דני קרוון — ביצוע: פרחים כץ

ריכוז כזה של אמנות ויופי עוד לא היה בארץ!

✶ מיצעד המועמדות הסופיות ✶ הבדרן דודו דותן
✶ צמד „שתיים בלילה" ✶ תצוגת בגדי־ים „אלסטקס"

תצוגת־אופנה שהוטסה במיוחד מלונדון על־ידי בוטיק „ביבה" ותצוגת תכשיטים מקוריים של רחל ואלי גרא מיפו העתיקה. תצוגת תסרוקות מקוריות מאת דויד וליזה

המלכה תטוס לחו״ל במטוס „אולימפיק" ✶ „טיסו" יעניק לה שעון תת-מימי

תסקיר

●	לא כדאי לראות
✶	לא חשוב לראות
✶✶	אפשר לראות
✶✶✶	רצוי לראות
✶✶✶✶	חובה לראות

קולנוע

✶✶✶ **אשה נשואה** (בית לסין, יום חמישי, שמונה בערב) רפורטז׳ה קול־נועית מבריקה על חיי הנשואין והחיים ה־מודרניים בכלל. ז׳אן לוק גודאר.

✶✶✶ **אשה בצמרת** (תל־אביב; תל־אביב) ביקורת חברתית בלתי שיגרתית, בסרט מעולה, מטורף, אבסורדי, מבריק, עם שחקנים מעולים ובימוי מזהיר. כל זה ירד מהבד לאחר שבוע בגלל חוסר הכנה מת־אימה של הקהל ושל המבקרים.

✶✶✶ **מבוי סתום** (תכלת, תל־אביב) בטירה בודדת, באיזור שומם, חיים גבר ואשה חיי בדידות בלתי זוהרת, וגנגסטר שנקלע לשם עוזר להם להבין את היחסים ביניהם, ואת כל הערכים והמילים היפות שנדמה היה להם שהם מאמינים בהם. סרט מצויין של רומן פולנסקי עם פרנסואז דורליאק.

✶ **סרבנטס** (גורדון, תל־אביב) הר־פתקאותיו המעניינות של הסופר, מלחת ב־דיאלוגים בלתי־נסבלים, ובג׳ינה לולובריג׳ידה, כנ״ל.

פרנסואז דורליאק ב„מבוי סתום"

✶ **בלדה לאקדוחן** (תמר, תל־אביב) משהו בין פארודיה (בלתי מכוונת) על מע־רבון, לבין מערבון באמת. המון פעולה.

✶✶✶ **הקירקס** (מקסים, תל־אביב) צ׳ארלי צ׳פלין.

✶✶✶ **הצוללת הצהובה** (פאריז, תל־אביב) החיפושיות המצויירות (לא פחות חיות מהאמיתיות).

הצגה חדשה

✶✶ **אלפי** (בימת השחקנים של התי־אטרון הקאמרי) פרחים יש להביא לבחו־רות, רק כשהן בבית־חולים, אחרת זה מסבך אותך. זאת תדע וכך אומנם תעשה אם יש לך השקפת־עולם כמו לטיפוס לונ־דוני מצוי, בשנות ה־30 המתקדמות שלו, ששמו המלא אלפי אלקינס. אחד אפור ה־משתדל לשמור על חיצוניות נוצצת, אחד שאינו מנסה להתקשר אל איש. זאב בודד שאינו מוכן להעמיד לביקורת את השקפת עולמו הניהיליסטית.

גיבור מחזהו של **ביל נוטון** הוא טיפוס אנוכי העובר ממיטתה של נערה עוד לפני שנגוז ריח הבושם שדבק בו מחתיכה אח־רת, עימה התעלס במכונית. הוא אחד כזה שמחזיר לבחורה את תחתוניה בהנאה עצ־מית, לאו דווקא משום דאגתו שלא תתקרר חלילה. הוא אפילו מנהל בפינקסו רישום היא יוצאת. מה הוא רוצה, בעצם? מה כו־אב לו? לא אלפי, לא המחבר נוטון, ולא הבמאי **עודד קוטלר** מצליחים — הם גם אינם מנסים — לענות על שאלה פשו־טה זו. המחזה כתוב בצורה בלתי עקיבה. אלפי הוא למעשה הגיבור, אך פה ושם שכח זאת המחבר, שלא הקדיש לדמות ה־ראשית שלו תשומת־לב ראויה, ונדמה כי חוט איפיון הדמות נשמט לו בין האצבעות.

קטעים שלמים אינם עוזרים להתפתחות מהלך העלילה, כך שאם שחקן או שחקנית יחלו חלילה, אפשר יהיה להציג את המח־זה ללא השתתפותם, מבלי שייגרם כל נזק. סיגנון הכתיבה, לפיו פונה הגיבור ללא הרף אל הקהל באולם — ורק הוא עושה כך — בא במקום התעמקות בתוכן חברתי. היצירה הרדודה גולשת לעיתים ל־מלודראמטיות זולה.

קוטלר הבמאי ידע בדיוק עם מה יש לו עסק. הוא ניסה לביים בקצב את בועת הסבון האנגלית. כשם שהמחבר היפנה שלא

ביזבוז און לעשות הון

מדוייק בקשר למועדי מחזורן החודשי של אלו שהוא שוכב עימן.

כפי שהוא כתוב, מבויים ומבוצע אין זה תיאטרון בעל בשורה חברתית. אלה הן פשוט הרפתקאותיו של גבר, המשתרעות על פני שתי מערכות ארוכות מדי, בהן הוא משתרע במיטותיהן של שש־שבע נשים שונות, רווקות ונשואות, מבלי שהעניין כלל יגע לו.

קרוב לוודאי שלפני עלות המסך, ועם רדתו, ממשיך אלפי לתור אחר נשים כדי להשכיבן. אין זה גיבור של יצירות כ־**מורגאן** או **מוצאי שבת ובוקר יום א׳**, ואפילו לא **בילי בדאי** ההזאי. זהו סתם טיפוס חסר ערכים, שכלל אינו מוכן לע־מוד לביקורת או לנסות לפתור בעיות. הוא מכניס עלמה להריון ואינו מוכן לגדל את הילד שנולד לה.

לאחר שהכניס להריון אף את אשת שכ־נו למיטה בבית־מרפא לחולי־ריאה, הוא מממן את ההפלה המלאכותית, בכספה שלה.

אם נערה מוצאת חן בעיניו, אין הוא מהסס לחטפה מתחת לאפו של ידיד עימו לצורך את הגיבור אל הצופים, השתמש קוטלר בשחקנים כבפועלי במה, כדי שיח־ליפן את התפאורות לעיני הקהל.

אך סגנון הבימוי איננו הולם את רוח המחזה. כיצד אפשר להשמיע אפקטים ריאליסטיים של שריקת קומקום רותח, או של מכונית נוסעת — וגם להתייחס אל קוביות עץ מרובעות כאל כיסא או מיטה?

בעניין זה לא עזרה לקוטלר תפאורתו של **יאיר גרבוז**, המתאימה יותר לריביו מוסיקאלי מאשר למחזה המתיימר להציג תופעה חברתית ריאליסטית.

מאחר והגיבור הוא נהג לונדוני, דאג המחבר לאפיין את אורח דיבורו בסלנג המתאים, דבר שבתרגומה השיגרתי של **רבקה משולח** כימעט ואיננו מורגש.

אלכס אנסקי, בתפקיד המרכזי, הת־ייחס יותר מדי ברצינות לתפקיד שהופקד בידו. הדבר בולט במיוחד לאור מישחקם של היתר, התפאורה ותפיסת הבימוי הכ־ללית. הוא צועק לעיתים שלא לצורך, מישחקו לעיתים חד־גוני. אומנם לאנסקי רגעים משעשעים למדי, אבל בסיכום כללי

תדריך

★ **מצחיקונת** (פאר, תל־אביב) בר־ברה סטרייזנד.

תיאטרון

★★ **המכתב האבוד** (תיאטרון עי־רוני, חיפה) קומדיה רומנית לוקאלית מאת **יון לוקה קרג׳יאלה,** זכתה לבימוי עוד יותר לוקאלי של הרומני המוכשר **דוד אסריג.** חלק גדול מצוות השחקנים, בזכות היותם מיוצאי רומניה, מבטא׳ם יפה־יפה שמות רומניים כפריסטנטה, טראחאנקה, פארפורידי, קאצאוונקו או דאנדאנקה, אך מלבד זאת, כימעט ואינם מצליחים ליצור דמויות חיות; ובעניין זה ניתן לזקוף חלק גדול לאשמה על המתרגם **א.ב. יפה,** שלא השכיל להכין עבורם טקסט פחות יבש ומ־שעמם, פשוט יותר, ונקי ממליצות גבו־בות. מאמציה של **ליאה קניג** (כאשת יושב־ראש, המסתבכת בפרשת אהבים עם מושל־מחוז) מעוררי אהדה, אך לא יותר מכך. **יעקב בן־סירא,** כעורך־דין ומנ־היג האופוזיציה, מגזים מאוד בקולו ובתנו־עותיו, אך נראה כי מגרעת זו הינה פרי הדרכתו המוטעית של הבמאי. **שמעון בר** לא משכנע כמושל המחוז ולא כמאהבה של אשת ידידו. **יוסף באשי** מאנפף יתר על המידה, אפילו כמועמד דאבילי מטעם מפ־לגת שילטון. בימוי ההמונים היא מלאכת מחשבת כוריאוגרפית. ידו של הבמאי ניכ־רת בכל תנועה וצעד של השחקנים, ואין זה מן הנמנע כי חופש־יתר מצידו היה מאפשר להם מרחב־מישחק יוצר יותר.

★★ **אריה בחורף** (התיאטרון הקא־מרי): מאבק על כתר מלכות אנגליה, בימי הנרי השני, כפי שמתאר אותו לעצמו ה־מחזאי האמריקאי **ג׳יימס גולדמן.** בי־מויו האימפולסיבי מדי של **היי קילום** הצליח להדגיש את חוסר תרבות הדיבור המשווע בו ניחונו מרבית המשתתפים, עד כי לעיתים קשה לקלוט מה הם מדברים. עם נתונים כאלה קשה לדרוש מהם לגלם דמויות מלכותיות ואצילות. **יוסף ידין** כמלך הנרי השני שואג בטונים גבוהים לאורך כל ההצגה, ככפיר במלוא אונו, ללא כל מלכותיות של אריה בחורף או בקיץ, או של מלך בשר ודם. על פי הופעתה ה־חיצונית של **עדנה פלידל** כאלינור, אשת הנרי ומישחקה, קשה לגלות ולהאמין כי הוחזקה שנים רבות במעצר־יחיד וכי בעבר היתה שכבנית חצרות מלכות אירו־פה בעלת מיטען מיני שהיה מספיק למיס־פר נשים. ייתכן כי עניין זה לא נעלם מעיני הבמאי שפיצל את הקטע בו היא מספרת כי בעת מסע־צלב רכבה חשופת־חזה עד דמשק, צימחו לה בועות־שמש, אך בכל זאת הגדודים הסתנחרו... פלידל מתחילה לספר על עוללותיה, ואת חלקו השני של המשפט — שהיה מקבל משמעות אחרת לוא נאמר על־ידי פלידל, כבמקור — מתריס כלפיה ידין. אגב: הקריקטורה של ארתור גולדרייך, שכוונתה לסמל את המאבק על הכתר — מיותרת לחלוטין.

★★ **לא ביום ולא בלילה** (בצוותא) **מרים ברנשטיין־כהן** כסוקולובה, מו־רה זקנה המאושפזת במחלקת־עיניים של בית־חולים, ומאמינה כי החייל הצעיר המ־אושפז אף הוא שם, הינו אהוב נעוריה. היא ממש חיה את תפקידה במחזה כמו־פיוטי של הישראלי **אברהם רז,** אותו אין מצליחים החמרמ׳ניות של **אלי כהן,** כחייל הסומא, ובימויו החביב של **ארנון תמיר,** להפוך ליותר ממערכון מתוח על־פני שתי מערכותיה של הצגה בלתי משע־ממת אך בלתי מושרשת.

בידור

★★ **קנטטה לשווארמה** (התיאטרון העממי) היידה, היידה, תזיזו את העצם על האש! היום קצר והשווארמה מרובה! תראה, תראה, תריח! ריח שלא שמע שלמה המ־לך, גם כן אחשוורוש. ריח ניחוח משמח לב פתוח וחותך אוויר סמיך! אלה הן פני־נים אחדות מתוך הטקסט של **ניסים אלוני** למנגינה על אותה רמה של **יאיר רוזנבלום,** אותה מזמרים בלהט, **פולי, שייקה** ו**גברי,** המהווים שלושה רבעים של הגשש החיוור (הרביעי הוא **פשנל,** המפיק). אחרי כל כך הרבה הופעות משו־תפות בעבר, אפשר לומר שהופעת הגששים מהוקצעת ומלוטשת, אם כי חוזרת על עצמה, ולעיתים נראה כי היא חסרה את הספונטאניות והרעננות המאפיינים הופע־תיה של להקה חדשה. בשל הבי־טחון ה־מופרז של השלושה, נראה כי הם מבצעים את תפקידיהם בחוסר מתח, כאילו בזילזול־מה. מתוך השרוול. החומר בו הם מטפלים הפעם, פיתאומי מדי וכאילו הוצא מן ה־תנור לפני הזמן, או שפשוט נאפה על־פי מתכון מזוייף.

★★ **להקת פיקוד דיזנגוף** (תיאט־רון דגן) להקה צבאית במדים אזרחיים. כרגיל (ובמיוחד כשדני **ליטאי** אחראי לכך) מצטיינת העמדת הפיזמונים, אם כי הם עצמם פושרים למדי, חסרי רעיון ממשי, העשוי וחייב לגרות את מוחות הצופים, לא רק בהופעה עצמה, אלא, ובפרט, מאוחר יותר. על המערכונים (הזרועים פה ושם בדיחות צפויות ומצחיקות, פחות ויותר מפחות, אך חסרות עוקץ) אין בכלל ליחד את הדיבור. המבצעים הצעירים חביבים וטריים. על חלק מהם ניתן לוותר בקלות, לעומת זאת המוכשרים שבהם אינם מנו־צלים עד הסוף.

★★★ **שלמה קרליבך.** טרובאדור מזוקן ועל ראשו כיפה, גיטארה בידו ול־צידו להקה שהביא הפעם מסאן־פראנציסקו. הוא שר עימם שירים שאת רובם חיבר בעצמו, הנושאים ברובם חסידיים ותנ״כיים, קולו איננו מהוקצע, אך עוצמתו ניכרת. כשהוא שר הוא עוצם לעיתים את עיניו כממתיק תפילה, אך כמובן שהוא יודע בדיוק מתי לפתוח אותן... לפתע הוא מתחיל לקפץ ולפזז, ולא מפריעות לו בכך סנדליו. אם כי החל עד הפרט האחרון מתוכנן היטב בהופעתו (ואפילו הקטע בו עולים לבימה צופים משולהבים, המזמרים ויוצאים עימו במחול סוער) הופעתו ספונ־טאנית ורעננה, הסיבה העיקרית לכך היא שקרליבך המכונה הרבי המרקד מאמין במה שהוא עושה על הבמה, והוא יודע היטב כיצד לשחק ולמכור לקהל את הסחורה. אטראקציה בלתי רגילה לחובבי רבנים מרקדים.

אנסקי ושביט ב„אלפי"

קשה שלא להתעלם מחתך דיבורו הבלתי ברור, ובמיוחד מחוסר אנגליותו המודגשת. אלפי שלו קשוח מדי, ובמקום שהקהל יר־חם עליו, הוא זוכה לסתם מנת־שינאה.

איצקו רחמימוב מצליח להפוך שתי אפיזודות קלושות (של חולה בבית־מרפא לחולי־ריאה, ושל רופא המבצע הפלות בל־תי־חוקיות) לשתי פנינים קטנות ומהוקצעות.

זהרירה חריפאי כאשת החולה, בה מבוצעת ההפלה, איננה אומנם „גברת צעי־רה" אך בקטע בו היא נתקפת בהיסטריה, מסתבר עד מהרה כי התפקיד שנמסר לה הוא הרבה למטה מיכולתה ומכישרונה.

עדנה שביט, כרופאה המבשרת לאלפי על מחלתו, ממלאה תפקיד קטן אך מלו־טש, מהוקצע ובלתי מוגזם. בתפקידה ה־אחר, כבעלת־מספרה, היא מתגלית **„במצב** (כימעט) **נהדר,** (כימעט) **כמו חדשה"...**

זוהי הצגה בלתי חשובה, ללא כל בשו־רה שהיא, על־פי מחזה כנ״ל, שאפילו ב־תיאטרון האנגלי המשופע בבימות לא צויינה העלאתו כמאורע מאיזה סוג שהוא, ועצם העלאתה על בימת השחקנים (לאחר הצגות כמלקולם הקטן ומלחמתו בסריסים, טלמכוס קליי, השלום, וסרג׳נט מסגרייב) מהווה ביזבוז און [illegible]

הרשמי
לבית הספר
לקוסמטיקה
בהנהלת הגב׳ **הלן פוגל**
הבוגרות תקבלנה דיפלומה רשמית
מבי״ס Dr. LATOUR DE PARIS

לפרטים נא לפנות אישית:
תל־אביב, רח׳ פרוג 5, טל. 232378
בימים א׳ ג׳ ה׳, בשעות 7-5 בערב

ירושלים, טל. 25199
בימים א׳ ב׳ ג׳ ד׳ בשעות בערב
תחילת הלימודים 1.9.69

שיחזור
פסטיבל סן רמו

בירושלים במוצאי־שבת בבנייני האומה בשעה 9.00,
ובתל־אביב, ביום ב׳ 1.9.69 ב„היכל התרבות" בשעה 9.00

בהשתתפות:
יפה ירקוני — רן אלירן — ישראל גוריון — שולה חן — אילנית — אלכסנדרה — קובי רכט — מנחה: רבקה מיכאלי — תזמורת בת 20 נגנים בהנהלתו של אילן מוכיח.

אירגון המופע: „צמרת" בע״מ
פינסקר 31, טלפון 240260, תל־אביב

כרטיסים:
בירושלים: ש. בן־נאים, רח׳ יפו 38, וביתר המשרדים.
בתל־אביב: משרד „הכרטיסים", אלנבי 31, וביתר המשרדים.

מרכז
עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER
„גרוזובסקי — אישון לנס"
תל־אביב, רח׳ שניאור 5, פנת רח׳ פינסקר 20, טל. 55029. שעות הקבלה — 9—17. נשמח לש־לוח חוברת הסברה לפי בקשה.

מקום ראשון
בפסטיבל להקות הקצב
הכוכבים הכחולים בלהיטים:
שלכת
„שיר של שלום"
תקליט „הד־ארצי"

עבד פרטי משלך!

עבד שיבצע עבורך את כל עבודות הבית, ויהפוך את יומך כעקרת־בית להליך ממושך של תענוג ועליצות:

SWIPE (סווייפ)!

מוצר־הפלא המהפכני SWIPE (סווייפ) מנקה **הכל:** בדים, בגדים, ריפוד, טפטים, רצפות, קירות, כיורים, כתמי שומן, זיעה וסתם ליכלוך, ואפילו את מנוע המכונית
מחירו של המשרת הצייתן הזה הוא 10 ל״י בסך־הכל, במיכל שיספיק לחצי שנה לפחות
להשיג: טלפון 624983, או ת.ד. 2932, תל־אביב, טלפני או כתבי, והסוכן ישעט לביתך.

המחיר 130 אג'
ו' אלול תשכ"ט, 20.8.1969
מספר 1668

העולם הזה

בתלבושת זו היא תייצג את משרד החוץ

הילית קטמור

שערורית הבולשת הפוליטית

המיקרופון שטמן איסר הראל